

ПРОФІЛЬ ВІННИЦЬКОЇ МІСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

Станом на 23.04.2025 року

ЗМІСТ

ВСТУП	3
1. ІСТОРИЧНА ДОВІДКА	4
2. ГЕОГРАФІЧНЕ РОЗТАШУВАННЯ, ОТОЧЕННЯ ТЕРИТОРІЇ	6
3. МІСТО ВІННИЦЯ В МІЖНАРОДНОМУ, НАЦІОНАЛЬНОМУ ТА РЕГІОНАЛЬНОМУ КОНТЕКСТІ. РЕПУТАЦІЯ ТА ІМІДЖ МІСТА	8
4. ПРИРОДНО-РЕСУРСНИЙ ПОТЕНЦІАЛ, У ТОМУ ЧИСЛІ КЛІМАТИЧНІ УМОВИ	10
5. ДЕМОГРАФІЧНА СИТУАЦІЯ	11
6. ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК В ДИНАМІЦІ	13
7. ІНВЕСТИЦІЙНИЙ КЛІМАТ	23
8. ФІНАНСОВО-БЮДЖЕТНА СИТУАЦІЯ	26
9. РІВЕНЬ ЖИТТЯ НАСЕЛЕННЯ	31
10. ЛЮДСЬКИЙ КАПІТАЛ	34
11. КУЛЬТУРА, КРЕАТИВНІ ІНДУСТРІЇ ТА ТУРИЗМ	56
12. ПРОСТОРОВИЙ АНАЛІЗ	63
13. ТРАНСПОРТ ТА МІСЬКА МОБІЛЬНІСТЬ	68
14. ЖИТЛО І ЖИТЛОВА ПОЛІТИКА	73
15. ІНЖЕНЕРНА ІНФРАСТРУКТУРА	77
16. РИНОК ЗЕМЛІ ТА ЗЕМЕЛЬНІ ВІДНОСИНИ	82
17. КОМУНАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ ТА ПРИВАТИЗАЦІЯ	83
18. ДОВКІЛЛЯ І АДАПТАЦІЯ ДО ЗМІН КЛІМАТУ	86
19. ЦИФРОВІЗАЦІЯ	94
20. БЕЗПЕКА І ОБОРОНА	96
21. СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ МІСЦЕВИМ РОЗВИТКОМ. ПОЛІТИЧНА СИТУАЦІЯ	99
22. СТУПІНЬ ВІДКРИТОСТІ ВЛАДИ, РІВЕНЬ ДОВІРИ НАСЕЛЕННЯ	100
23. РОЗВИНУТІСТЬ МЕРЕЖІ ТА ДІЄВІСТЬ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ, ОРГАНІВ САМООРГАНІЗАЦІЇ НАСЕЛЕННЯ	101
24. БЕЗБАР'ЄРНІСТЬ	103
ВИСНОВКИ	104

ВСТУП

Профіль Вінницької МТГ є аналітичною основою для ухвалення обґрунтованих управлінських рішень у сфері стратегічного розвитку. Документ покликаний забезпечити цілісне уявлення про поточний стан громади, допомогти виявити ключові виклики та потенціали, а також надати фактологічну базу для визначення стратегічних пріоритетів у середньостроковій і довгостроковій перспективі.

Профіль формувався на перетині трьох джерел: статистичних даних, інституційної експертизи та консультацій із ключовими стейкхолдерами. Його структура охоплює основні сфери життєдіяльності громади — від демографічної ситуації та людського капіталу до просторового розвитку, цифровізації, культури та системи місцевого врядування.

Документ узгоджено з підходами до комплексного планування, що базується на даних (data-informed decision-making), і він може слугувати базою для моніторингу, оцінювання ефективності політик та коригування стратегічного курсу громади відповідно до змін у зовнішньому й внутрішньому середовищі.

Профіль громади є вихідним інструментом для подальшого формування, актуалізації та перегляду таких документів, як Концепція інтегрованого розвитку, Стратегія розвитку громади, а також цільових програм, спрямованих на посилення всебічного соціального розвитку й соціальної згуртованості, економічної і екологічної стійкості та зростання інституційної спроможності.

Водночас це не просто зібрані показники. Профіль є рамкою осмислення даних, яка дозволяє побачити системні зміни, дисбаланси й приховані потенціали, що впливають на майбутнє громади. Його структура адаптована до потреб основних користувачів і передбачає можливість оновлення, коли змінюється контекст. У період глибоких трансформацій, зокрема спричинених війною, цей документ стає не лише джерелом аналітики, а й орієнтиром для планування змін, що формують майбутнє громади на роки вперед.

У перспективі ми розглядаємо Профіль громади як динамічний інструмент, що розвиватиметься разом із зростанням аналітичної спроможності міської громади. Очікується, що в наступних ітераціях документ набуде більшої системності в роботі з показниками, стане основою для формування муніципальної статистики у Вінницькій міській територіальній громаді, а також пройде шлях узгодження з актуальними європейськими стандартами у сфері моніторингу місцевого розвитку та управління даними.

Профіль Вінницької МТГ підготовлено відділом стратегічного планування та моніторингу Департаменту економіки і інвестицій за участі робочої групи з розвитку системи стратегічного планування та управління розвитком Вінницької МТГ, виконавчих органів Вінницької міської ради із залученням консультативної підтримки КП "Інститут розвитку міст".

1. ІСТОРИЧНА ДОВІДКА

Місто Вінниця та його територіальна громада були населені з глибокої давнини, про що свідчать археологічні залишки стародавніх городищ. Датою заснування міста вважається 1363 р., коли після перемоги у битві на Синіх Водах (1362) великий литовський князь Ольгерд, звільнивши Поділля з-під золотоординської залежності, створив Подільське князівство під рукою князів Коріатовичів і наказав укріпляти місцеві поселення.

Наприкінці XIV ст. ці терени були інкорпоровані до складу Великого князівства Литовського. У той час призначено першого вінницького старосту. Паралельно формувалася міщанська громада, яка інституалізувалася до середині XV ст. З початку XVI ст. міщани регулярно обирали в'їтів для управління містом. Вінничани мали право власності на міську землю, торги та ярмарки, торгово-промислові заклади та інші самоврядні права.

За умовами Люблінської унії (1569) Вінниця увійшла до складу Речі Посполитої. Від 1570-х рр. старостинський уряд на міських землях осаджував замкові села Хижинці, Вишня, Цвіжин, Ведмедка тощо. 1598 р. місто стало центром Брацлавського воєводства, активно зростало територіально: постали передмістя Садки, Слобідка Дубицького, Вінницькі Хутори, Малі Хутори, Щітки та Телепеньки. Завдяки порозумінню між старостами та міщанською громадою 30 травня 1640 р. Вінниця отримала Магдебурзьке право за привілеєм короля Владислава IV.

З початком Хмельниччини (1648–1657) Вінниця стала центром козацької сотні Кальницького полку, а у 1653–1710 рр. (з перервами) була полковим козацьким містом. Внаслідок Руїни, від початку XVIII ст. вінницькі міщани фактично втратили право на самоврядування. Боротьба за відновлення статусу міщанської громади розпочалася у середині століття і успішно завершилася у 1790 р.

За другим поділом Речі Посполитої (1793) Вінниця була підпорядкована владі Російської імперії. У 1793–1796 рр. була центром Брацлавської губернії, 1796–1797 рр. – центром Брацлавського намісництва, а пізніше стала повітовим містом. Управляв містом магістрат, замінений у 1846 р. міською думою – представницьким органом влади. Після міської реформи з 1880 р. вінничани обирали гласних міської думи як розпорядчого органу, а також створили виконавчий орган влади – міську управу.

Під час Першої світової війни Вінниця стала центром Подільської губернії (до 1926 р.). У добу Української революції 1917–1921 рр. та постановя Української Народної Республіки (УНР) Вінниця неодноразово мала статус Тимчасової столиці УНР. Упродовж 1920-х рр. у місті та околицях точилася запекла боротьба проти більшовицької окупації.

У радянський період Вінниця стала центром Вінницької області (1932), до складу якої увійшло більшість теренів історичного Поділля. Соціоекономічний та культурний потенціал міста зростав також за рахунок приєднання передмість та навколишніх сіл: Старого міста (1934), П'ятничан (1938), Тяжилова (1950), Вінницьких Хуторів, Сабарова (1967) та Пирогового (1972).

Вінниця має багатовіковий досвід співіснування з українцями представників національних громад, які разом розвивали місто. Щонайменше з XVI ст. тут мешкали поляки, білоруси, молдовани, румуни, турки, німці, євреї, росіяни, серби, литовці та вірмени. Непоправних демографічних та соціокультурних втрат було завдано у XX ст. геноцидними практиками комуністичного та нацистського режимів – Голодомором 1932–1933 рр. і Голокостом 1941–1944 рр., а також Великим терором 1937–1938 рр. і екстремальним насиллям Другої світової війни. Динаміка чисельності населення подана у таблиці нижче:

Таблиця 1

Рік	Чисельність	Рік	Чисельність	Рік	Чисельність
1604	≈3 400	1858	10 280	1939	93 032
1647	≈3 900	1897	30 563	1969	200 000
1799	3 766	1913	49 260	1989	374 698
1825	5 000	1926	56 900	2021	370 601

Новий етап розвитку самоврядності територіальної громади міста Вінниці розпочався після відновлення Незалежності України (1991). Логіка соціально-економічного розвитку організму Вінниці обумовила суттєве розширення меж міста (2015), а внаслідок адміністративної реформи 12 червня

2020 року утворено Вінницьку міську територіальну громаду із трьома старостинськими округами: Вінницько-Хутірським (с. Вінницькі Хутори, с. Писарівка, с. Щітки), Стадницьким (с. Стадниця, с. Великі Крушлинці, с. Малі Крушлинці, с. Гавришівка), Деснянським (селище Десна). Кількість населених пунктів Вінницької міської територіальної громади наведена нижче:

Таблиця 2

Показники	Одиниця виміру	01.01.2025
Кількість населених пунктів Вінницької міської територіальної громади	одиниць	9
міст	одиниць	1
селищ	одиниць	1
сільських населених пунктів	одиниць	7

Рис. 1. Схема та населені пункти Вінницької міської територіальної громади

Таблиця 3

Показники	Одиниця виміру	01.01.2025
Площа Вінницької міської територіальної громади <i>в тому числі</i>	га	26535,0
м. Вінниця	га	11316,97
селище Десна	га	62,79
с. Вінницькі Хутори	га	868,5
с. Щітки	га	378,5
с. Писарівка	га	331,0
с. Стадниця	га	419,9
с. Великі Крушлинці	га	278,5
с. Малі Крушлинці	га	598,0
с. Гавришівка	га	254,0

Адміністративним центром громади є місто Вінниця. Представницьким органом Вінницької міської територіальної громади є Вінницька міська рада, що здійснює від її імені та в інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування.

2. ГЕОГРАФІЧНЕ РОЗТАШУВАННЯ, ОТОЧЕННЯ ТЕРИТОРІЇ

- *Географічне розташування, відстані, логістичні шляхи (у військовий час) та їх завантаженість*
- *Адміністративна структура і площа*

Вінницька міська територіальна громада розташована в північній частині Вінницької області і входить до складу Вінницького району.

Рис 2. Вінницький район з межею та територіальними громадами

В існуючих межах територія громади складає 265,35 км² (3,7% від площі території району) і межує на півночі – зі Стрижавською селищною, на північному сході – з Турбівською селищною, на сході – з Вороновицькою селищною, на півдні – з Лука-Мелешківською сільською, на заході – з Агрономічною і Якушинецькою сільськими територіальними громадами.

Громада розташована в центрі країни із зручною доступністю до всіх регіонів, морських портів та пунктів пропуску до країн Європейського Союзу. За показником зручності положення областей України між собою Вінницька область відноситься до найбільш зручних (індекс – до 1,2)¹, за показником зручності положення із країнами Європи – до зручних (індекс – 1,5 – 2,5), в цілому – до найбільш зручних (індекс – до 1,3).

На даний час через територію громади проходять автомобільні шляхи : М30 Стрий –Тернопіль – Кропивницький – Ізварине та М21 Житомир – МогилівПодільський, а також регіональна дорога Р33 Вінниця – Гайсин – Балта – Кучурган. У Вінниці розташована залізнична станція на магістральній залізничній лінії: Київ – Фастів – Козятин – Вінниця – Жмеринка – Хмельницький – Тернопіль – Красне – Львів.

Відповідно до Генеральної схеми планування території України Вінниця визначена в якості центру міжобласної системи розселення в складі Вінницької, Хмельницької та Тернопільської областей із розвинутою системою надання послуг епізодичного обслуговування (адміністративні, соціальні, культурні тощо), що також виступає потужним стимулюючим фактором у подальшому розвитку.

¹ Україна. Промисловість та інвестиційна діяльність. Атлас. – К.: Інститут географії НАНУ, ДНВП «Картографія». – 2003.

Додатковими можливостями, що підсилюють розвиток стимулюючих факторів виступає перспектива проходження через територію громади міжнародних автомобільних транспортних коридорів Європа – Азія та Балтійське море – Чорне море, а також міжнародних залізничних транспортних коридорів №3 та №9, що дає можливість в перспективі сформувати потужний інтермодальний транспортний хаб. В зв'язку з цим важливу роль відіграє можливість розвитку аеродрому, який розташований у східній частині громади в безпосередній близькості від проходження трас міжнародних транспортних коридорів.

Обмежуючим фактором для реалізації очевидних переваг економікогеографічного та транспортно-географічного положення є продовження повномасштабних військових дій, загроза руйнувань, зростання жертв серед цивільного населення та збільшення міграцій в регіоні.

3. МІСТО ВІННИЦЯ В МІЖНАРОДНОМУ, НАЦІОНАЛЬНОМУ ТА РЕГІОНАЛЬНОМУ КОНТЕКСТІ. РЕПУТАЦІЯ ТА ІМІДЖ МІСТА

Вінницька міська територіальна громада має багатолітній досвід міжнародного співробітництва у побудові взаємних стосунків між містами різних країн - їх муніципалітетами, закладами освіти, культурними установами, компаніями, міжнародними донорськими організаціями, посольствами інших країн в Україні, посольствами та представництвами України у світі.

В фокусі уваги Вінницької міської ради – розвиток міжнародних зв'язків. Наразі в рамках угод про побратимство та партнерство налагоджено співпрацю з 13 містами:

1. Пітерборо (Великобританія) – 1990
2. Кельце (Польща) – 1994
3. Бурса (Туреччина) – 1994
4. Бірмінгем (США) – 2010
5. Бат -Ям (Ізраїль) – 2012
6. Люблін (Польща) – 2013
7. Вініца (Македонія) – 2013
8. Паневежис (Литва) – 2015
9. Руставі (Грузія) – 2016
10. Вентспілс (Латвія) – 2022
11. Нансі (Франція) – 2023
12. Карлсруе (Німеччина) – 2023
13. Мюнстер (Німеччина) – 2023

Також в 2023 році укладена Угода про тристоронню співпрацю між містами Нансі (Франція), Карлсруе (Німеччина) та Вінниця (Україна).

З початком російської агресії міжнародна співпраця активізувалась перш за все з європейськими містами. Першими в лютому 2022 року запропонували допомогу міста Кельце та Паневежис. Активно допомагають міста Люблін, Карлсруе, Мюнстер та Вентспілс. Гуманітарні вантажі отримали з міст Пітерборо та Вініци. Багато міст, з якими до війни м. Вінниця ніколи не співпрацювала запропонували свою допомогу. Наприклад, польське м. Радом одним із перших організувало гуманітарний вантаж. А ще багато-багато міст зі всієї Європи, і навіть з Японії, через місто-побратим Паневежис, Вінниця отримала кошти на медичне обладнання.

В рамках міжмуніципальної співпраці налагоджений обмін досвідом щодо розвитку економіки, інфраструктури, міського транспорту, урбаністики, енергоощадності, освіти, охорони здоров'я, культури, організовується відпочинок дітей, молодіжні стажування, фахові обміни та багато іншого.

Мережі, у яких ВМТГ бере активну участь:

1. АМУ (2001)
2. АЕМУ (2011)
3. ICC (Мережа Інтеркультурні міста) (2016)
4. OGP local (Партнерство «Відкритий Уряд» - Локальний рівень) (2020)
5. Європейська федерація Шляху святого Якова (2023)
6. Європейська асоціація локальної демократії, ALDA (2023)
7. Європейський альянс міст та регіонів для відбудови України (2023)
8. Making Cities Resilient 2030 (Зроби міста стійкими до 2030 року) (2023)
9. EUROCITIES (2023)
10. ICLEI (2023)

Таблиця 4

Рік	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Кількість іноземних делегацій	59	17	24	22	27	42

30 листопада 2023 відкрито Представництво Вінниці в Брюсселі в партнерстві з Європейським комітетом регіонів. Мета роботи Представництва: офіційно представляти Вінницьку територіальну громаду в інституціях Європейського Союзу, державах-членах ЄС, а також Великій Британії, країнах Великої Сімки (G7) та інших міжнародних організаціях та мережах, а також шукати та аналізувати можливості потенційних партнерств та міжнародної допомоги, популяризувати бренд Вінниці закордоном.

Міжнародні нагороди ВМТГ:

- 2019 р. Вінниця здобула премію «Child Friendly Cities Inspire Awards» від ЮНІСЕФ за перемогу в конкурсі серед найбільш дружніх до дітей міст у світі.
- 2019 р. Вінниця отримала європейську відзнаку CIVITAS 2019 у сфері міської мобільності та чистого транспорту в номінації Bold Measure Award завдяки впровадженню інновацій у сфері громадського транспорту.
- 2019 р. Вінниця отримала премію «Міста та зміни 2019» від міжнародного проекту ПРОМІС. У сфері ефективного врядування Вінниці присудили одразу дві нагороди - «Місто-партнер з кращою якістю надання адміністративних послуг» та «Найкращий користувач системи ProZorro.Sale»
- 2019 р. Фестиваль сучасного мистецтва “ГогольFest” отримав премію від престижного європейського конкурсу EFFE Awards 2019-2020 та потрапив до п’ятірки найкращих фестивалей Європи.
- 2020 р. Вінниця отримала Почесну відзнаку Ради Європи, яку Парламентська Асамблея Ради Європи (ПАРЄ) присуджує містам та муніципалітетам за активне просування європейських цінностей та активну участь у партнерських проектах і різних сферах. Цій відзнаці передували Європейський Диплом (2013 р.) та Почесний Прапор (2015 р.), які є першим та другим ступенем премії.
- 2020 р. В рамках Kyiv Smart City Forum 2020, відбулась церемонія нагородження міст-переможців конкурсу Smart City Awards 2020, в яких Вінниця стала переможцем в номінації “Найкраще Smart безпечне місто”
- 2021 р. На Всесвітньому Саміті OGP 15 грудня 2021 р. в Сеулі Вінниця отримала нагороду Партнерства «Відкритий Уряд» OGP Local Innovation Awards.
- 2024 р. Під час саміту мерів у Кишиневі Вінниця та Карлсруе отримали нагороду «Сила партнерства», як громади, які продемонстрували гарний приклад партнерських відносин.

За результатами щорічного муніципального опитування, яке проводилося соціологічною групою «Рейтинг» на замовлення Центру аналізу та соціологічних досліджень Міжнародного республіканського інституту (IRI) за фінансової підтримки USAID Вінниця сім років поспіль (починаючи з 2015) визнавалася найкомфортнішим містом за якістю життя серед обласних центрів України.

У 2024 році з 13 квітня до 14 травня також проводилося опитування соціологічною групою «Рейтинг» на замовлення Центру аналізу та соціологічних досліджень Міжнародного республіканського інституту по всій Україні в тих обласних центрах, де дозволяла безпекова ситуація. Це опитування, як і в 2023 році, відрізняється від тих, які проводилось до повномасштабного вторгнення. Оскільки війна поставила міста в нерівні умови, обласні центри за деякими показниками поділені на три категорії: захід, прифронтові міста та центральний регіон, до якого віднесено і Вінницю.

Опитування проводилось за допомогою face-to-face інтерв'ю на дому у респондентів, і показало, що Вінниця лідирує за показниками якості доріг, громадського транспорту та доступності для людей з інвалідністю. Крім того, в центральному регіоні Вінниця виявилась лідером за показником економічного зростання.

Крім того, Вінниця очолила рейтинг міст обласного значення із найбільшою часткою відрахувань на підтримку ЗСУ, спрямувавши на підтримку захисників майже 10% бюджету громади.

Попри виклики війни національні рейтингові агентства вкотре підтвердили найвищий рівень інвестиційної привабливості Вінниці.

Таблиця 5

Показник	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Рейтинг інвестиційної привабливості від IBI Rating	invA+ Висока інвестиційна привабливість	invA+ Висока інвестиційна привабливість	invAA відмінна інвестиційна привабливість	invAA відмінна інвестиційна привабливість	invAA відмінна інвестиційна привабливість	invAA відмінна інвестиційна привабливість
Рейтинг інвестиційної привабливості від Credit Rating	uaINV4+ високий рівень	uaINV4+ високий рівень	uaINV5 найвищий рівень	uaINV5 найвищий рівень	uaINV5 найвищий рівень	uaINV5 найвищий рівень

Вінницька міська територіальна громада за результатом активної та злагодженої роботи департаменту комунального майна в 2024 році за показниками активності, конкурентності, та відсотку успішності на «Прозорро.Продажі» в межах конференції «Вдосконалення управління комунальним майном: ініціативи та кращі практики» організованої за Проектом USAID/UKaid «Діяльність у рамках реформи державних підприємств України» (SOERA) спільно з АТ «Прозорро.Продажі» увійшла в - 10 найуспішніших громад у сфері розпорядження комунальним майном.

4. ПРИРОДНО-РЕСУРСНИЙ ПОТЕНЦІАЛ, У ТОМУ ЧИСЛІ КЛІМАТИЧНІ УМОВИ

Вінницька міська територіальна громада розташована в помірному кліматичному поясі, для якої властиве тривале неспекотне, досить вологе літо та порівняно коротка м'яка зима.

Атмосферний тиск у Вінницькій МТГ на рівні станції в середньому становить 982.5 гПа. Особливості річного ходу тиску зумовлені сезонними змінами циркуляційних процесів. У холодний період року, коли посилена циркуляція атмосфери і надходять холодні повітря маси, тиск зростає і в середньому становить 982–986 гПа. У теплий період, коли циркуляція послаблюється і зростає роль термічного чинника, атмосфера прогрівається, густина повітря знижується і відповідно знижується й тиск (980–982 гПа).

Середня швидкість вітру на території Вінницької МТГ за період кліматичної норми (1961–1990 рр.) становила 3.3 м/с. Вищі значення (3.6–3.9 м/с) зафіксовані у холодний період року, а з травня по вересень швидкість вітру була дещо нижчою і знаходилася в межах 2.8–3.0 м/с. На території Вінницької МТГ найчастіше спостерігаються вітри північно-західного та західного напрямку, в середньому за рік їх повторюваність становить 16.4 та 16.0 %.

На території Вінницької МТГ середня річна температура повітря за період кліматичної норми становила 7.1°C. Найнижча середня місячна температура повітря, і за період кліматичної норми (1961–1990 рр.), і в сучасний період (1991–2020 рр.) спостерігалася в січні.

Середня річна температура повітря в сучасний кліматичний період (1991–2020 рр. становить 8.3°C. Незважаючи на її зростання (яке було нерівномірним у різні місяці) загалом закономірності її річного ходу на території Вінницької МТГ залишилися без змін. Найхолоднішим місяцем (з температурою -3.8°C) є січень, найтеплішим – липень (20.0°C).

Середньорічне значення відносної вологості повітря на території Вінницької МТГ за період 1991–2020 рр. становило 77 %, що на 1 % нижче від значення цього показника за кліматичну норму. Середньомісячні значення відносної вологості в сучасний період змінилися несуттєво – максимальні різниці сягають 2 %

Територія Вінницької МТГ належить до зони достатнього зволоження. Впродовж року опади на цій території переважно визначаються циклонічною діяльністю.

5. ДЕМОГРАФІЧНА СИТУАЦІЯ

Час від останнього перепису населення невпинно збільшується, що сприяє накопиченню викривлень і невідповідностей у поточних оцінках окремих демографічних показників. Такі спотворення могли накопичитися ще до початку 2022 року. Повномасштабне вторгнення Росії в Україну додатково ускладнило оцінку ступеня залученості населення до захисту від агресії, впливу на регіон обстрілів та людських втрат внаслідок війни. Проте головним фактором, що впливає на динаміку чисельності населення Вінницької міської територіальної громади, є міграція. Навіть у мирний час статистика міграції була ненадійною, а в умовах війни стає цілком непередбачуваною.

- **Динаміка чисельності населення, осіб**
- **Статеві-вікова структура, осіб**
- **Природний рух населення**
- **Міграційний рух населення**

Таблиця 6

Дата формування інформації про кількість зареєстрованого населення на території ВМТГ	Загальна кількість зареєстрованого населення (осіб)	з них чоловіків, осіб	з них жінок, осіб	дітей до 18 років, осіб	дітей до 18 років, чоловіків	дітей до 18 років, жінок	населення 18-59 років, осіб	населення 18-59 років, чоловіків	населення 18-59 років, жінок	населення 60+, осіб	населення 60+, чоловіків	населення 60+, жінок
01.01.2019	364985	166156	198829	60871	31193	29678	223639	104409	119230	80475	30554	49921
01.01.2020	366637	166821	199816	62739	32143	30596	221749	103591	118158	82149	31087	51062
01.01.2021	365461	165955	199506	62826	32221	30605	219031	102358	116673	83604	31376	52228
01.01.2022	364949	165787	199162	64131	32951	31180	216875	101563	115312	83943	31273	52670
01.01.2023	361527	163822	197705	62202	31965	30237	214002	100249	113753	85323	31608	53715
01.01.2024	357934	161697	196237	61598	31747	29851	209345	97739	111606	86991	32211	54780
01.01.2025	356265	160455	195810	60483	31190	29293	207414	96543	110871	88368	32722	55646

Таблиця 7

Станом на 01.01.2025	Кількість зареєстрованих внутрішньо переміщених осіб (тис. осіб)	з них: чоловіків, тис. осіб	з них жінок, тис. осіб	Дітей до 18 років		Населення 18-59 років		Населення 60+	
				ч	ж	ч	ж	ч	ж
Вінницька міська ТГ	43182	16777	26405	5062	4980	8921	15664	2794	5761
місто Вінниця	42296	16434	25862	4932	4879	8781	15357	2721	5626

Відповідно, загальна кількість населення Вінницької міської територіальної громади (включаючи кількість внутрішньо переміщених осіб) станом на 01.01.2025 становить **399 447 осіб**.

А вже:

Станом на 15.01.2025 у Вінницькій міській територіальній громаді зареєстровано, всього: **43093 (було на 01.01.2025 - 43182) особи** з числа вимушених переселенців, з них **дітей – 9578 (10042) осіб** (дітей віком від 0 до 6 – 2 236 осіб; від 6 до 14 – 4 930 осіб; від 14 до 18 – 2 412 осіб); **жінок – 26 361 особа; чоловіків – 16 732 особи; пенсіонерів – 6 618 осіб; осіб працездатного віку – 22 737 осіб; осіб з інвалідністю – 2166 осіб**.

Після завершення війни та проведення повоєнного перепису населення демографічний прогноз потребуватиме уточнення.

- **Прогноз населення (сценарії, часові рамки)**

Реалістичний варіант прогнозу передбачає загальне поступове зменшення чисельності населення регіонального центру до початку 2026 року, а протягом 2026-2031 рр. відбуватиметься зростання чисельності населення м. Вінниці через значну повоєнну хвилю повернення українських біженців з-за кордону, зрештою починаючи з 2032 року і до кінця прогнозного горизонту відбуватиметься щорічне зменшення чисельності населення в межах від -2,3 до -0,3 тис. осіб або на -0,9 тис. осіб щороку. Загалом, на кінець прогнозованого періоду чисельність жителів Вінниці зменшиться на 38% відносно початку 2002 року — і становитиме 343,2 тис. осіб (на початку 2022 року — 369,7 тис. осіб; на початку 2024 року — 337,7 тис. осіб).

На початку прогнозного горизонту (2024 р.) серед мешканців обласного центру переважали жінки, які склали 54,9% від загальної чисельності населення. Протягом років прогнозу розглянуте превалювання зменшиться на 0,2 в.п. і частка жінок на початок 2041 р. становитиме 54,7%.

На кінець прогнозного горизонту (2041 р.) більше половини (56,7%) жителів регіонального центру перебуватиме у віці 19-59 років, що на 1,9 відсоткових пунктів менше, ніж на початку прогнозного горизонту. Стрімкими темпами посилюватиметься процес старіння населення м. Вінниці. Так, на кінець прогнозного періоду, відносно початку 2024 р., частка осіб віком 60 років і старше у місті збільшиться на 3,9 в.п. і дорівнюватиме 28,3%. За даним варіантом прогнозу, частка осіб віком 0-18 у м. Вінниці до 2041 р. зменшиться на 2,1 в.п. у порівнянні з початком 2024 р. і становитиме 15,0%.

6. ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК В ДИНАМІЦІ

• Аналіз галузей/ Кластерний аналіз

Структура економіки ВМТГ і сьогодні тяжіє до галузей і секторів, де домінує МСП. Попри те, що ВМТГ перебуває в центрі аграрного регіону, і це значною мірою зумовлює структуру її економіки, окрім харчової, у громаді наявні приладо- і машинобудування, легка промисловість, сфера ІТ та сфера гостинності.

У структурі промислового виробництва у ВМТГ виробництво харчових продуктів, напоїв і тютюнових виробів є найбільш розвиненою галуззю економіки. Виготовлення виробів із деревини, машинобудування також мають велику питому вагу (Таблиця 1 - Реалізація промислової продукції у 2023 році).

Таблиця 8

Основні галузі промисловості	Обсяг реалізованої продукції*	
	тис грн	% реалізованої продукції
Промисловість²	37 779 345,1	100,0
Переробна промисловість:	28 990 117,3	76,7
<i>Виробництво харчових продуктів, напоїв і тютюнових виробів</i>	<i>16 359 385,4</i>	<i>43,3</i>
<i>Текстильне виробництво, виробництво одягу, шкіри, виробів зі шкіри й інших матеріалів</i>	<i>224 034,9</i>	<i>0,6</i>
<i>Виготовлення виробів із деревини, виробництво паперу та поліграфічна діяльність</i>	<i>3 272 777,9</i>	<i>8,7</i>
<i>Виробництво хімічних речовин і хімічної продукції</i>	<i>448 488,4</i>	<i>1,2</i>
<i>Виробництво основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів</i>	<i>1 003 542,8</i>	<i>2,6</i>
<i>Виробництво гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції</i>	<i>1 439 647,8</i>	<i>3,8</i>
<i>Металургійне виробництво, виробництво готових металевих виробів, крім машин і устаткування</i>	<i>1 818 855,8</i>	<i>4,8</i>
<i>Машинобудування</i>	<i>3 469 564,7</i>	<i>9,2</i>
<i>Виробництво меблів, іншої продукції, ремонт і монтаж машин і устаткування</i>	<i>953 819,6</i>	<i>2,5</i>
Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	8 222 862,6	21,8
Водопостачання, каналізація, поводження з відходами	566 365,2	1,5

Джерело: Головне управління статистики у Вінницькій області

* Без врахування податку на додану вартість та акцизу.

Найбільшою галуззю економіки громади є **харчова промисловість** (виробництво харчових продуктів і напоїв). Цю галузь представляють у ВМТГ 92 активних підприємства та 137 ФОП. Сумарна зайнятість у цій галузі сягнула майже 7 тис. осіб. Найбільшим сегментом у галузі харчової промисловості є виробництво олії та тваринних жирів: у громаді є потужні підприємства цього профілю. Спеціалізація вінницьких виробників харчової сфери полягає у виробництві харчових продуктів, які відповідають світовим стандартам якості. Промисловість ВМТГ зосереджена на 6 основних галузях агрофудтеху:

- Кондитерська (Корпорація Roshen, ТМ “Солодка мрія”, Вінницька цукерка)
- Молочна (Roshen)
- Олійножирова (ViOil, Вінницька харчосмакова фабрика)
- Переробка фруктів та ягід (Agrana Fruit, BobSnail, Fruktona)
- Хлібопекарська (ВінницяХліб, Вінницький млинар)
- Безалкогольні напої (ТМ “Караван”)

Хоч ВМТГ і є міською громадою, але вона є центром традиційно сільськогосподарського регіону, що позначається на структурі місцевої економіки. Сектор **сільського господарства** у ВМТГ

² До складу категорії «промисловість» входять: (1) добувна промисловість (у ВМТГ відсутня), (2) переробна промисловість, (3) постачання та розподіл електроенергії, (4) водопостачання, каналізація і відходи.

представлений 91 активним підприємством та 76 ФОП. Очевидно, що ці суб'єкти господарювання разом із сільськогосподарськими підприємствами області є базою для потужної харчової промисловості у ВМТГ. У секторі сільського господарства в громаді зайнято 2,3 тис. осіб.

Найбільша концентрація ФОП в економіці громади спостерігається в **ІТ-секторі** (комп'ютерному програмуванні, наданні інформаційних послуг і пов'язаних із ними видах діяльності). У відповідних сферах діяльності у ВМТГ залучено 113 підприємств та 4 021 ФОП. ІТ-сфера є другим за значенням сектором економіки ВМТГ. Загалом в ІТ-секторі зайнято 5,1 тис. осіб.

До початку широкомасштабної війни, Вінниця знаходилася в числі міст з найкращими умовами для життя ІТ-спеціалістів та відповідною кількістю працевлаштованих в ІТ-сфері. Незважаючи на зміни 2022 р., 13 з 50 найбільших ІТ-компаній України продовжують працювати у Вінниці (EPAM, SoftServe, Ciklum, Ajax Systems, DataArt та ін.). 3 компанії, що мають свої офіси у Вінниці, – Sigma Software, Xenoss, N-iX – визнані найкращими роботодавцями 2022 р. в Україні.

За кількістю суб'єктів господарювання одним із найбільших в економіці громади є **сектор транспорту і логістики** (вантажний автомобільний транспорт і складське господарство). Діяльність у цих сферах у ВМТГ ведуть 163 підприємства (переважно у сфері складського господарства) та 451 ФОП (переважно у сфері транспорту). У відповідних сферах діяльності зайнято понад 4,6 тис. осіб.

Галузь **виробництва машин та устаткування** (електроустаткування), виробництва автотранспортних засобів та інших транспортних засобів є традиційною для ВМТГ, і в ній ведуть діяльність 61 підприємство та 22 ФОП. Машинобудування: холодильне обладнання та устаткування ТОВ "Грін Кул" (UBC Group); електроніка та електротехніка (PlasmaTec, ТОВ "ПРОМАВТОМАТИКА ВІННИЦЯ"); приладобудування (ПрАТ "Вінницький завод "Маяк" – ТМ "Термія").

Галузь **металообробки** представлена 53 підприємствами та 82 ФОП. Загальна кількість зайнятих у галузі – 1,8 тис. осіб.

Галузь **виробництва будматеріалів** представлена 32 підприємствами і 35 ФОП. У галузі зайнято понад 860 осіб. Будівельні матеріали: цемент (ТОВ "БАЗИС 2011"), залізобетон (ПрАТ "Вінницький асфальто-бетонний завод"), тротуарна плитка (ПрАТ "Будматеріали").

Сектор **будівництва**, для якого галузь виробництва будматеріалів служить сировинною базою, представлений потужно – 227 підприємств і 58 ФОП. У секторі будівництва залучено понад 5,1 тис. осіб.

Галузь **легкої промисловості**, яка також є традиційною для ВМТГ, представлена лише 22 підприємствами, але в галузі ведуть діяльність аж 142 ФОП. У галузі зайнято понад 1,1 тис. осіб. Легка промисловість: класичні костюми (ПрАТ "Володарка"), нижня білизна (ТМ Anabel Arto, релоковані в 2022 році).

Деревообробка та виробництво меблів представлені 41 підприємством (більшість ведуть діяльність у сфері лісопильного та стругального виробництва) і 149 ФОП. Виробництво меблів, порівняно з деревообробкою, має значно меншу вагу і представлене переважно ФОП. Найбільшим деревообробним підприємством є польсько-українське підприємство "Барлінек Інвест" - провідний світовий виробник багатощарових дерев'яних підлог.

Сектор гостинності (заклади тимчасового розміщення, ресторани та кафе, туристичні агентства) налічує 92 підприємства і традиційно значну кількість ФОП – 691. У секторі зайнято понад 3,7 тис. осіб.

Таблиця 9

Найбільші галузі та сектори за рівнем доходу і зайнятості[1]

	Кількість зайнятих	Дохід підприємств	Дохід ФОП
1 місце	Харчова промисловість (6 890 осіб або 6,8 % всіх зайнятих)	Харчова промисловість (22,6 млрд грн або 14,6 % сукупного доходу підприємств)	ІТ-сектор (4,7 млрд грн або 14,2 % сукупного доходу ФОП)
2 місце	ІТ-сектор (5 112 осіб або 5 % всіх зайнятих)	Будівництво (8,5 млрд грн або 5,5 % сукупного доходу підприємств)	Сфера гостинності (960,5 млн грн або 2,9 % сукупного доходу ФОП)
3 місце	Будівництво (5 066 осіб або 5 % всіх зайнятих)	Транспорт і складське господарство (6,25 млрд грн або 4 % сукупного доходу підприємств)	Транспорт і складське господарство (445,2 млн грн або 1,4 % сукупного доходу ФОП)

4 місце	Транспорт і складське господарство (4 579 осіб або 4,5 % всіх зайнятих)	ІТ-сектор (6,2 млрд грн або 4 % сукупного доходу підприємств)	Харчова промисловість (313,6 млн грн або 1 % сукупного доходу ФОП)
5 місце	Машино- і приладобудування (3 917 осіб або 3,8% всіх зайнятих)	Сільське господарство (4,7 млрд грн або 3,1 % сукупного доходу підприємств)	Оброблення деревини і виробництво меблів (210,1 млн грн або 0,6% сукупного доходу ФОП)

Джерело: ЄДР та ДСС (дані заархівовані на платформі vKursi.pro); Головне управління ДПС у Вінницькій області.

Таблиця 10

Кластерний аналіз

Показник	Одиниця виміру	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Обсяг реалізованої продукції (факт. ціни)	тис. грн	33595753,1	33259631	35838940,5	35728357,8	37803534	
Експорт	\$ млн	909,1	949,4	765,4	783,4	860	
Імпорт	\$ млн	475,9	428,7	502,9	424,2	565,4	
Оборот роздрібною торгівлі (роздрібний товарооборот) підприємств (юридичних і фізичних осіб) (факт. ціни)	тис. грн	10383725	11380121,9	13645379,7	23054615,3	30687432,1	
Кількість зареєстрованих суб'єктів підприємницької діяльності, в т. ч.	осіб	45213	45670	48668	49976	52802	
- фізичних осіб- підприємців	осіб	27022	26853	78754	29532	31703	
- юридичних осіб	осіб	18191	18817	19914	20444	21099	
Видатки бюджету громади на підтримку підприємництва	тис. грн	980,48	1115,39	2401,92	9,0	3691,57	1236,737
Кількість об'єктів інфраструктури підтримки підприємництва, створені за участю місцевих органів влади	одиниць	1	0	0	0	1	1

Кластерний аналіз дозволяє виявити промислові кластери - групи взаємопов'язаних підприємств, що сприяють спільному розвитку завдяки територіальній близькості та синергетичному ефекту.

Кластеризація місцевої економіки дасть змогу сконцентрувати ресурси громади на перспективних напрямках, які мають найкращий потенціал для зростання. Так, сільське господарство сприяє розвитку харчової промисловості; розвинена деревообробка сприяє розширенню виробництва меблів; виробництво будівельних матеріалів є сировинною базою для будівництва; ІТ-сектор може допомогти з автоматизацією і цифровізацією всіх галузей і секторів; сфера гостинності створює умови для приваблення бізнесу і кадрів, розвитку бізнес-туризму, але й сама одночасно зростає в міру активізації внутрішнього попиту на послуги гостинності. Упровадження такої моделі може суттєво прискорити зростання економіки ВМТГ.

Діючі кластери у громаді - Агрокластер «Agrovin», ІТ Association Vinnytsia, Вінницький кластер Приладобудування та автоматизації.

➤ **Вінницький кластер приладобудування та автоматизації** (об'єднання підприємств машинобудівної та переробної промисловості, інших учасників). У 2021 р. була утворена громадська спілка "Вінницький кластер приладобудування та автоматизації" (Vinnytsia AIM Cluster). Її мета – зростання економічного потенціалу та розвиток регіональної екосистеми високотехнологічних секторів. Наразі вона налічує 26 учасників, серед яких 2 університети, ІТ-компанії та компанії, що займаються альтернативною енергетикою, робототехнікою і медичними технологіями;

➤ **Агрокластер «Агровін»** (об'єднання агровиробників і підприємств харчової промисловості). У 2021 р. у партнерстві з французьким кластером Vitagora (м. Діжон, Франція) був створений Агропромисловий кластер AgroVin, 65 учасників. Також була започаткована спеціалізована виставка «Агро-Вінниця», яка продовжує тривати навіть в умовах війни;

➤ **ІТ Association Vinnytsia /ІТ Кластер Вінниця** (об'єднання підприємств та стартапів, що

працюють в ІТ-сфері та розробляють рішення для різних галузей). У Вінниці діє об'єднання: IT-Association Vinnytsia (2018), яке активно здійснює свою діяльність протягом 6-років поспіль та наразі має 19 учасників та 50 партнерів та 10 міжнародних партнерів.

У 2024 році проведено кластерне дослідження економіки громади у співпраці з Департаментом економіки і інвестицій, експертами Громадської організації «Центр громадської експертизи», за підтримки проекту «Інтегрований розвиток міст в Україні II», що виконується німецькою урядовою компанією Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH за фінансової підтримки урядів Німеччини та Швейцарії.

У результаті розподілу активних суб'єктів господарювання за видами економічної діяльності (КВЕД) усі юридичні особи та фізичні особи підприємці були згруповані в потенційні кластери, які визначені як пріоритетні в документах стратегічного і програмного характеру, що розроблені та прийняті у ВМТГ або визначаються як перспективні представниками міської влади й місцевого бізнес середовища. Зокрема серед потенційних кластерів в економіці ВМТГ були визначені такі:

Таблиця 11

Потенційний кластер	Галузь / сектор економіки	Види економічної діяльності
Кластер харчової промисловості	агропереробка, виробництво харчових продуктів і напоїв	(виробництво харчових продуктів і напоїв)
Кластер одягу, взуття і аксесуарів	виробництво текстилю, одягу, аксесуарів і виробів зі шкіри	(текстильне виробництво; виробництво одягу; виробництво шкіри, взуття та інших виробів зі шкіри; вироби з інших матеріалів)
Кластер деревообробки та меблів	деревообробка та виробництво меблів	(оброблення деревини, вироби з деревини і корка; вироби із соломки та рослинних матеріалів для плетіння; виробництво меблів)
Кластер будівництва та будівельних матеріалів	будівництво та виробництво будівельних матеріалів	(будівництво будівель і споруд; спеціалізовані будівельні роботи; виробництво скла та виробів зі скла; виробництво будівельних матеріалів з глини; виробництво цементу, вапна та гіпсових сумішей, виробів із бетону, гіпсу та цементу)
Кластер машино- і приладобудування	машино- та приладобудування	(виробництво машин і устаткування, електроустаткування, автотранспортних та інших транспортних засобів, причепів і напівпричепів)
Кластер транспорту і логістики	транспорт і складське господарство	(вантажний автомобільний транспорт, послуги з перевезення речей; складське господарство; допоміжна діяльність у сфері транспорту)
Кластер гостинності і туризму	сфера гостинності і туризму	(тимчасове розміщення; забезпечення стравами і напоями; діяльність туристичних агентств та операторів; інші послуги і пов'язана з цим діяльність)
ІТ-кластер	комп'ютерне програмування та інформаційні послуги	(комп'ютерне програмування, консультування та пов'язана з ними діяльність; інформаційні послуги)

Зокрема серед потенційних кластерів в економіці ВМТГ такі: кластер харчової промисловості, кластер одягу, взуття і аксесуарів, кластер деревообробки та меблів, кластер будівництва та будівельних матеріалів, кластер машино- і приладобудування, кластер транспорту і логістики, кластер гостинності і туризму, ІТ-кластер.

Індустріальні парки.

На даний час на території громади розташовані 5 індустріальних парків, з яких:

– 4 індустріальні парки внесені до Реєстру індустріальних (промислових) парків України – Вінницький індустріальний парк, індустріальний парк «Вінницький кластер холодильного машинобудування», індустріальний парк «Вінтер Спорт» та індустріальний парк «ВінІндастрі», які були створені на земельних ділянках типу greenfield

– новий індустріальний парк «Інтеграл» (17,9 га) на земельній ділянці типу brownfield, також подається на реєстрацію.

Проводиться організаційна робота щодо розширення мережі індустриальних парків громади на земельних ділянках типу brownfield та greenfield, в т.ч. шляхом збільшення меж діючих парків.

Відповідно до взятих на себе зобов'язань здійснюється облаштування території індустриальних парків об'єктами інженерно-транспортної інфраструктури індустриальних парків (електропостачання – 5 МВт, водопостачання – 600 куб. м/год, водовідведення – 600 куб. м/год, газопостачання – 700 куб. м/год, ведуться роботи з будівництва під'їзних доріг). На облаштування інженерної інфраструктури з бюджету ВМТГ виділені кошти на загальну суму 163,6 млн грн.

Крім того, в рамках державної програми підтримки розбудови інфраструктури індустриальних парків:

- керуюча компанія індустриального парку «ВінІндастрі» отримала погодження на виділення співфінансування з державного бюджету в розмірі 79 млн гривень для будівництва доріг до території парку та нової лінії електропередачі;

- керуюча компанія Вінницького індустриального парку ТОВ «Юпарк» отримала на ескроу-рахунок співфінансування з державного бюджету в розмірі 116 млн грн для облаштування внутрішніх доріг та інженерних мереж.

Таблиця 12

Інформація щодо індустриальних парків на території ВМТГ

Назва індустриального парку	Вінницький індустриальний парк	Вінницький кластер холодильного машинобудування	Вінтер Спорт	ВінІндастрі	Інтеграл
Статус	Включено в реєстр індустриальних парків	Включено в реєстр індустриальних парків	Включено в реєстр індустриальних парків	Включено в реєстр індустриальних парків	Подано пакет документів для включення в реєстр індустриальних парків 23.12.2024
Площа, га	35,7	19,3	25	13,1	17,9
Ініціатор створення	Вінницька міська рада	Вінницька міська рада ПрАТ «Українська пивна компанія»	ТОВ «Хед Вінниця»	Вінницька міська рада	ТОВ «Інвест Холдинг Компані»
Керуюча компанія	ТОВ «Юпарк»	ТОВ «Промислово-інвестиційна компанія»	ТОВ «Хед Україна»	МКП «Вінницький фонд муніципальних інвестицій»	—
Учасники/інші суб'єкти /потенційні інвестори	—	ТОВ «Грін Кул»	—	ТОВ «Смарт лайн» ТОВ «Візарді» ТОВ «Файєрвуд» ТОВ «БадМ» Підписано Меморандуми з 2-ма підприємствами у сфері с/г машинобудування та фармацевтичної логістики	—
Додаткова інформація	Керуюча компанія планує створити - Volia Agri-Food Park Vinnytsia (промисловий технопарк) і надавати міжнародним та українським	ПрАТ «Українська пивна компанія» входить до складу холдингу UBC Group – світового лідера з виробництва холодильного обладнання. ТОВ	Створений за ініціативи HEAD Group - корпорації, що виробляє спортивне спорядження для зимових видів спорту, тенісу, а	Очікується, що І черга металообробного заводу в галузі будівництва і с/г ТОВ «Візарді» буде введена у І кв 2025 року, І черга заводу з	Концепція індустриального парку погоджена Вінницькою міською радою та передбачає ревіталізацію частини

	компаніям харчової промисловості готові рішення для релокації та масштабування бізнесу. Загальна вартість проекту оцінюється у 3 млрд грн. Планується створення 2 тис. робочих місць для близько 2 тис. працівників. Спеціалізація виробництва проміжної та кінцевої продукції харчової промисловості, надання спеціалізованих послуг, проведення досліджень та розробок в агрохарчовій сфері.	«Грін Кул» – один з найбільших виробників промислового холодильного обладнання в Східній Європі. Підприємство співпрацює із такими всесвітньо відомими компаніями як Coca-Cola, Carlsberg, Heineken, Nestle. Штат працівників ТОВ «Грін Кул» складає 1100 співробітників.	також підводного плавання з аквалангом. У 2021 році розпочато будівництво заводу з виготовлення спорядження для зимових видів спорту, а саме: лиж, лижних черевиків, лижних кріплень тощо на 1200 нових робочих місць. Сума інвестицій складе 50-80 млн євро. Іноземний інвестор призупинив будівництво через війну в Україні	виробництва обладнання для порошкового фарбування металовиробів ТОВ «Смарт Лайн» буде введена у ІІ кв 2025 року. У 2024 році: -ТОВ «БадМ» розпочав проектування та підготовчі роботи до здійснення будівництва логістичного комплексу у фармацевтичній галузі - підписано договір про здійснення господарської діяльності та договір суборенди земельної ділянки інвестицій» з ТОВ «Файервуд» - розпочато роботу щодо розширення території індустриального парку» за рахунок суміжних ділянок загальною площею 13 га.	території колишнього ВАТ «Вінницький ламповий завод». Індустріальний парк «Інтеграл» стане прикладом відновлення занедбаних промислових зон та їх перепрофілювання у сучасні точки економічного зростання. На території парку заплановано створити 930 нових робочих місць.
--	--	---	---	---	---

Група компаній KNESS реалізовує перший в Україні інноваційний проект із забезпечення електропостачання індустриальних парків та запропонувала створювати на території індустриальних парків Малі системи розподілу енергозабезпечення. Будучи оператором даної системи KNESS не братиме з учасників індустриальних парків плату за приєднання до електричних мереж, а лише плату за розподіл електроенергії, що не може бути вищою від встановленої Регулятором.

Реалізація даного проекту дозволить вирішити питання електрозабезпечення усіх індустриальних парків громади, що в подальшому може стати поштовхом для розвитку усієї мережі вітчизняних індустриальних парків. Це перша подібна практика в Україні. Вінницька міська рада спільно з KNESS протягом декількох років надавали пропозиції, щодо внесення змін в чинне законодавство, щоб цей механізм запрацював. Наразі, є всі можливості для реалізації даного проекту на практиці.

З метою будівництва Малої системи розподілу розроблено проект та триває процес оформлення усіх необхідних погоджень та дозволів.

- Ринок праці (зайнятість)

Таблиця 13

Показник	Одиниця виміру	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Кількість зареєстрованих безробітних	осіб	5451	78601	7967	5316	7780	
Кількість вакансій	одиниць	11060	11198	6384	4340	5889	
Кількість працевлаштованих безробітних	осіб	3482	6725	3329	2028	2426	

Аналіз МСП (+ релокований бізнес)

- текстова частина / можливо діаграми, малюнки

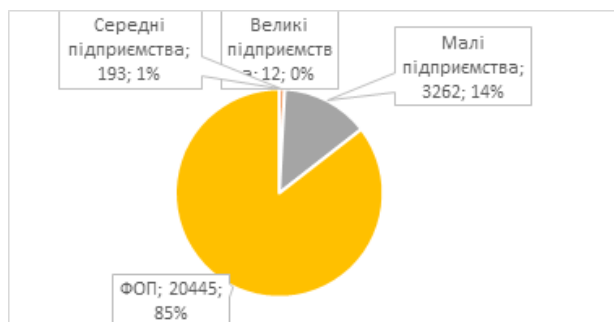
Суб'єктний склад економіки ВМТГ.

Контингент суб'єктів господарювання, що ведуть діяльність на території ВМТГ, за результатами обробки доступних даних налічує близько 3,5 тисячі активних юридичних осіб та 20,4 тисячі активних фізичних осіб - підприємців.

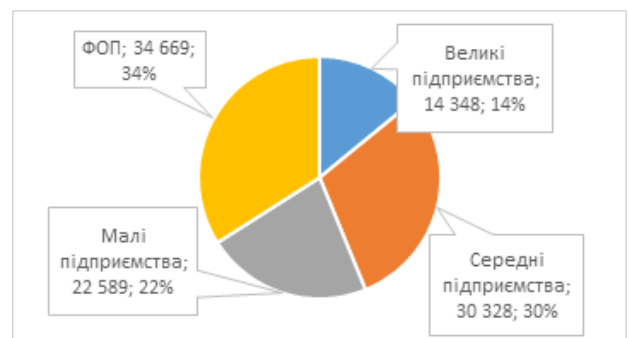
Загалом структура економіки ВМТГ характеризується порівняно малою кількістю великого і великою кількістю малого бізнесу. При цьому, малі підприємства забезпечують значну частину зайнятості та надходжень до бюджетів усіх рівнів. При цьому **більше третини зайнятих в МСП забезпечують ФОП**, виступаючи важливою ланкою соціальної стабільності в громаді.

Середні підприємства становлять порівняно незначний прошарок бізнесу ВМТГ. Попри свою нечисленність середні підприємства виконують важливу економічну роль у житті громади. Вони забезпечують значну частину зайнятості 45 % усіх штатних працівників підприємств, а також є одним із рушіїв економічного зростання. Середні підприємства теж є активними на зовнішніх ринках і забезпечують відчутну частку надходжень від експорту.

Водночас **значна частка малого бізнесу і зокрема мікропідприємництва є основою гнучкості економіки ВМТГ, забезпечує її диверсифікованість і конкурентність**, а також свідчить про сприятливі можливості для реалізації жителями громади власної підприємницької ініціативи.

Діаграма 1.1. Розподіл суб'єктів господарювання за типом і розміром, суб'єктів

Діаграма 1.2. Розподіл зайнятих за типом і розміром суб'єктів господарювання, осіб

Джерело: ЄДР та ДСС (дані зареєстровані на платформі vKursi.pro); Головне управління ДПС у Вінницькій області

У 2023 році спостерігалася позитивна динаміка приросту кількості суб'єктів господарювання, що ведуть діяльність на території ВМТГ. Так, кількість юридичних осіб збільшилась на 3,2 %, а кількість ФОП — на 7,4 %. Тенденція до збільшення кількості зареєстрованих суб'єктів зберігається останні 4 роки: порівняно з 2020 роком кількість юридичних осіб збільшилась на 12,1 %, а фізичних осіб — підприємців — на 18,1 %. Станом на 1 січня 2024 року у ВМТГ зареєстровано 21,1 тис. юридичних осіб і 31,7 тис. ФОП.

Підтримка релокованого бізнесу

Враховуючи початок війни з 24.02.2022 року українським підприємствам з зони бойових дій надали допомогу у підборі місць для виробничих потужностей, перевезенні та розселенні персоналу, пошуку нових працівників, контактів для співпраці з місцевими підприємствами та, звісно, в оформленні необхідних документів.

За 2022 рік опрацьовано **понад 200 заявок на переміщення потужностей бізнесу**, який вирішив виїхати із областей, де тривають бойові дії.

Виконавчими органами міської ради сформовано перелік пропозицій, що налічує 90 виробничо-складських та офісних приміщень (від 100 до 15000 кв. м), які пропонуються для розміщення виробництв, що зацікавлені в переміщенні саме до Вінниці.

У ВМТГ з'явилися представники різної економічної діяльності, які займаються: машинобудуванням, оптовою та роздрібною торгівлею, переробною і транспортною промисловістю, науковою та технічною діяльністю, комп'ютерним програмуванням, сільським/лісовим/рибним господарством, а також мистецтвом, спортом, розвагами та відпочинком, наданням юридичних послуг та комп'ютерним програмуванням, дослідженням й експериментальними розробками у сфері інших природничих і технічних наук, будівництвом доріг та автострад.

Загалом з початку повномасштабного вторгнення **станом на 01.01.2025 року: 414 суб'єктів** господарювання, **1971** створено нових робочих місць.

На базі центрального відділення ЦНАП «Прозорий офіс» забезпечено функціонування консультаційного центру «Офіс підприємця» з метою консультування місцевого та релокованого бізнесу щодо фінансових інструментів підтримки бізнесу, земельних ресурсів, комунального майна, архітектури, містобудування, благоустрою, торгівлі та архітектурно-будівельного контролю з фахівцями Вінницької міської ради.

Таблиця 14

Показник	Одиниця виміру	01.01.2023	01.01.2024	01.01.2025
Кількість зареєстрованих релокованих суб'єктів господарювання	осіб	252	353	414

Порівняльний аналіз галузей міста Вінниці з іншими містами України

Вінниця, як одне з провідних міст України, має свою унікальну структуру економіки. Для повного розуміння її позицій на загальноукраїнському рівні необхідно провести детальний порівняльний аналіз галузей.

Таблиця 15

IT-індустрія:	
Сильні сторони:	Вінниця є одним із лідерів IT-розробки в Україні, зокрема у сферах програмного забезпечення, веб-розробки, мобільних додатків. Місто має розвинену IT-освіту та сприятливе середовище для стартапів.
Порівняння:	Хоча Львів та Київ традиційно вважаються IT-столицями, Вінниця демонструє стрімке зростання та диверсифікацію IT-сектору.
Промисловість:	
Сильні сторони:	Машинобудування, харчова промисловість, легка промисловість є традиційними галузями для Вінниці. Місто має значний промисловий потенціал завдяки наявності великих підприємств.
Порівняння:	Порівняно з іншими промисловими центрами, такими як Маріуполь чи Кривий Ріг, Вінниця має більш диверсифіковану промислову структуру, що робить її менш залежною від коливань на ринку окремих товарів.

Порівняння харчової галузі Вінниці з іншими містами України

Таблиця 16

Основні особливості/	Спеціалізація на певних видах продукції: Вінниця виділяється виробництвом кондитерських виробів та рослинних олій.
----------------------	--

відмінності харчової галузі ВМТГ:	Орієнтація на експорт: Вінницькі підприємства більш активно виходять на зовнішні ринки. Розвиток нових технологій: Місто активно впроваджує нові технології в харчове виробництво. Інвестиції: В місто залучаються значні інвестиції, що сприяють модернізації виробництва та виходу на нові ринки. Широкий асортимент продукції: Від кондитерських виробів до рослинних олій. Висока якість продукції: Багато підприємств сертифіковані за міжнародними стандартами якості. Орієнтація на експорт: Продукція вінницьких підприємств експортується в десятки країн світу.
Київ:	Має різноманітну харчову промисловість, але більший акцент робиться на виробництві продуктів харчування для великих міст.
Львів:	Відомий своїми традиційними продуктами харчування та розвинутою мережею невеликих виробництв.
Одеса:	Має потужний рибний промисел і розвинуту консервну промисловість.
Харків:	Харчова промисловість Харкова досить різноманітна, але менш спеціалізована, ніж у Вінниці

Висновок: Харчова галузь Вінниці має значний потенціал для подальшого розвитку. Завдяки своїм традиціям, інвестиціям та орієнтації на якість, місто може стати одним з лідерів харчової промисловості України.

Машинобудування є однією з традиційних галузей промисловості України, і Вінниця займає в ній своє особливе місце. Щоб повноцінно оцінити позиції міста, варто порівняти його з іншими промисловими центрами країни.

Таблиця 17

Показник	ВМТГ	Інші міста
Історичні корені та спеціалізація	Традиційно спеціалізувалася на виробництві с/г техніки, електрообладнання та приладів. Історично склалося так, що у місті було зосереджено виробництво обладнання для легкої та харчової промисловості	Наприклад, Харків завжди був центром важкого машинобудування, виробляючи трактори, танки та іншу військову техніку. Миколаїв відомий своїм суднобудуванням, а Запоріжжя – виробництвом енергетичного обладнання.
Сучасний стан та тенденції	Сьогодні машинобудування у Вінниці зазнало значних змін. Частина підприємств була ліквідована, інші перепрофілювалися. Місто фокусується на розвитку машинобудування для харчової промисловості, сільського господарства та виробництва електротехнічної продукції	Більшість великих машинобудівних підприємств України зіткнулися з труднощами після розпаду СРСР. Однак, деякі міста, такі як Львів та Одеса, успішно адаптувалися до нових умов і розвивають нові напрямки у машинобудуванні.
Висновки	Має міцні традиції в машинобудуванні та досвідчені кадри. Однак, для подальшого розвитку необхідно модернізувати виробництво та диверсифікувати продукцію	Інші міста також стикаються з викликами, але мають свої сильні сторони.

Висновок: Машинобудування у Вінниці має потенціал для подальшого розвитку, але для цього необхідні спільні зусилля держави, бізнесу та наукової спільноти.

Таблиця 18

Показник	Вінниця	Харків	Миколаїв	Запоріжжя	Львів
Спеціалізація	Сільгосптехніка, електротехніка, харчове обладнання	Важке машинобудування, транспорт	Суднобудування	Енергетичне обладнання	Авіабудування, ремонтні роботи
Сучасні тенденції	Диверсифікація, фокус на харчовій промисловості	Перепрофілювання, розвиток нових виробництв	Пошук нових замовлень, модернізація	Модернізація, розвиток енергоефективних технологій	Ремонт та обслуговування авіатехніки
Сильні сторони	Досвідчені кадри, розвинена інфраструктура	Потужний науково-технічний потенціал	Досвід у великотоннажному суднобудуванні	Енергетична спеціалізація	Авіаційні традиції

<i>Показник</i>	<i>Вінниця</i>	<i>Харків</i>	<i>Миколаїв</i>	<i>Запоріжжя</i>	<i>Львів</i>
Слабкі сторони	Залежність від кон'юнктури ринку, конкуренція з боку імпортованих товарів	Застаріле обладнання на деяких підприємствах	Зменшення обсягу замовлень	Проблеми з фінансуванням модернізації	Обмеженість ринку збуту

Таблиця 19

Сфера послуг:	
Сильні сторони:	Розвинена сфера послуг, включаючи туризм, торгівлю, транспорт. Вінниця є популярним туристичним напрямком завдяки своїй історико-культурній спадщині та розвиненій інфраструктурі.
Порівняння:	Порівняно з великими містами, такими як Київ чи Одеса, Вінниця має більш компактні розміри, що сприяє розвитку локального бізнесу та забезпечує високий рівень сервісу.

Висновки: Вінниця є багатогранним містом з динамічною економікою. Завдяки вдалому поєднанню традиційних і нових галузей, місто має значний потенціал для подальшого зростання.

7. ІНВЕСТИЦІЙНИЙ КЛІМАТ

● Інвестиції в місто (зовнішні та внутрішні)

Після пригнічення ділової активності та повної заморозки інвестицій у 2022 році в подальшому відбулося поживлення інвестиційної діяльності. Наразі можна констатувати, що на території громади реалізується низка масштабних інвестиційних проєктів.

З 2022 року відбулось завершення реалізації наступних інвестиційних проєктів: логістичний комплекс ТОВ «Промислова 9», ТОВ «Розподільчий центр «Плюс» Кондитерської корпорації «Roshen», новий цех обробки горіхів ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика».

Загалом за період активних бойових дій на території громади реалізовано або розпочато реалізацію інвестиційних проєктів на загальну суму 4,19 млрд грн.

В умовах перерозподілу сучасних логістичних потоків Вінниця має шанс стати потужним логістичним хабом. Окрім вже вищезгаданих проєктів подальший розвиток сектору логістики пов'язаний, зокрема, із реалізацією ряду інвестиційних проєктів, які наразі перебувають в активній фазі.

Зокрема, іде мова про наступні:

- Будівництво нового логістичного комплексу компанією OLGA GROUP;
- Будівництво контейнерного терміналу ТОВ «Лемтранс»;
- Початок спорудження логістичного комплексу ТОВ БадМ на території індустріального парку «Вініндастрі»;
- Завершення будівництва 1-ї черги комплексу зерносховища ТОВ Ольга.

На території громади розташовані 5 індустріальних парків, з яких 4 вже внесені до Реєстру індустріальних (промислових) парків України, а саме: Вінницький індустріальний парк (площею 35,7 га), індустріальний парк «Вінницький кластер холодильного машинобудування» (19,3 га), індустріальний парк «Вінтер Спорт» (25 га), індустріальний парк «Вініндастрі» (13,1 га) та індустріальний парк «Інтеграл» (17,9 га), що був поданий на реєстрацію.

Держава на рівні чинного законодавства закріпила низку пільг для учасників індустріальних парків, в т.ч.: звільнення від сплати мита та ПДВ при ввезенні обладнання, звільнення від сплати податку на прибуток при його реінвестуванні в розвиток індустріального парку.

Громада в свою чергу створила найкращі в Україні умови для входу в індустріальні парки, адже ми пропонуємо земельні ділянки з підведеними комунікаціями та надаємо пільгу з податку на нерухоме майно, а орендна плата складає лише 1% від нормативно-грошової оцінки.

Окрім того, виконавчі органи міської ради надають інвестиційний та постінвестиційний супровід для наших партнерів, які реалізують свої проєкти на території громади, що забезпечує конструктивний діалог у форматі «місцева влада – бізнес – громада».

За останні 5 років на території індустріальних парків штат працівників збільшено на понад 590 осіб (фактично на території індустріального парку «Вінницький кластер холодильного машинобудування» на підприємстві ТОВ «Грін Кул»).

Динаміка створення нових робочих місць на території індустріальних парків громади

Таблиця 20

Роки	2020	2021	2022	2023	2024
Всього створено робочих місць	527	537	628	889	1119

Таким чином, динаміка росту кількості нових робочих місць на території індустріального парку «Вінницький кластер холодильного машинобудування» показує приріст в середньому 118 робочих місць на рік.

Рис.1 Динаміка створення робочих місць на території індустріального парку «Вінницький кластер холодильного машинобудування»

**Інформація щодо сплачених податків до бюджету ВМТГ контрагентами індустріальних парків
Вінницької міської територіальної громади, млн. грн**

Таблиця 21

Роки	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Всього сплачено податків, млн. грн	7,52	41,99	10,97	15,48	17,10	21,93	41,23

Рис.2 Інформація щодо сплачених податків до бюджету ВМТГ контрагентами індустріальних парків Вінницької міської територіальної громади, млн. грн

Загалом з моменту початку господарської діяльності на території індустріальних парків громади надходження до бюджету ВМТГ склали понад 156 млн.грн.

Надходження до бюджету ВМТГ від контрагентами індустріальних парків Вінницької міської територіальної громади мають тенденцію до зростання з 7,5 млн. грн. у 2018р. до 41,23 млн. грн. у 2024 році.

Державно-приватне партнерство

Державно-приватне партнерство – механізм реалізації масштабних інвестиційних проектів, що потребує залучення значних фінансових ресурсів. Враховуючи обмеженість ресурсів державного

бюджету та місцевого самоврядування пошук приватного партнера на умовах державно-приватного партнерства, що візьме на себе фінансування таких проектів має важливе значення та дозволяє вирішувати проблему створення важливих інфраструктурних та інших масштабних проектів.

За даними центральних та місцевих органів виконавчої влади в Україні станом на 01.01.2025 на умовах ДПП укладено 200 договорів, з яких реалізується 22 договори (9 - концесійних договорів, 6 - договорів про спільну діяльність, 7 - інші договори), 167 договорів не реалізується (114 - не виконується, 53 - розірвані / закінчився термін дії), 11 призупинені у зв'язку зі збройною агресією російської федерації.

Договори, укладені на умовах ДПП, які реалізуються станом на 01.01.2025:

Жоден із діючих таких договорів не укладено на території Вінницької області.

Основними перепонами на шляху реалізації проектів державно-приватного партнерства є недосконалість чинного законодавства, що потребує доопрацювання з метою формування якісної та цілісної нормативно-правової бази, скорочення термінів визначення приватних партнерів; низький рівень підготовки проектів державно-приватного партнерства; політична та економічна невизначеність; низький рівень захищеності інвесторів в Україні.

Громада має досвід підготовки проектів державно-приватного партнерства за останні 5 років на початкових етапах.

13 грудня 2019 р. відбулось підписання Меморандуму про співробітництво між Вінницькою міською радою, комунальним підприємством «Аеропорт Вінниця» та Державною організацією «Агенція з питань підтримки державно-приватного партнерства» (Агенція ДПП).

Проектну пропозицію «Реконструкція аеродрому та аеровокзалу аеропорту Вінниця» визначено, як відповідну ключовим критеріям в пріоритетних сферах для реалізації проектів ДПП та рекомендовано Міністерству розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України включити до Переліку пріоритетних проектів, які можуть реалізуватися в Україні на засадах ДПП (наразі проект не актуальний).

З 2023 року розпочато консультації з потенційними приватними партнерами щодо будівництва об'єкту комунальної власності територіальної громади м. Вінниці «Сміттепереробний комплекс по знешкодженню побутових відходів» на умовах державно-приватного партнерства(перемовини тривають).

У 2024 році за консультаційної підтримки Міжнародної фінансової корпорації (IFC) розпочато реалізацію проекту державно-приватного партнерства «Нова багатопрофільна лікарня в м. Вінниці».

8. ФІНАНСОВО-БЮДЖЕТНА СИТУАЦІЯ

Бюджет Вінницької міської територіальної громади на 2024 рік розроблено відповідно до положень Бюджетного та Податкового кодексів України, показників міжбюджетних трансфертів, затверджених для Вінницької міської територіальної громади Законом України «Про Державний бюджет України на 2024 рік», наказом Вінницької обласної військової адміністрації «Про обласний бюджет на 2024 рік», пріоритетів Стратегії розвитку Вінницької міської територіальної громади до 2030 року – Стратегії 3.0, з урахуванням прогнозних показників соціально-економічного розвитку Вінницької міської територіальної громади на 2024 рік та прогнозних показників соціально-економічного розвитку України.

Відповідно до Закону України «Про Державний бюджет України на 2024 рік» у 2024 році збережено відсоток відрахувань податку на доходи фізичних осіб до бюджету Вінницької міської територіальної громади на рівні 64 відсотків.

Крім того, Законом України від 08.11.2023 року №3428-IX «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо забезпечення підтримки обороноздатності держави та розвитку оборонно-промислового комплексу України» визначено, що податок на доходи фізичних осіб від оподаткування доходів у вигляді грошового забезпечення, грошових винагород та інших виплат, одержаних військовослужбовцями, поліцейськими та особами рядового і начальницького складу з 01 жовтня 2023 року по 31 грудня року, в якому припинено чи скасовано воєнний стан, зараховується до державного бюджету.

Таким чином, до бюджету Вінницької міської територіальної громади за 2024 рік надійшло 7 407,1 млн грн, в тому числі: до загального фонду – 6 953,1 млн грн, до спеціального фонду – 454,0 млн грн.

Надходження за 2024 рік порівняно з минулим роком збільшилися на 909,3 млн грн або на 14,0 відсотків, в тому числі: по загальному фонду - на 816,0 млн грн або на 13,3 відсотки, та по спеціальному фонду на 93,3 млн грн або на 25,9 відсотків.

План по власних доходах загального фонду за 2024 рік виконано на 104,1 відсотки, надходження склали 5 767,6 млн грн, що на 521,1 млн грн, або на 9,9 відсотків більше проти факту 2023 року.

План по власних доходах спеціального фонду за 2024 рік виконано на 157,9 відсотків, надходження склали 302,6 млн грн, що на 6,5 млн грн, або на 2,2 відсотки більше порівняно з фактичними надходженнями 2023 року.

Військовий стан та обмежений фінансовий ресурс бюджетів територіальних громад призвели до зміни ключових напрямів використання бюджетних коштів, переорієнтації бюджету на забезпечення потреб Сил оборони, будівництво протирадіаційних укриттів в закладах освіти та капітальний ремонт споруд цивільного захисту (укриттів), придбання джерел безперебійного живлення для установ та закладів бюджетної сфери і комунальних підприємств, виплату соціальних допомог Захисникам України, їх сім'ям та родинам загиблих, внутрішньо переміщеним особам, іншим малозабезпеченим категоріям громадян.

Також в умовах воєнного стану постановою Кабінету Міністрів України від 09.06.2021 р. №590 встановлена черговість фінансування видатків бюджету.

Крім того, держава обмежила напрямки використання вільних залишків коштів та залишків коштів бюджету розвитку спеціального фонду місцевих бюджетів.

За 2024 рік виконання бюджету Вінницької міської територіальної громади по видатках склало 7267,6 млн грн, що становить 98,4 відсотки до плану на рік, в тому числі по загальному фонду - 5504,7 млн грн, або 97,7 відсотки до уточненого плану на рік, по спеціальному фонду – 1762,9 млн грн або 100,7 відсотки до уточненого плану на рік.

Порівняно з відповідним періодом минулого року показник виконання бюджету по видатках збільшився на 4,7 відсотки, в тому числі по загальному фонду – збільшився на 19,2 відсотки, по спеціальному фонду – менше на 24,0 відсотки.

Бюджет громади виконувався з врахуванням ключових пріоритетів, які були покладені в основу бюджету 2024 – це безпека і оборона, стійкість та турбота.

На заробітну плату працівників бюджетної сфери направлено 2483,7 млн грн, або 45,1 відсотки від загального обсягу видатків загального фонду бюджету.

У звітному періоді бюджет зберіг свою соціальну направленість. Видатки загального фонду на фінансування соціально-культурної сфери та заходів, пов'язаних із соціальним захистом населення склали 3018,6 млн грн, або 54,8 відсотки від загальної суми.

Основними споживачами бюджетних коштів загального фонду залишаються установи та заклади освіти – 42,4% (2335,1 млн грн), охорони здоров'я – 2,5% (139,0 млн грн), культури – 1,2% (66,3 млн грн), фізичної культури – 2,4% (129,9 млн грн), заходи по соціальному захисту та соціальному забезпеченню – 6,3% (348,3 млн грн), а також житлово-комунальне господарство – 13,7% (755,7 млн грн) і транспорт – 8,4% (460,4 млн грн).

На ключовий пріоритет «Безпека і оборона» направлено 1207,0 млн грн, з яких на:

- фінансову та матеріальну допомогу Сил безпеки та оборони – 819,7 млн грн, з яких:
- фінансову допомогу та підтримку підрозділів Національної гвардії України, Збройних Сил України, правоохоронних органів, ДСНС, добровольчих формувань територіальної оборони та інших військових формувань направлено 668,0 млн грн., в тому числі:

- * 330,2 млн грн - у вигляді субвенції державному бюджету;

- * 337,8 млн грн – на придбання матеріальних цінностей для подальшою їх передачі військовим підрозділам;

- на заходи та роботи з мобілізаційної підготовки місцевого значення – 1,8 млн грн;

- на придбання облігацій внутрішньої державної позики (військових облігацій) з метою підтримки державного бюджету України та Збройних Сил України в умовах воєнного стану - 149,9 млн грн.;

- на забезпечення безпеки мешканців громади – 387,3 млн грн.

- **Доходи (джерела), фінансові потоки в місті**

Таблиця №22

Показник	Одиниця виміру	01.01.2020	01.01.2021	01.01.2022	01.01.2023	01.01.2024	01.01.2025
Доходи всього (план-рішення ради)	тис. грн	4780534,63	4371617,79	4785057,29	5493661,44	5189646,689	6355016,35
Доходи всього (факт)	тис. грн	4880772,75	4298269,19	4909594,03	5735142,14	6497781,083	7407121,57
Загальний фонд всього (факт) (без трансфертів)	тис. грн	2900430,81	3153680,46	3722872,25	4667112,58	5246531,769	5767651,25
Спеціальний фонд (факт)	тис. грн	453739,43	404766,05	390262,79	237288,7	360750,576	454052,04
Трансферти (субвенції) спеціального фонду всього (факт)	тис. грн	14099,99	210990,01	145085,64	22916,2	64569,412	151411,21
Субвенція спеціального фонду на надання пільг на субсидії населенню на житлову субсидію (факт)	тис. грн	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Бюджет розвитку (факт)	тис. грн	215745,15	95615,16	101816,55	38348,05	103906,888	88093,76
Інші надходження до спеціального фонду	тис. грн	223894,29	98360,88	143360,6	176024,45	192274,28	214547,07
Податок з доходів фізичних осіб (факт)	тис. грн	1787101,04	1953923,2	2381707,61	3218059,58	3348844,278	3392886,86
Акцизний податок (факт)	тис. грн	207601,47	231953,04	266744,59	274495,26	417802,18	520461,37
Єдиний податок (факт)	тис. грн	484866,33	530041,34	637865,41	699241,27	856537,179	1120431,34
Податок на нерухоме майно (факт)	тис. грн	65263,87	73795,68	98572,83	116932,18	157325,061	215068,59

- **Видатки (напрямки), бюджетні та позабюджетні**

Таблиця №23

Показник	Одиниця виміру	01.01.2020	01.01.2021	01.01.2022	01.01.2023	01.01.2024	01.01.2025
Видатки всього (факт)	тис. грн	4974319,67	4171073,55	5019324	5025209,32	6938623,79	7267587,89
Реверсна дотація (факт)	тис. грн	125024,2	181616,5	234281,5	35957,67	388584,2	
Видатки загального фонду всього (факт)	тис. грн	3598106,68	3170824,03	3722751,89	3828773,59	4618489,11	5504718,28
Видатки загального фонду за рахунок власних доходів	тис. грн	2159589,82	2500634,12	2974851,53	2998841,64	3838792,87	
Видатки загального фонду за рахунок трансфертів	тис. грн	1438516,85	670189,91	747900,36	829931,95	779696,24	
Видатки спеціального фонду (факт)	тис. грн	1376212,99	1000249,52	1296572,11	1196435,73	2320134,68	1762869,61
Видатки Бюджету розвитку(факт)	тис. грн	1083580,42	807830,62	964941,551	980344,52	2035074,07	1417428,58
Капітальні видатки у видатках Бюджету розвитку (факт)	тис. грн	1080921,66	807852,86	961517,76	980323,29	2015899,4	1414180,61
Видатки на місцеве самоврядування всього (факт)	тис. грн	303879,99	256988,29	291696,16	297585,89	397280,38	519034,63

- **Аналіз комунальних підприємств**

Комунальні підприємства переважно надають послуги, які становлять загальний економічний інтерес (зокрема, теплопостачання, управління будинками, управління побутовими відходами, медичні послуги та послуги громадського транспорту). Зазвичай, такі послуги, пов'язані із задоволенням особливо важливих загальних потреб громадян, не можуть надаватися на комерційній основі без фінансової підтримки з місцевого бюджету, що потребує від міської влади пошуку певного балансу між вартістю цих послуг, прийнятною для мешканців, фактичними витратами комунальних підприємств та сумою фінансової допомоги цим підприємствам.

З одного боку, зміна тарифів на електроенергію, цін на паливно-мастильні матеріали та вартості інших основних складових тарифів, внаслідок збройної агресії російської федерації, вимагає від виконавчих органів міської ради приводити тарифи на комунальні, транспортні, медичні та інші послуги до рівня економічно обґрунтованих витрат.

З іншого боку, пандемія COVID-19 та введення воєнного стану на території країни призвели до загального погіршення фінансового становища мешканців громади, і значне підвищення тарифів на послуги, що надаються комунальними підприємствами, може викликати значне невдоволення у вінничан.

Враховуючи ці фактори, міська влада вимушена збільшити суму коштів, що виділяються з бюджету ВМТГ на фінансову підтримку комунальних підприємств ВМР, однак, незважаючи на це, за підсумками 9 місяців 2024 року комунальні підприємства ВМР отримали загальний збиток в розмірі 46,7 млн грн (22 підприємства отримали прибуток в сумі 88,0 млн грн, 21 підприємство – збиток на суму 134,7 млн грн, 3 підприємства спрацювали з «нульовим» фінансовим результатом).

88,1% в загальній сумі збитків припадає на долю КП «Вінницька транспортна компанія» (80,5 млн грн або 59,8%) та КП ВМР «Вінницяміськтеплоенерго» (38,1 млн грн або 28,3%).

Тариф на послуги з перевезення пасажирів міським електротранспортом (трамвай, тролейбус), що надаються КП «ВТК», було встановлено ще у 2021 році, а на послуги з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування в звичайному режимі руху – у 2022 році. За цей час на 171,7% зросла ціна на електроенергію, на 33,3% – мінімальна заробітна плата, на 33,4% – прожитковий мінімум.

Крім того, залишається невирішеним питання безоплатного проїзду у громадському транспорті м. Вінниці тих категорій громадян, що згідно із законами України мають право безоплатного проїзду в пасажирському транспорті. На сьогоднішній день компенсаційні виплати за пільговий проїзд мешканців ВМТГ здійснюються КП «ВТК» за рахунок та в межах фінансових можливостей бюджету ВМТГ. Це обумовлено тим, що в державному бюджеті України, починаючи з 2016 року, не передбачаються видатки на здійснення компенсаційних виплат за пільговий проїзд. Однак Вінницька міська рада не має достатньої фінансової можливості у повному обсязі покрити компенсаційні виплати КП «ВТК» за перевезення пільгових категорій громадян, які користуються міським громадським транспортом, але при цьому не є членами ВМТГ, що призводить до додаткових збитків підприємства.

До 2016 року компенсація за пільговий проїзд перевізникам здійснювалась шляхом надання субвенції, яка перераховувалась з Державного бюджету місцевим бюджетам. Розпорядники коштів на місцях – органи соціального захисту розподіляли цю субвенцію між автомобільними перевізниками та підприємствами електротранспорту. Відновлення державного фінансування надало б можливість громадянам повноцінно реалізувати своє право на пільговий проїзд незалежно від спроможності місцевих бюджетів та зменшило збитки КП «ВТК».

Що стосується КП ВМР «Вінницяміськтеплоенерго», за 9 місяців 2024 року підприємство отримало від надання основних видів послуг валовий збиток в розмірі 184,4 млн грн. Це говорить про те, що тарифи на теплову енергію, послуги з постачання теплової енергії та постачання гарячої води не покривають витрати підприємства в повному обсязі.

Збитки КП ВМР «Вінницяміськтеплоенерго» в першу чергу пов'язані із запровадженням під час дії воєнного стану мораторію на підвищення цін (тарифів) у сфері тепlopостачання для всіх категорій споживачів.

27.07.2023 року набрав чинності Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо відновлення та «зеленої» трансформації енергетичної системи України», яким внесено зміни, зокрема, до статті 1 Закону України «Про особливості регулювання відносин на ринку природного газу та у сфері тепlopостачання під час дії воєнного стану та подальшого відновлення їх функціонування» в частині дії мораторію лише для категорії споживачів «населення».

На сьогоднішній день для категорії споживачів «населення» підприємством застосовуються тарифи, встановлені НКРЕКП ще у 2020 році, а частка цієї категорії в загальному обсязі реалізації теплової енергії становить більше, ніж 90%.

Чинним законодавством України передбачено, що різниця в тарифах підприємствам тепlopостачальної галузі повинна компенсуватися з Державного бюджету України, але протягом 9 місяців 2024 року КП ВМР «Вінницяміськтеплоенерго» зазначені кошти не отримувало.

Найбільш актуальними проблемами функціонування та розвитку комунальних підприємств залишаються складна економічна ситуація в країні, зумовлена повномасштабним вторгненням російської федерації, збільшення тарифів на природний газ, електричну енергію, цін на матеріально-технічні ресурси (в тому числі пальне, запчастини), що в свою чергу негативно впливає на їх фінансовий стан.

Такий стан речей в подальшому може призвести як до підвищення тарифів на комунальні, транспортні, медичні та інші послуги, додаткового фінансування комунальних підприємств з бюджету громади, так і до погіршення якості послуг, що надаватимуться мешканцям громади, як наслідок – невдоволення громадян діями органів місцевого самоврядування.

Таблиця №24

Показник	Одиниця виміру	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Кількість комунальних підприємств Вінницької міської ради, в тому числі:	одиниць	54	54	52	51	48	
– комерційні комунальні підприємства	одиниць	41	41	39	39	37	
– комунальні некомерційні підприємства	одиниць	13	13	13	12	11	
Загальний фінансовий результат діяльності комунальних підприємств	млн грн	-59,4	-37,2	-224,6	-204,4	-195,7	

Вінницької міської ради, в тому числі:							
– <i>прибуток</i>	млн грн	3,8	111,4	45,4	60,0	86,7	
– <i>збиток</i>	млн грн	-63,2	-148,6	-270,0	-264,4	-282,4	
Кількість комунальних підприємств Вінницької міської ради, що отримали прибуток	одиниць	29	33	31	32	29	
Кількість комунальних підприємств Вінницької міської ради, що отримали збиток	одиниць	9	13	15	14	15	
Кількість комунальних підприємств Вінницької міської ради, які спрацювали з "нульовим" фінансовим результатом	одиниць	16	8	6	5	4	
Питома вага фінансової підтримки з бюджету ВМТГ в загальній сумі доходів комунальних підприємств	%	21,2	22,2	19,5	21,8	15,6	
Середньооблікова чисельність працівників комунальних підприємств, в тому числі:	осіб	9114	8996,75	9311,9	8497,25	8221,25	
– <i>комерційні комунальні підприємства</i>	осіб	5238	5106,75	4982,9	4767,25	4657,25	
– <i>комунальні некомерційні підприємства</i>	осіб	3876	3890	4329	3730	3564	

9. РІВЕНЬ ЖИТТЯ НАСЕЛЕННЯ

- **Кількість людей за межею бідності**

Уряд запровадив різні заходи підтримки під час війни, які були фрагментарними, але всі мали на меті вберегти українців від бідності. Однією з перших стала програма «ЄПідтримка», яку запровадили в березні 2022 року. Жителі 14-ти областей, які постраждали від повномасштабного вторгнення, за умови працевлаштування до 24 лютого, мали право подати заявку через додаток «Дія» на одноразову виплату 6 500 грн.

Щоб підтримати малозабезпечених українців, уряд також спростив процедуру оформлення соціальної допомоги. Реєстрація як ВПО або безробітним стала можливою онлайн через додаток «Дія».

Пізніше у 2022 році уряд запровадив нову публічну онлайн-платформу «Допомога», яка має три напрями: отримати грошову державну допомогу; отримати допомогу від волонтерів або стати ними; отримувати виплати допомоги від міжнародних організацій.

Разом із державою гуманітарну та фінансову допомогу українцям, які її потребували, після 24 лютого надавали багато міжнародних та українських організацій.

Мінсоцполітики перевіряє дані осіб, які звертаються за допомогою через платформу, використовуючи наявні державні реєстри та бази даних. Це було необхідно, щоб уникнути паралельного фінансування різними донорами, що сталося в перші місяці повномасштабного вторгнення росії в Україну

2022 рік приніс Україні величезні виклики через повномасштабне вторгнення росії, наслідком якого стали людські жертви, економічний занепад та величезні збитки.

Уряд зосередився, за підтримки міжнародних партнерів, на критично важливих соціальних видатках для подолання кризи та боротьби зі зростанням бідності. Незважаючи на деяку стабілізацію, вплив війни не зменшується, що призводить до зниження економічної активності та високого рівня безробіття.

Незважаючи на бюджетні обмеження, продовжують фінансувати соціальні програми та стимулювати зайнятість, щоб зберегти свою систему соціального забезпечення та підтримати економічну стійкість.

Враховуючи всі виклики та ризики бідності, уряд визначив своєчасне фінансування найважливіших видатків соціальної сфери одним із пріоритетів бюджетного фінансування. Це стало можливим завдяки фінансовій допомозі міжнародних партнерів, чия підтримка дозволила забезпечити першочергові витрати.

В рамках комплексної допомоги «Зимова підтримка» Урядом було надано одноразову грошову виплату для українських родин. Ініціатива спрямована на підтримку найбільш вразливих категорій населення для придбання дитячого зимового одягу та взуття. Відтак, впродовж грудня 2024 року виплату у розмірі 6500 грн на кожну дитину отримали:

- діти з малозабезпечених сімей;
- діти з числа ВПО;
- особи з інвалідністю I групи з числа ВПО.

Допомогу було призначено автоматично завдяки цифровому обміну даними між державними реєстрами.

З метою забезпечення рівня життя не нижчого від прожиткового мінімуму надається грошова допомога найменш соціально захищеним верствам населення, у тому числі й малозабезпеченим сім'ям.

Державна соціальна допомога малозабезпеченим сім'ям це щомісячна допомога, яка надається малозабезпеченим сім'ям, які з поважних або незалежних від неї причин має середньомісячний сукупний дохід нижчий, ніж прожитковий мінімум для сім'ї.

Право на державну соціальну допомогу мають малозабезпечені сім'ї, які постійно проживають на території України, а також інші малозабезпечені сім'ї у випадках, встановлених законом.

З метою сприяння економічній самостійності малозабезпеченої сім'ї непрацюючій працездатній особі з числа членів такої сім'ї, яка бажає провадити підприємницьку діяльність, у порядку,

визначеному Кабінетом Міністрів України, державною службою зайнятості може надаватися одноразова безвідсоткова поворотна допомога на здобуття економічної самостійності малозабезпеченої сім'ї за рахунок коштів державного бюджету.

Таблиця №25

Показник	Одиниця виміру	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Середній розмір ДСД малозабезпеченим сім'ям	грн	3509,91	2627,03	5155,84	3942,02	4408,21	5618,68

- **Витрати містян на комунальні послуги**

Система соціального забезпечення в Україні передбачає ряд привілеїв і пільг для окремих категорій населення, насамперед пенсіонерів та їх підкатегорій.

Однією з програм соціального забезпечення з охопленням більшої кількості домогосподарств є житлово-комунальні субсидії. Право на них залежить від рівня доходу домогосподарства та частки доходу, витраченої на житло та комунальні послуги.

Житлово-комунальні субсидії забезпечують цільову грошову підтримку для оплати комунальних платежів шляхом обмеження витрат домогосподарств на покриття стандартного обсягу споживання, визначеного щодо соціальних норм. Максимальна частка доходу домогосподарства, яка повинна витрачатися на традиційне споживання житлово-комунальних послуг, оцінюється за формулою, яка враховує рівень доходу домогосподарства для прожиткового мінімуму на домогосподарство.

Протягом 2022 року уряд полегшив надання домогосподарствам житлових субсидій, оскільки багато домогосподарств втратили свої доходи. Крім того, переселенцям дозволили отримувати житлові субсидії за місцем нового проживання, що розширило їхній захист. Змінилося й адміністрування, із жовтня 2022 року відповідальним за виплату житлових субсидій став Пенсійний фонд; із грудня 2022 року він також відповідає за надання субсидій.

Крім того, є категорії осіб, які мають право на пільги на житлово-комунальні послуги у вигляді пільг

16.09.2022 року набула чинності постанова Кабінету Міністрів України №1041 «Деякі питання надання житлових субсидій та пільг на оплату житлово-комунальних послуг, придбання твердого та рідкого пічного побутового палива і скрапленого газу Пенсійним фондом України» (далі Постанова № 1041).

Враховуючи норми та вимоги п. 9 постанови Кабінету Міністрів України від 21 жовтня 1995 року № 848 «Про спрощення порядку надання населенню субсидій для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг, придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива», із змінами та доповненнями відповідно до Постанови № 1041 від 16.09.2022 року, призначення житлових субсидій до 30 листопада 2022 року включно здійснювалось структурними підрозділами з питань соціального захисту населення, а саме управлінням соціального захисту населення (Лівобережне) та управлінням соціального захисту населення (Правобережне) департаменту соціальної політики Вінницької міської ради. А призначення житлових субсидій починаючи з 1 грудня 2022 р. здійснюється - органами Пенсійного фонду України.

В грудні 2022 року департаментом соціальної політики Вінницької міської ради особові справи одержувачів житлової субсидії були передані до Головного управління Пенсійного фонду України у Вінницькій області, згідно з актами приймання – передачі справ про одержувачів житлових субсидій на оплату житлово-комунальних послуг, придбання твердого та рідкого пічного побутового палива і скрапленого газу.

Відповідно до прийнятих змін в законодавстві особові справи одержувачів житлових субсидій, які виплачувались протягом останніх п'яти років, були передані до органів Пенсійного фонду України в березні 2023 року згідно з актом приймання – передачі.

Оскільки, особові справи станом на теперішній час передані до ПФУ, тому з питання подальшого призначення житлової субсидії громадянам необхідно звертатись до Головного управління Пенсійного фонду України у Вінницькій області.

Одночасно зазначаємо, що відповідно до вищезазначеної Постанови № 1041 функції щодо призначення пільг на оплату житлово-комунальних послуг також передано Пенсійному фонду України, тому консультації щодо порядку отримання пільг з 01.01.2023 р. надаються у сервісних центрах Пенсійного фонду України.

Прийом громадян в Пенсійному фонді України здійснюється по талонах попереднього запису, які можна отримати за телефоном 50-91-36. Також можна отримати довідкову інформацію за телефонами: 50-88-81, 50-88-82, 0800-219-108, електронна адреса gu@vn.pfu.gov.ua.

Таблиця №26

Показник	Одиниця виміру	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Кількість одержувачів субсидії для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг	осіб	30827	28241	28515	25712	дані ПФУ	дані ПФУ
Кількість одержувачів субсидії на придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива	осіб	59	92	119	87	дані ПФУ	дані ПФУ
Середній розмір субсидії для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг	грн	1057,19	884,86	1349,96	1099,3	дані ПФУ	дані ПФУ
Середній розмір субсидії на придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива	грн	4352,32	4873,39	4791,78	4376,22	дані ПФУ	дані ПФУ

10. ЛЮДСЬКИЙ КАПІТАЛ

● Освіта

Освітня галузь громади, як і всі сфери життя суспільства, зазнала суттєвих трансформацій в умовах війни з російською федерацією. Освітняни злагоджено працюють над організацією безпечного та якісного освітнього процесу, забезпеченням прав його учасників.

Дошкільна освіта є важливим етапом для цілісного розвитку дитини. Нині її зміст органічно пов'язаний з ідеями Нової української школи: він забезпечує наступність між дошкільною та початковою освітою в умовах шкільної реформи.

У Вінницькій міській територіальній громаді рівень охоплення дітей від 1 до 6-річного віку дошкільною освітою складає 86,6 %, дітей 5-річного віку - майже 100 %. Кількість дітей у закладах у розрахунку на 100 місць складає 149, що свідчить про перенавантаження груп у закладах дошкільної освіти громади відповідно до нормативної.

З метою забезпечення прозорості та доступності дошкільної освіти функціонує загальна електронна реєстрація на зарахування дітей до закладів дошкільної освіти. Упродовж останніх років спостерігається зменшення дитячого контингенту в дитячих садках, що пов'язано з внутрішнім та зовнішнім вимушеним переміщенням та демографічними змінами.

Завдяки вжитим заходам щодо створення безпечного освітнього середовища, 44 комунальні заклади, у яких наявні найпростіші укриття достатньої місткості, організовують освітній процес у очній формі. Ще 9 ЗДО організовують освітній процес за змішаним режимом (очна та дистанційна форми). У 8 ЗДО у зв'язку з відсутністю укриття у закладі та у радіусі до 500 метрів від будівлі, освітній процес організовується за дистанційною формою.

Попри продовження повномасштабного вторгнення освітній процес у школах громади триває, освітній процес в умовах війни організовується за різними формами. У 2024-2025 навчальному році очною формою навчання у 36 комунальних закладах загальної середньої освіти, у змішаному режимі освітній процес здійснюється у 8 комунальних закладах. Враховуючи потребу мешканців громади, на базі двох шкіл (ВПШ №5, ВФМЛ №17) відкрито та функціонують класи з дистанційною формою навчання.

Наявна мережа закладів загальної середньої освіти не повною мірою задовольняє потреби мешканців громади, оскільки в окремих мікрорайонах кількість дітей у школах значно перевищує проектну потужність, що обумовлює організацію освітнього процесу в дві зміни. Так, на кінець 2021 року в 30-ти школах для 387 класів навчання було організовано в другу зміну. В умовах війни у 33 школах для 452 класів навчання організовується у дві (три) зміни, що зумовлено недостатньою кількістю місць в укриттях закладів.

Недостатня кількість місць у закладах загальної середньої освіти Вінницької міської територіальної громади спричиняє високу наповнюваність учнів у окремих класах. У 2024-2025 навчальному році середня наповнюваність становить 30,1, при цьому, у закладах загальної середньої освіти, розташованих у сільській місцевості, середня наповнюваність учнів у класах складає 18,1.

Визначальними показниками якості освітніх послуг є результати державної підсумкової атестації та результати зовнішнього незалежного оцінювання випускників шкіл. У 2022-2024 роках в умовах війни державна підсумкова атестація не проводилась, зовнішнє незалежне оцінювання здійснювалося в форматі національного мультипредметного тесту.

Для реалізації права дітей з особливими освітніми потребами на освіту, їх інтеграції в суспільство в закладах дошкільної і загальної середньої освіти запроваджено інклюзивне навчання. У період з 2019 по 2024 роки значно зросла мережа інклюзивних груп у закладах дошкільної освіти і кількість інклюзивних класів у комунальних закладах загальної середньої освіти. Для створення більш ефективного, інклюзивного та підтримуючого освітнього середовища в інклюзивних класах (групах) вводяться ставки асистента вчителя (вихователя).

У закладах освіти громади триває створення належних умов для безперешкодного доступу осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення до будівель і приміщень освітніх закладів. Облаштовуються пандуси, спеціальні санвузли, створюються ресурсні кімнати. У будівлях 4-х закладів освіти наявні ліфти.

Позашкільна освіта Вінницької міської територіальної громади різноманітна за формами та напрямками діяльності. Серед головних чинників, що впливають на її розвиток, – запити громади та посилення впливу споживачів освітніх послуг.

Важливим фактором оцінки роботи освітньої галузі є також показник рівня задоволеності громадян якістю надання освітніх послуг. За підсумками щорічного Всеукраїнського муніципального опитування IRI, організованого Міжнародним республіканським інститутом (MPI), упродовж останніх років спостерігається незначна зміна рівня задоволеності мешканців м. Вінниці якістю освітніх послуг, які надаються в закладах загальної середньої та дошкільної освіти. У 2022 році таке дослідження не проводилось. Так, у 2021 році якість освітніх послуг у закладах загальної середньої освіти на «відмінно» і «добре» оцінювали 54% мешканців, у 2024 році цей показник складає 55 %. Показники по закладах дошкільної освіти: 2021 рік – 49 %, 2024 рік - 47 %.

Якість освітніх послуг залежить від багатьох чинників, серед яких: ефективне управління освітнім закладом, рівень професійної підготовки педагогів, мотивація та готовність до саморозвитку суб'єктів освітньої діяльності, вміння швидко адаптувати освітній процес до викликів сучасності, нові цифрові технології тощо.

Освітня Вінницької міської територіальної громади мають професійні традиції та здобутки, перемоги у фахових Всеукраїнських та міжнародних конкурсах, виставках: «Учитель року», «Сучасні заклади освіти», «Інноватика в сучасній освіті», «Global Teacher Prize Ukraine» тощо.

У час тотальної цифровізації життя та суспільних процесів все більшого значення набуває формування цифрової культури та підвищення цифрової освіченості педагогічних працівників. Окрім того, цифрові технології стають невід'ємною частиною управлінської діяльності в освітній галузі.

На базі комунального закладу «Вінницький фізико-математичний ліцей №17» продовжує функціонувати Лабораторія з впровадження інформаційних технологій в освітній процес та життєдіяльність навчальних закладів системи загальної середньої освіти, в рамках якої реалізовано ряд проєктів:

- мережеву систему підтримки навчального процесу <http://ios.edu.vn.ua>,
- систему дистанційної підтримки навчального процесу “Готуємося до уроків” <http://disted.edu.vn.ua>,
- систему проведення інтелектуальних змагань школярів (конкурсів, олімпіад) <http://www.olymp.vinnica.ua>,
- систему тестування та підготовки до ЗНО «Перевірка знань» <http://test.edu.vn.ua>,
- систему електронного документообігу та колективної роботи з документами <http://vmuodoc.edu.vn.ua>,
- онлайн систему генерації статистичної звітності навчального закладу, контролю відвідування занять учнями та контролю охоплення навчанням дітей шкільного віку <http://znz.edu.vn.ua>,
- систему обміну педагогічним досвідом та методичних розробок для вчителів "Творча майстерня вчителя" <http://dorobok.edu.vn.ua>.

З метою забезпечення безпечного освітнього процесу для організації укриття учасників освітнього процесу в підвальних приміщеннях будівель комунальних закладів освіти облаштовано найпростіші укриття. На території комунальних закладів здійснюються будівельні роботи із спорудження 10 захисних споруд цивільного захисту (протирадіаційні укриття). Наразі 6 із них, що розташовані на територіях шкіл, вже використовуються для укриття учасників освітнього процесу від звичайних засобів ураження.

→ Охоплення освітніми послугами

Таблиця №27

Показник	Одиниця виміру	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Кількість комунальних ЗДО	одиниць	54	54	60	61	61	61
Кількість місць в комунальних ЗДО	одиниць	11113	11217	11637	11697	11697	11697
Кількість груп в комунальних ЗДО	одиниць	569	570	591	595	595	595
Чисельність дітей в комунальних ЗДО	осіб	18240	18240	16495	18073	17790	17224
Чисельність дітей в комунальних ЗДО із числа ВПО	осіб	133	141	146	351	709	758
Чисельність дітей, що відвідували ЗДО, перебувають за кордоном	осіб	0	0	0	339	540	354
Кількість комунальних ЗДО з очною та змішаною формами навчання	одиниць	54	54	60	34	46	53
Кількість облаштованих укриттів в комунальних ЗДО	одиниць	0	0	0	28	36	39
Кількість приватних ЗДО і ЗЗСО з дошкільними підрозділами	одиниць	3	4	4	4	5	5
Кількість місць в приватних дошкільних групах	одиниць	225	300	300	300	565	625
Кількість дошкільних груп в приватних ЗДО і ЗЗСО	одиниць	11	14	15	20	37	37
Чисельність дітей дошкільного віку в приватних ЗДО і ЗЗСО	осіб	176	220	237	257	455	429
Чисельність дітей дошкільного віку в приватних ЗДО і ЗЗСО із числа ВПО	осіб	0	0	0	15	3	7
Чисельність дітей дошкільного віку, що відвідували приватні ЗДО і ЗЗСО, перебувають за кордоном	осіб	0	0	0	0	0	0
Кількість комунальних ЗЗСО	одиниць	37	38	45	44	44	44
Кількість місць в комунальних ЗЗСО	одиниць	34905	35858	38073	38057	38057	38057
Кількість класів в комунальних ЗЗСО	одиниць	1356	1399	1501	1525	1521	1498
Чисельність учнів в комунальних ЗЗСО	осіб	42524	43556	45758	46602	46402	44970
Чисельність учнів комунальних ЗЗСО із числа ВПО	осіб	387	382	415	1708	2128	2477

Показник	Одиниця виміру	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Чисельність учнів, що відвідували комунальні ЗЗСО, перебувають за кордоном	осіб	0	0	0	5154	2486	2442
Кількість комунальних ЗЗСО з очною та змішаною формами навчання	одиниць	37	38	45	30	44	44
Кількість облаштованих укриттів в комунальних ЗЗСО	одиниць	0	0	0	28	33	35+6 (ПРУ)
Кількість приватних ЗЗСО	одиниць	5	6	7	8	9	11
Кількість місць в приватних ЗЗСО	одиниць	376	1085	1085	1211	1315	1565
Кількість класів в приватних ЗЗСО	одиниць	44	54	68	75	110	122
Чисельність учнів в приватних ЗЗСО	осіб	511	540	716	1100	1032	1376
Чисельність учнів в приватних ЗЗСО із числа ВПО	осіб	5	7	6	28	59	66
Чисельність учнів, що відвідували приватні ЗЗСО, перебувають за кордоном	осіб	0	0	0	69	66	76
Кількість ЗНЗ всіх форм навчання та власності	одиниць	42	44	52	52	53	55
Кількість місць в ЗНЗ всіх форм навчання та власності	одиниць	35281	36943	39158	39268	39372	39622
Чисельність дітей в ЗНЗ всіх форм навчання та власності	осіб	43035	44096	46474	47702	47434	46346
Кількість закладів ПТО	одиниць	8	8	8	8	8	8
Кількість місць в закладах ПТО	одиниць	5900	5900	5900	5900	5900	5900
Кількість груп в закладах ПТО	одиниць	178	179	180	180	176	174
Чисельність дітей в закладах ПТО	осіб	4461	4486	4478	4394	4298	4053
Чисельність дітей в закладів ПТО із числа ВПО	осіб	7	7	6	81	97	186
Кількість закладів ПТО з очною та змішаною формами навчання	одиниць	8	8	8	8	8	8
Кількість облаштованих укриттів в закладів ПТО	одиниць	0	0	0	8	8	8
Кількість комунальних закладів позашкільної освіти	одиниць	3	3	3	3	3	3
Кількість місць в комунальних закладах позашкільної освіти	одиниць	7700	7282	7311	7311	7311	7311

Показник	Одиниця виміру	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Кількість груп в комунальних закладах позашкільної освіти	одиниць	425	394	395	347	378	389
Чисельність учнів в комунальних закладах позашкільної освіти	осіб	7733	7282	7311	6443	6951	6996
Чисельність педагогічних працівників комунальних ЗДО	осіб	1412	1421	1422	1467	1401	1301
Середня заробітна плата педагогічних працівників в комунальних ЗДО	грн	7063	7524	9886	9448	9788	12774
Чисельність педагогічних працівників комунальних ЗЗСО	осіб	2789	2904	3243	3314	3120	3126
Середня заробітна плата педагогічних працівників в комунальних ЗЗСО	грн	8734	9759	12220	12813	12109	14525
Чисельність педагогічних працівників комунальних закладів позашкільної освіти	осіб	188	169	180	145	144	126
Середня заробітна плата педагогічних працівників в закладах позашкільної освіти	грн	8463	9227	11443	11584	12647	14697
Видатки на освіту (факт)	тис. грн	1371318,69	1385546,93	1771830,9	2111953,06	189442,01	2609667,53
Видатки на утримання комунальних ЗДО (факт)	тис. грн	474788,57	408763,38	618212,94	549258,76	630911,33	776829,33
Видатки на утримання комунальних ЗЗСО (факт)	тис. грн	617588,18	738738,47	990485,32	1107809,31	1060123,05	1389419,43
Видатки на утримання комунальних закладів позашкільної освіти (факт)	тис. грн	32947,52	33302,08	41289,14	43904,41	50443,15	51790,34
Розрахункова потреба на утримання комунальних ЗДО	тис. грн	485141,7	516362,89	698790,73	829467,02	849276	1078120,73
Розрахункова потреба на утримання комунальних ЗЗСО	тис. грн	681831	805519,77	1144857,74	1288204,85	1125471,43	1490054,97
Розрахункова потреба на утримання комунальних закладів позашкільної освіти	тис. грн	33239,6	36125,38	49712,52	65573,95	47511,66	80521,85
Освітня субвенція	тис. грн	464813,8	569199,5	717803,4	770115,7	743512,7	879086,10

Інклюзивна освіта

Таблиця 28

Показник	Одиниця виміру	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Кількість закладів дошкільної освіти, в яких запроваджено інклюзивне навчання	одиниць	20	23	25	34	36	41
Кількість інклюзивних груп в дитячих садках	одиниць	24	30	38	60	74	96
Кількість дітей з ООП у дитячих садках	осіб	52	64	78	105	140	207
Кількість пандусів у ЗДО	одиниць	20	22	22	24	24	26
Кількість спеціально облаштованих санітарних вузлів для дітей з ООП	одиниць	1	1	2	2	5	5
Кількість ресурсних кімнат у ЗДО	одиниць	5	8	10	15	29	32
Кількість закладів загальної середньої освіти, в яких запроваджено інклюзивне навчання	одиниць	24	24	29	33	34	36
Кількість інклюзивних класів	одиниць	99	102	173	224	269	318
Кількість учнів з ООП	осіб	123	129	228	285	347	430
Кількість пандусів у ЗЗСО	одиниць	16	25	34	35	37	42
Кількість спеціально облаштованих санітарних вузлів для дітей з ООП	одиниць	4	8	9	12	12	13
Кількість ресурсних кімнат у ЗЗСО	одиниць	12	15	22	25	29	32
Кількість ЗО, в яких наявні ліфти	одиниць	2	3	3	3	4	4

→ Рівень освіченості (здача PISA в розрізі міста, успішність ЗН та національного мультимедійного тесту),

У 2022 році Україна вдруге взяла участь у міжнародному дослідженні якості освіти PISA. У звіті представлено детальну інформацію про результати навчальних досягнень українських 15-річних підлітків у таких галузях, як читання, математика та природничі дисципліни. Однак, звіт про результати навчальних досягнень учнів шкіл громади відсутній.

Визначальними показниками якості освітніх послуг є результати державної підсумкової атестації та результати зовнішнього незалежного оцінювання випускників закладів загальної середньої освіти.

У 2022-2024 роках в умовах війни державна підсумкова атестація не проводилась, зовнішнє незалежне оцінювання здійснювалося в форматі НМТ.

У 2024 році НМТ містив чотири блоки завдань з чотирьох предметів: три обов'язкові – українська мова, математика та історія України, і один за вибором вступника: українська література, географія, біологія, хімія, фізика або іноземна мова (англійська, німецька, французька, іспанська). На виконання тесту вступникам було відведено 240 хвилин.

У 2024 році показник участі випускників 11-х класів Вінницької міської ТГ у НМТ становив 94,7 %.

За результатами Національного мультипредметного тесту 200 балів хоча б з одного предмету отримали 55 випускники закладів освіти (у 2023 році - 58). Зокрема, з 3-х предметів - 4 учні, з 2-х предметів - 5 учнів, з 1-го предмета - 46 учнів. Найкращі результати показали учні Вінницького технічного ліцею (13 випускників отримали 200 балів, принаймні, з одного предмету), фізико-математичного ліцею №17 (7 випускників-200бальників), ліцей №6 (5 випускників-200 бальників).

Найвищий показник успішності у 2024 році на НМТ випускників шкіл з української мови, становив 40,9 %, найнижчий з математики (16 %).

→ Профілі і наповненість закладів професійної та вищої освіти

У Вінницькій міській територіальній громаді існує розгалужена мережа закладів вищої, фахової-передвищої та професійно-технічної освіти, що забезпечує багатогранні освітні потреби. Освіта у громаді представлена різноманітними навчальними закладами, що пропонують широкий спектр спеціальностей та рівнів навчання.

Заклади вищої та фахової-передвищої освіти готують фахівців практично в усіх сферах людської діяльності. Конкретні спеціальності та напрями підготовки залежать від типу навчального закладу (університет, академія, інститут, коледж) та його профілю. Заклади професійно-технічної освіти готують кваліфікованих робітників за різними професіями.

У Вінницькій міській територіальній громаді налічується:

12 вищих навчальних закладів:

- Вінницький національний технічний університет; (державна)
- Вінницький національний медичний університет ім. М.І Пирогова; (державна)
- Вінницький національний аграрний університет; (державна)
- Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського; (державна)
- Вінницький торговельно-економічний інститут державного торговельно-економічного університету; (державна)
- Вінницький кооперативний інститут; (приватна)
- Приватний вищий навчальний заклад «Вінницький фінансово-економічний університет»; (приватна)
- Приватний вищий навчальний заклад «Вінницький інститут конструювання одягу і підприємництва»; (приватна)
- Відокремлений структурний підрозділ закладу вищої освіти «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна» Вінницький соціально-економічний інститут; (приватна)
- Вінницький навчально-науковий інститут економіки Західноукраїнського національного університету; (державна)
- Донецький національний університет імені Василя Стуса; (державна)
- Харківський національний університет внутрішніх справ. (державна)

14 навчальних закладів фахової-передвищої освіти:

- Відокремлений структурний підрозділ Вінницького фахового коледжу будівництва, архітектури та дизайну Київського національного університету будівництва та архітектури; (державна)
- Відокремлений структурний підрозділ «Технологічно-промисловий фаховий коледж Вінницького національного аграрного університету»; (державна)
- Відокремлений структурний підрозділ «Вінницький фаховий коледж Національного університету харчових технологій»; (державна)
- Відокремлений структурний підрозділ закладу вищої освіти «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна» Вінницький фаховий коледж; (приватна)
- Фаховий коледж економіки і права Вінницького кооперативного інституту; (приватна)

- Вінницький фаховий коледж мистецтв ім. М. Д. Леонтовича; (комунальна)
- Відокремлений структурний підрозділ «Вінницький торгівельно-економічний фаховий коледж державного торговельно-економічного університету»; (державна)
- Вінницький транспортний фаховий коледж; (державна)
- Економіко-правовий фаховий коледж приватного вищого навчального закладу «Вінницький фінансово-економічний університет»; (приватна)
- Вінницький медичний фаховий коледж ім. акад. Д.К. Заболотного; (комунальна)
- Вінницький технічний фаховий коледж; (державна)
- Комунальний заклад вищої освіти «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»; (комунальна)
- Відокремлений структурний підрозділ «Вінницький фаховий коледж економіки та підприємництва Західноукраїнського національного університету»; (державна)
- Структурний підрозділ «Фаховий коледж конструювання одягу" приватного вищого навчального закладу «Вінницький інститут конструювання одягу і підприємництва». (приватна)

10 навчальних закладів професійно-технічної освіти:

- Державний професійно-технічний навчальний заклад «Вінницьке міжрегіональне вище професійне училище»; (державна)
- Державний навчальний заклад «Вінницький центр професійно-технічної освіти переробної промисловості»; (державна)
- Вище художнє професійно-технічне училище №5 м. Вінниці; (державна)
- Державний навчальний заклад «Вище професійне училище №7 м. Вінниці»; (державна)
- Державний навчальний заклад «Вінницький центр професійно-технічної освіти технологій та дизайну»; (державна)
- Державний навчальний заклад «Центр професійно-технічної освіти №1 м. Вінниця»; (державна)
- Державний професійно-технічний навчальний заклад «Вінницьке вище професійне училище сфери послуг; (державна)
- Вище професійне училище №11 м.Вінниці; (державна)
- Вище професійне училище Львівського державного університету безпеки життєдіяльності (м.Вінниця); (державна)
- Вінницьке вище професійне училище Департаменту поліції охорони. (державна)

Таблиця 29

Показник	Одиниця виміру	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Загальна кількість закладів вищої освіти	одиниць	14	13	12	12	12	
Загальна кількість студентів, які навчаються в закладах вищої освіти	осіб	34668	32357	31533	28900	26270	
Загальна кількість закладів фахової передвищої освіти	одиниць	14	14	14	14	14	
Загальна кількість студентів, які навчаються в закладах фахової передвищої вищої освіти	осіб	8354	8143	8967	9700	8844	
Загальна кількість закладів професійно-технічної освіти	одиниць	10	10	10	10	10	
Загальна кількість студентів, які навчаються в закладах професійно-технічної освіти	осіб	4278	4392	4404	4600	4579	

→ Неформальна освіта і освіта впродовж життя,

Навчання впродовж життя — світовий тренд, доступний для вінничан та вінничанок. Вінницька громадська організація «Центр Поділля-Соціум» розвиває цей напрям у Вінниці та Україні уже понад 13 років.

У 2010-му році ГО «Центр Поділля-Соціум» започаткувала проєкт «Вечірній народний університет «Третій вік» для людей старшого покоління, а у 2021 - розпочали довгостроковий масштабний проєкт «Центр освіти дорослих» у Вінниці. Розробили стратегію розвитку Центру. Вивчили освітні потреби і пропозиції Вінницької громади. Усе для того, щоб вінничани і внутрішньо переміщені особи могли обрати курси для дорослих і зростати особистісно, у дружній атмосфері однодумців.

Серед основних напрямків, за якими здійснювалось навчання:

- надання першої домедичної допомоги
- інтеграційні екскурсії містом для людей поважного віку з числа ВПО
- онлайн консультування з опанування електронної пошти та Інтернет сервісів
- ігри «світ громад»
- майстер класи
- творчі майстерні

Протягом 2024 року навчальні послуги отримали понад 2500 осіб, з яких 250 осіб – люди похилого віку.

Організатори постійно моніторять та аналізують запит учасників та учасниць. За цей час проведено 5 аналітичних досліджень, понад 10 моніторингових досліджень. До прикладу, у 2023 році проводився моніторинг освітніх потреб в Вінницькій громаді. Робота центру є системною та регулярною, фінансово підтримується організацією DVV International in Ukraine.

На інформаційних ресурсах громадської організації «Центр Поділля-Соціум» (сайт, соціальні мережі) щоденно висвітлюються інформація навчальні можливості для людей із різних вікових груп (охоплення по переглядам понад 3000 людей)

Також у Вінниці з 2011 року працює Територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг), де проводиться навчання людей старшого віку. В терцентрі регулярно проводяться опитування, фокус групи на рахунок запиту освітніх потреб. Також, при даному закладі діють факультети та гуртки: комп'ютерної грамотності, іноземної мови, психології, здорового способу життя, рукоділля, української мови, краєзнавства, фотогуртку, кіногуртку, музичному гуртку, гуртку «Творча майстерня».

Навчальна програма включає лекційні, практичні та тренінгові заняття, які проводять працівники відділення та волонтери. У 2024 році 982-оє осіб отримали 6 553 послуги соціальної адаптації у зазначених гуртках.

Крім того, у Вінницькій міській територіальній громаді прийнята і діє Програма «Громада відкритих можливостей для людей похилого віку Вінницької міської територіальної громади на 2021-2026 роки», затверджена рішенням Вінницької міської ради від 26.03.2021 р. №310. Розробник Програми – департамент соціальної політики міської ради, співрозробник Програми – Громадська організація «Центр Поділля-Соціум».

Метою Програми є розширення можливостей для підвищення соціального потенціалу та активізації участі в житті Вінницької міської територіальної громади людей похилого віку.

● Гендерний аналіз

Показники охоплення хлопців і дівчат дошкільною та загальною середньою освітою не виявляють статистично значимої гендерної нерівності. Так, в дошкільній освіті Вінницької МТГ співвідношення хлопчиків і дівчаток, які виховуються в ЗДО, становить 52,4 % та 47,6 % відповідно. У закладах загальної середньої освіти навчаються 50,7 % хлопчиків та 49,3 % дівчат. Отже, можна зробити висновок, що не всі дівчатка дошкільного віку Вінницької МТГ здобувають дошкільну освіту.

Натомість, помітний гендерний дисбаланс серед користувачів послуг у позашкільній освіті, зокрема у закладах позашкільної освіти Вінницької МТГ виховується 41,1 % хлопців та 58,9 % дівчат, це пов'язано з тим, що вибір гуртків та секцій дівчатами та хлопцями ґрунтується на традиційних гендерних уявленнях щодо «жіночих» і «чоловічих» видів діяльності. Дівчата найбільш представлені в гуртках художньо-естетичного та еколого-натуралістичного напрямів; хлопці – у науково-дослідницьких та спортивно-оздоровчих. Аналіз вікових груп виявив, що кількість дітей, які відвідують позашкільні заклади, найвища у віковій групі 10–14 років (45% усіх учнів позашкільних закладів освіти), але вона значно знижується у віковій групі 14-18 років, що свідчить про зміну інтересів та потребу врахування при прийнятті управлінських рішень.

Гендерний дисбаланс на рівні прийняття рішень, представленість жінок у галузі становить приблизно 89,8 %. Кількість жінок і чоловіків різна на різних рівнях освіти. Жінки є керівниками 100% закладів дошкільної, 100 % – початкової, 77,3 % – середньої освіти.

→ Гендерно-обумовлене насильство

Гендерно зумовлене насильство (ГЗН) є одним із найпоширеніших порушень прав людини у світі. ГЗН — це насильство, спрямоване проти особи через її гендерну належність, або насильство, яке непропорційно впливає на осіб певної статі. ГЗН зазнають як жінки, так і чоловіки, але серед постраждалих більшість становлять усе ж жінки та дівчата, оскільки це явище глибоко вкорінене в нерівності жінок та чоловіків. ГЗН має різні форми:

- *фізичне насильство* (побиття, удушення, штовхання, застосування зброї, напад, вбивство тощо);
- *сексуальне насильство* (статевий акт без згоди або спроба його вчинити, зґвалтування, сексуальні домагання, торгівля людьми тощо);
- *психологічне насильство* (контроль, примус, шантаж, наклеп, словесна образа, переслідування тощо);
- *економічне насильство* (псування майна, обмеження доступу до фінансових ресурсів, освіти чи ринку праці, невиконання економічних зобов'язань, як-от ухиляння від сплати аліментів, тощо).

У Вінницькій міській територіальній громаді відповідно до рішення Вінницької міської ради від 19.01.2023р. №116 «Про внесення змін до рішень виконавчого комітету міської ради з питань сім'ї, гендерної рівності, демографічного розвитку, запобігання насильству в сім'ї та протидії торгівлі людьми», зі змінами діє Міжвідомча рада з питань сім'ї, соціальної підтримки сімей Захисників та Захисниць, інтеграції внутрішньо переміщених сімей (осіб), гендерної рівності, запобігання домашньому насильству та протидії торгівлі людьми.

Також у 2018 році створено Міжвідомчу робочу групу з питань сім'ї, соціальної підтримки сімей Захисників та Захисниць, інтеграції внутрішньо переміщених сімей (осіб), гендерної рівності, запобігання домашньому насильству та протидії торгівлі людьми Вінницької міської територіальної громади.

У 2017 році Вінницькою міською радою прийнято рішення «Про приєднання до Європейської Хартії рівності жінок і чоловіків у житті місцевих громад».

Вперше в Україні органи місцевого самоврядування долучилися до підписання даного документу, таким чином, публічно визнавши свою відданість реалізації права на рівність, особливо щодо жінок і чоловіків у м. Вінниці.

В кожному департаменті призначені відповідальні особи за дотриманням гендерної рівності.

Внесені зміни в Регламент виконавчого комітету щодо розширення можливості участі жінок у виконавчих органах.

Виконавчим комітетом затверджена:

- політика рівності щодо протидії сексуальним домаганням на робочому місці;
- політика недискримінації при працевлаштуванні;
- політика посилення рівня доступності публічного простору для маломобільних груп населення;

Також у громаді створена робоча група з гендерно орієнтованого бюджетування, аналізуються бюджетні програми.

Виконавчими органами Вінницької міської ради проводиться послідовна профілактична робота щодо попередження домашнього насильства, запобігання торгівлі людьми, подолання гендерних стереотипів у суспільстві, формування усвідомленого батьківства та партнерських відносин в сім'ї.

З метою забезпечення реалізації механізмів для досягнення фактичної рівності жінок і чоловіків у житті Вінницької міської територіальної громади 02 липня 2021 року за рішенням міської Міжвідомчої ради утворено у її складі Міжвідомчу робочу групу з питань гендерної рівності.

Відповідно до Указу Президента України «Про невідкладні заходи із запобігання та протидії домашньому насильству, насильству за ознакою статі,

захисту прав осіб, які постраждали від такого насильства» у Вінницькій міській територіальній громаді виконавчими органами забезпечуються наступні заходи:

- здійснюється прийом і розгляд заяв від постраждалих осіб або їх представників про отримання допомоги, зокрема соціальних послуг для осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах;

- суб'єктами взаємодії здійснюються заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству. Всі суб'єкти отримують інформацію про виявлення фактів домашнього насильства за наявності добровільної поінформованої згоди постраждалих осіб, крім випадків вчинення насильства стосовно дітей та недієздатних осіб або виявлення актів насильства кримінального характеру, коли така згода не вимагається;

- у разі виявлення факту домашнього насильства стосовно дитини, здійснюється інформування служби у справах дітей та уповноважених підрозділів органів Національної поліції України;

- проводиться оцінка потреб постраждалих осіб;

- надається постраждалим особам інформація про їх права і можливості отримання ними дієвої допомоги;

- надаються, відповідно до компетенції, постраждалим особам соціальні послуги, психологічна допомога на безоплатній основі, сприяння наданню правової допомоги, а також забезпечення тимчасового притулку для таких осіб та їх дітей у порядку, передбаченому законодавством.

При Вінницькому міському центрі соціальних служб працює два номери телефонів «гарячої лінії» з питань протидії домашнього насильства: 093 900 15 60, 098 900 15 60. Також функціонує мобільна бригада соціально - психологічної допомоги особам, які постраждали від домашнього насильства та/або за ознакою статі.

В 2021 році відкрито денний центр соціально-психологічної допомоги особам, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі, а також кризові кімнати, які на даний час надають відповідні послуги постраждалим особам.

3 січня 2024 року надійшло 1055 повідомлень про вчинення домашнього насильства. Спеціалізованими службами охоплено соціальними послугами 1818 осіб, забезпечено послугою соціального супроводу 49 сімей (в них 79 дітей), послугами кризової кімнати 38 жінок (54 дитини), направлено 53 особи до місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги.

● **Інфраструктура роботи з молоддю**

Інфраструктура роботи з дітьми, підлітками та молоддю у Вінницькій міській територіальній громаді включає різноманітні заклади, спрямовані на розвиток, підтримку та соціалізацію дітей, підлітків та молоді. Важливу роль у цій інфраструктурі відіграють підліткові клуби за місцем проживання.

З метою надання дітям, підліткам та молоді знань, формування вмій та навичок за інтересами, забезпечення потреби особистості у творчій самореалізації, підготовки до активної професійної та громадської діяльності, створення умов для соціального захисту та організації змістовного дозвілля відповідно до здібностей, обдарувань та стану здоров'я вихованців в громаді функціонує комунальний заклад «Центрів підліткових клубів за місцем проживання».

У різних мікрорайонах міста та у населених пунктах, що входить до складу Вінницької міської територіальної громади селі Писарівці, селі Великі Хутори та селищі Десна функціонує 16 Центрив, де діти, підлітки та молодь відвідують гуртки та секції з різноманітних напрямів, а також беруть участь у спільних заходах: тренінгах, майстер-класах, семінарах, флешмобах, акціях, ярмарках, круглих столах, тематичних марафонах та екскурсіях.

Таблиця №30

Показник	Одиниця виміру	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Загальна кількість проведених заходів	одиниць	995	600	1070	1055	818	
Чисельність постійних та залучених осіб	осіб	46813	29640	24849	25482	26802	

● **Соціально вразливі групи населення - які вони та яка їх кількість, які форми їх підтримки та інклюзії**

В умовах повномасштабного вторгнення соціальна виконавчі органи міської ради всебічно сприяють прихистку і адаптації українців, які постраждали внаслідок збройної агресії росії проти України.

Станом на 17.01.2025 року на обліку в департаменті соціальної політики перебуває 32819 родини ВПО, у яких налічується 43 098 осіб, в т.ч. – 9 579 дітей.

Протягом 2024 року фахівцями департаменту соціальної політики міської ради проведено нарахування адресної допомоги на проживання ВПО на суму 369,74 млн. грн. 6873 отримувачам на загальну суму 23,0 млн. грн.

Відповідно до ПКМУ №333 від 19.03.2022 «Про затвердження Порядку компенсації витрат за тимчасове розміщення(перебування) внутрішньо переміщених осіб», у 2024 році проведено нарахування компенсації за розміщення ВПО на суму 3,0 млн. грн. Кількість домогосподарств, яким призначено компенсацію склала –193.

Слід зазначити, що ВМТГ перша громада в Україні, яка налагодила співпрацю з місією ООН. Так продовольчою програмою місії 36 000 внутрішньо переміщеним особам (17000 родин) надано грошову допомогу від міжнародних партнерів України на загальну суму 107,0 млн. грн.

Додатково надавалася допомога від :

- УВКБ ООН: 6325 осіб / 43 млн. грн.
- ГО «CARE UKRAINE»: 693 осіб/4,6 млн. грн.
- Асоціація «ТРИАНГЛЬ ЖЕНЕРАСЬОН ЮМАНІТЕР» - 493 осіб/4,5

На ремонт та обладнання «Кризових кімнат» залучено кошти міжнародних донорів на суму 2,8 млн. грн.

Вагома робота проводилася по співпраці і взаємодопомозі з Міжнародними фондами, Благодійними та релігійними організаціями, ГО, а саме:

ООН в галузі Народонаселення, ЮНІСЕФ, СОС Дитячі містечка Україна, ІнтерСОС, Лікарі без кордонів, Міжнародна Організація Міграції, МФ Запорука, Громадський рух «Віра, Надія, Любов» Міжнародному Медичному корпусу в Україні, Комітету Порятунку, Хаясу, Міжнародно гуманітарна організація «ACTED», Міністерство закордонних справ Швейцарії та посольство Швейцарії.

Слід зазначити, що ефективний соціальний захист – це не лише гарантоване державою соціальне забезпечення, а й комплекс заходів, що здійснюються на місцевому рівні за рахунок коштів місцевого бюджету.

Так, у Вінницькій міській територіальній громаді діє Комплексна програма «Основні напрямки соціальної політики Вінницької міської територіальної громади на 2022-2026 роки», яка є продовженням Комплексної програми на 2015-2021 роки.

В рамках реалізації заходів Програми, починаючи з 2015 року виконавчі органи Вінницької міської ради забезпечували здійснення всебічної підтримки малозахисчених категорій населення нашої громади, в тому числі і внутрішньо переміщених осіб. Така підтримка продовжується і досі з урахуванням реалій воєнного стану та соціальної ситуації в нашій громаді.

Крім того, в умовах воєнного стану, ВПО надається соціальна підтримка у вигляді продуктивних наборів. Так, у 2022 році продуктивні набори отримали 25 тис. ВПО. У 2023 році – таку допомогу надано 3,5 тис. новоприбулим ВПО, які зареєструвались у ВМТГ, а у 2024 році - 1285 новоприбулим ВПО.

З ініціативи департаменту соціальної політики міської ради, на базі ГО «Полум'я надії» створено гуманітарний Центр речей для внутрішньо переміщених осіб. Гуманітарним центром речей скористалося понад 90 тис. осіб.

Внутрішньо переміщені особи, які проживають у ВМТГ постійно залучаються до процесу прийняття рішень місцевими органами виконавчої влади.

Зокрема, у Вінницькій міській територіальній громаді функціонує Міжвідомча рада з питань сім'ї, соціальної підтримки сімей Захисників та Захисниць, інтеграції внутрішньо переміщених сімей (осіб), гендерної рівності, запобігання домашньому насильству та протидії торгівлі людьми Вінницької міської територіальної громади, в склад якої входять ВПО.

Також, у Вінницькій МТГ діє Координаційна рада з питань внутрішньо переміщених осіб, метою якої є сприяння вирішенню питань, пов'язаних із реалізацією державної політики у сфері захисту прав внутрішньо переміщених осіб, підтримка та захист суб'єктів підприємництва, які перемістилися на територію Вінницької міської територіальної громади.

29.05.2024 року на засіданні Координаційної ради з питань внутрішньо переміщених осіб у Вінницькій міській територіальній громаді затверджено Стратегічний план Координаційної ради з питань ВПО Вінницької міської територіальної громади на 2024-2026 рр. (2 роки.) та Операційний план Координаційної ради з питань внутрішнього переміщених осіб у Вінницькій міській територіальній громаді на перший рік.

Стратегічний та Операційний плани спрямовано на зміну підходів до розуміння сталого розвитку як процесу стратегічного партнерства влади, бізнесу та громади, що ставитиме за мету своєї діяльності потреби конкретних осіб з постраждалих громад, забезпечення активної участі усіх зацікавлених сторін міста, як дієвий план розвитку напрямів діяльності, усунення конфліктів та негативних впливів.

Повномасштабне військове вторгнення російської федерації на територію України змінило назавжди життя українців в цілому та жителів Вінницької міської територіальної громади зокрема. Саме тому здійснення соціальної підтримки вразливих категорій населення шляхом надання матеріальної допомоги залишається одним із основних інструментів збереження їх фінансової стійкості.

Так, на виконання Антикризової програми у рамках ініціативи "Вінничани важливі", у 2023 році запроваджено виплату щоквартальної муніципальної матеріальної допомоги окремим категоріям вінничан з бюджету територіальної громади, що виплачується в розмірі 500 грн. в останньому місяці кожного кварталу за рахунок коштів бюджету територіальної громади. У 2024 році проведено виплату зазначеної допомоги по 21120-ти заявах 3773-ом громадянам. Загальна сума виплати склала 10,6 млн. гривень.

У Вінницькій міській територіальній громаді здійснюється системний супровід Захисників/Захисниць України та членів їх сімей, сімей загиблих (померлих), безвісти зниклих за особливих обставин Захисників і Захисниць України.

З метою обліку осіб, які мають право на муніципальні пільги, Департаментом соціальної політики створено Єдиний муніципальний реєстр осіб, які мають право на пільги, доплати та компенсації за рахунок коштів бюджету Вінницької міської територіальної громади.

Станом на 17.01.2025 р. на обліку в Єдиному муніципальному реєстрі осіб, які мають право на пільги, доплати та послуги за рахунок коштів Вінницької міської територіальної громади перебуває 22167 осіб, з яких:

6378 ветеранів війни (АТО/ООС, Захисники);

1127 родин з числа загиблих (померлих), безвісти зниклих за особливих обставин Захисників і Захисниць України, в яких налічується 1724 особи.

На виконання розпорядження міського голови від 18.01.2023 року №9/р «Про посилення соціальної підтримки та допомоги сім'ям Захисників та Захисниць України у Вінницькій міській територіальній громаді», департаментом соціальної політики міської ради проводиться системна робота з вивчення потреб сімей Захисників та Захисниць України шляхом анкетування. Для цього,

представники сімей військовослужбовців звертаються до прозорих офісів соціального спрямування за місцем реєстрації та заповнюють відповідні анкети.

Станом на 17.01.2025 року до структурних підрозділів департаменту звернулось близько 5,0 тис. представників родин Захисників та Захисниць, які взяли участь у такому анкетуванні. Загальна кількість потреб, зазначених в анкетах становить понад 9,3 тис.

Найчастіше представники родин Захисників та Захисниць потребують психологічної та медичної допомоги, освітніх і юридичних послуг.

З 1 травня 2023 року в «Прозорих офісах» соціального спрямування міста Вінниці розпочав функціонувати адмінсервіс «Ветеран». Він направлений на допомогу сім'ям військовослужбовців та членів їх сімей, а також для сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць. У 2024 році зазначеним сервісом надано 15 344 послуги .

В рамках реалізації муніципальних програм, виконавчі органи Вінницької міської ради забезпечують здійснення всебічної підтримки малозахищених категорій населення нашої громади, в тому числі і сімей загиблих (померлих), зниклих безвісти за особливих обставин Захисників та Захисниць.

Так, у 2024 році сім'ям полеглих Оборонців, які мають дітей, надано допомогу на оздоровлення дітей у розмірі 5 тис. грн. на кожну дитину (429 дітей/2,14 млн. грн.); допомогу до Дня Святого Миколая по 3 тис. грн. на кожну дитину (427 дітей/1,22 млн. грн.); допомогу для дітей, які йдуть до 1-го класу по 5 тис. грн. на кожну дитину (29 дітей/0,15 млн. грн.). Сім'ям полеглих Оборонців, яким присвоєно почесне звання Герой України, щороку виплачується одноразова допомога в розмірі 10 тис грн. (таких сімей у ВМТГ наразі 6); виплачується допомога до Дня пам'яті кожному члену сім'ї загиблого (померлого), зниклого безвісти Захисника (1222 ос./3,7 млн. грн.) та ін.

В умовах воєнного стану та постійних обстрілів вагомою підтримкою є надання допомоги для здійснення компенсації частини вартості придбання та встановлення додаткового джерела безперебійного живлення (інвертора напруги та акумулятора) в розмірі 50% вартості, але не більше 40 тис. грн., окремим соціально вразливим категоріям громадян (у 2024 році таку компенсацію здійснено 96 ос./2,7 млн. грн.).

Ветеранська політика

1. Рада родин загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України

Рада родин загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України є постійно діючим консультативно-дорадчим органом, створеним для сприяння участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики у сфері соціального захисту членів сімей загиблих військовослужбовців. Її діяльність спрямована на забезпечення відкритого діалогу між органами влади та родинами для вирішення актуальних питань соціального захисту, а також сприяння реалізації заходів з увічнення пам'яті загиблих. Розпорядженням Вінницького міського голови від 18.07.2024 №89/р затверджено Положення про Раду родин загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України та її персональний склад.

Зазначена ініціатива є однією з перших в Україні, реалізованих на рівні місцевого самоврядування, що підкреслює готовність Вінницької громади до системного підходу у сфері підтримки родин полеглих та меморіальної політики.

Рада родин загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України координує ініціативи, спрямовані на створення меморіального простору міста. У рамках цієї роботи було започатковано онлайн-платформу heroes.vmr.gov.ua, яка містить персональні сторінки полеглих Захисників та інформацію про місця їх поховання.

З ініціативи Ради на кладовищах Вінницької громади встановлено стели з QR-кодами, що полегшують пошук місць поховань полеглих Захисників та Захисниць. Ці стели забезпечують збереження пам'яті в сучасному цифровому форматі, дозволяючи близьким знайти інформацію про Героїв та прокласти маршрут до місця поховання.

У 2025 році Рада ініціювала запровадження муніципальної відзнаки «Мати Героя/Героїні». Ця нагорода має на меті публічне визнання жертвності та гідності матерів загиблих військовослужбовців.

2. Ветеранські простори

У Вінницькій громаді наразі функціонує три ветеранські простори: «VeteranHub», Громадська спілка «Вінницький аналітично-просвітницький центр «Ветеранський простір», простір для ветеранів та їх сімей «Полум'я надії». У 2025 році планується відкриття четвертого простору, що стане ще однією важливою локацією для підтримки ветеранів.

- **Громадська спілка «Вінницький аналітично-просвітницький центр «Ветеранський простір»** (далі – Центр) – це приклад успішної реалізації соціальної політики на місцевому рівні. Організація, розташована за адресою: м. Вінниця, вул. Єрусалимка, 8, є унікальною завдяки фінансуванню з бюджету ВМТГ та розміщенню в приміщенні комунальної власності.

Центр надає всебічну підтримку учасникам бойових дій, ветеранам, їхнім родинам, а також родинам загиблих військовослужбовців. Основні напрямки діяльності включають:

- захист прав та інтересів ветеранів;
- психологічну та правову допомогу;
- медичну і фізичну реабілітацію;
- підтримку професійної адаптації та інтеграції у мирне життя.

Функціонування Центру стало можливим завдяки партнерству з виконавчим комітетом Вінницької міської ради, а також залученню громадських організацій і донорів. Ця модель підтверджує ефективність локального підходу до вирішення соціально важливих питань.

Діяльність Центру у Вінницькій міській громаді є прикладом соціальної відповідальності громади та держави перед тими, хто захищав незалежність України. Цей досвід може бути впроваджений в інших регіонах як успішна практика ветеранської політики.

- З вересня 2020 року у Вінниці функціонує ветеранський простір «**Veteran Hub**», розташований за адресою: м. Вінниця, вул. Славетна, 29.

Це спеціалізований центр підтримки ветеранів, військовослужбовців, їхніх родин та близьких. Простір є частиною загальноукраїнської мережі, яка включає стаціонарні хаби у Києві та Вінниці, мобільні офіси та національну Лінію підтримки.

Основна мета діяльності Veteran Hub – сприяти соціалізації, адаптації та поверненню до мирного життя осіб із досвідом військової служби. Центр надає:

- психологічну підтримку: індивідуальні консультації та групи підтримки для ветеранів, їхніх родин і близьких;
- юридичну допомогу: безкоштовні консультації щодо соціального забезпечення, пільг, правових процедур та взаємодії з державними установами;
- соціальну підтримку: допомогу у працевлаштуванні, здобутті нових знань і навичок.

Особлива увага приділяється психологічній допомозі, зокрема подоланню посттравматичних станів. Юридичні консультації охоплюють питання соціальних гарантій, оформлення виплат та правових процедур, що забезпечують реалізацію законних прав ветеранів.

Основним джерелом фінансування Veteran Hub є благодійний фонд, який працює на грантовій основі, а також донори, що підтримують проекти. Після початку повномасштабного вторгнення заклад був закритий на кілька місяців, але в червні 2022 року його роботу відновили.

Втім, 25 січня 2025 року Veteran Hub вдруге оголосив про вимушене призупинення роботи філії через припинення фінансування програм міжнародної допомоги Державним департаментом США. З огляду на загрозу остаточного закриття закладу, було ухвалено рішення міської ради від 31.01.2025 про надання фінансової підтримки Veteran Hub у розмірі 4,5 млн грн.

Це рішення дозволило зберегти важливу інституцію, яка надає соціальні, юридичні, психологічні та кар'єрні послуги ветеранам, їхнім родинам, а також сприяє їхній інтеграції в мирне життя. З квітня 2025 року Вінницька міська рада продовжить фінансову підтримку закладу, забезпечуючи його стабільну діяльність.

- У серпні 2024 року у Вінницькій міській територіальній громаді розпочав роботу третій ветеранський простір – **простір для ветеранів та їх сімей «Полум'я надії»**, розташований за адресою:

м. Вінниця, вул. Винниченка, 4-А. Цей заклад став важливим кроком у створенні комплексної системи підтримки ветеранів війни та їхніх родин.

Ініціатор створення – громадська організація «Полум'я надії», яка з 2015 року займається благодійною діяльністю у Вінниці та має значний досвід у сфері соціального захисту, гуманітарної допомоги та волонтерства, що стало основою для відкриття нового простору.

Головна мета діяльності – забезпечення соціальної, психологічної, юридичної, духовної та фізичної підтримки для військових, які повертаються до мирного життя. Простір також слугує місцем безпечного спілкування, відновлення ресурсів і формування нових соціальних зв'язків.

Послуги, які надаються у просторі:

- психологічна підтримка: індивідуальні консультації з фаховими психологами для ветеранів і членів їхніх родин;
- юридичні консультації: допомога з питань соціального захисту, оформлення документів та отримання пільг;
- духовна підтримка: консультації капеланів;
- фізична реабілітація: послуги кваліфікованих реабілітологів;
- дитяча кімната: організована для дозвілля та розвитку дітей ветеранів;
- функціональний спортзал: сприяє фізичному відновленню;
- кімната відпочинку та кінозал: для неформального спілкування, перегляду фільмів та культурного дозвілля.

Цей простір є важливим елементом підтримки ветеранів у Вінниці та прикладом ефективної соціальної політики.

- Рішенням виконавчого комітету Вінницької міської ради від 27.03.2025 на баланс комунального закладу «**Вінницький міський ветеранський простір «Побратим»** було передано два приміщення загальною площею 345 м². Це рішення стало черговим кроком у реалізації муніципальної політики соціальної підтримки ветеранів та розвитку відповідної інфраструктури.

Однією з ключових локацій майбутнього центру є будівля за адресою: м. Вінниця, вул. Степана Бандери, 6. Раніше ця будівля використовувалася як ляльковий театр, але після реконструкції, проведеної у 2024 році, її адаптували під потреби ветеранського простору.

Центр об'єднає близько 25 фахівців, які надаватимуть широкий спектр послуг для ветеранів та їхніх родин, включаючи психологічну, юридичну, соціальну підтримку, а також допомогу у працевлаштуванні та реабілітації.

Особливий акцент зроблено на розвиток адаптаційних механізмів, які сприятимуть поверненню ветеранів до активного життя у громаді.

Офіційне створення закладу відбулося наприкінці лютого 2025 року. Завершення ремонтних робіт заплановано на квітень, а урочисте відкриття та початок функціонування – на травень 2025 року.

Фінансування діяльності закладу здійснюватиметься з кількох джерел:

- кошти бюджету Вінницької міської територіальної громади: основна частина фінансування, що покриває утримання приміщення, оплату праці персоналу, закупівлю обладнання та реалізацію програм;
- грантові кошти: співпраця з громадськими та міжнародними організаціями для залучення грантів на спеціалізовані проекти;
- благодійні внески: підтримка від фізичних та юридичних осіб;
- інші джерела, не заборонені законодавством: додаткові ресурси, що відповідають чинному законодавству України.

Прозорість використання фінансових ресурсів забезпечуватиметься через ведення бухгалтерського обліку та звітності відповідно до законодавства.

3. Вивчення потреб сімей захисників і захисниць України.

Для забезпечення всебічної підтримки та оперативного реагування на потреби сімей захисників і захисниць України, які проживають у Вінницькій міській територіальній громаді, департамент соціальної політики міської ради проводить системну роботу. Ця діяльність здійснюється відповідно до

розпорядження Вінницького міського голови від 18.01.2023 №9/р «Про посилення соціальної підтримки та допомоги сім'ям Захисників та Захисниць України».

Одним із ключових інструментів вивчення актуальних потреб родин є анкетування. Станом на 17.04.2025 до департаменту соціальної політики міської ради звернулося 5379 представників сімей, які заповнили анкети. У цих анкетах зафіксовано близько 9,4 тисяч запитів, що охоплюють широкий спектр питань.

Аналіз отриманих даних засвідчив, що першочерговою потребою значної кількості сімей є психологічна підтримка. Крім того, актуальними залишаються питання забезпечення медичними, освітніми та юридичними послугами. Для оперативного реагування на ці потреби департамент соціальної політики міської ради запровадив механізм дворазового на місяць направлення узагальненої інформації до профільних департаментів та відділів Вінницької міської ради для подальшого опрацювання та надання необхідної допомоги. Починаючи з 2023 року спільними зусиллями вирішено 8,2 тисячі порушених питань, а 1040 потреб перебувають на стадії опрацювання.

Важливим напрямком підтримки є забезпечення кожної родини Захисника та Захисниці України натуральною допомогою. У 2023 році до Великодніх та Різдвяних свят було видано 11 833 продуктових набори, у 2024 році ця підтримка охопила 10 223 родини.

Продовження цієї роботи залишається пріоритетним завданням, спрямованим на забезпечення гідних умов життя та всебічної підтримки родин, які зробили неоціненний внесок у захист нашої держави.

4. Фінансова підтримка інститутів громадянського суспільства, діяльність яких спрямована на покращення соціального захисту, реабілітації та адаптації Захисників та Захисниць України, членів їх родин та родин загиблих (померлих), безвісти зниклих за особливих обставин Захисників та Захисниць України.

Вінницька міська територіальна громада активно підтримує організації громадянського суспільства, які працюють у сфері соціального захисту, реабілітації та адаптації Захисників і Захисниць України, членів їхніх родин, а також сімей загиблих (померлих) та безвісти зниклих за особливих обставин Героїв.

Ключові напрями фінансування:

- соціальний захист – матеріальна допомога, юридичні консультації, психологічна підтримка, сприяння у працевлаштуванні та вирішенні житлових питань;
- реабілітація – доступ до медичних, психологічних та фізичних реабілітаційних послуг, санаторно-курортне лікування;
- адаптація – допомога у поверненні до цивільного життя, навчання новим професіям, організація заходів з психологічної підтримки та соціальної інтеграції;
- підтримка родин – всебічна допомога сім'ям загиблих (померлих) та безвісти зниклих Захисників і Захисниць, включаючи психологічну, юридичну та соціальну підтримку.

3 бюджету Вінницької міської територіальної громади:

- у 2024 році було виділено 6,1 млн грн, які повністю використані для підтримки 4 громадських організацій;
- у 2025 році на фінансову підтримку 9 організацій виділено 14,4 млн грн, з яких у I кварталі спрямовано 3,4 млн грн.

Ця підтримка спрямована на забезпечення стабільної діяльності організацій, які виконують важливу гуманітарну місію, сприяючи соціальному захисту та інтеграції ветеранів і їхніх родин.

5. З жовтня 2023 року у Вінниці розпочали роботу 12 кваліфікованих **помічників ветеранів**, які у минулому були учасниками бойових дій або членами родин військовослужбовців. Вони працевлаштовані у «Сервісному офісі у справах ветеранів», створеному на базі Вінницького міського центру соціальних служб.

Помічники ветеранів надають послуги у трьох Прозорих офісах міста, розташованих на вулицях Замостянській, Брацлавській та проспекті Космонавтів. Їхня діяльність спрямована на підтримку ветеранів, забезпечення їхньої соціальної адаптації та вирішення актуальних питань.

3 жовтня – перший робочий день помічників ветеранів у Вінниці. 12 кваліфікованих помічників ветеранів, у минулому – самі учасники бойових дій або члени їхніх родин – розпочали свою роботу. Відтепер вони працюють у «Сервісному офісі у справах ветеранів», що створений на базі Вінницького міського центру соціальних служб.

Помічники ветеранів у Вінниці працюють із жовтня 2023-го. Послуги надають 12 фахівців у трьох Прозорих офісах міста – на Замостянській, Брацлавській вулицях та на проспекті Космонавтів.

Соціальні послуги

У Вінницькій міській територіальній громаді активно проводиться робота щодо забезпечення соціально вразливих груп населення соціальними послугами, як надавачами комунального сектору, так і надавачами недержавного сектору.

Соціальні послуги надаються 1 бюджетною організацією та 2 комунальними закладами, що підпорядковані Вінницькій міській раді, а саме:

Вінницьким міським територіальним центром соціального обслуговування (штатна чисельність працівників – 154,5, середньомісячна заробітна плата складає – 13,3 тис. грн., за 2024 рік забезпечено соціальними послугами 4921 осіб, всього надано послуг - 365 755);

Вінницьким міським центром соціальних служб (штатна чисельність працівників – 46,5, середня заробітна плата складає – 19,4 тис. грн., за 2024 рік забезпечено соціальними послугами 5154 осіб, всього надано послуг – 16 508) (сервісний центр «Помічника ветерана» звернулося - 2 889 осіб, всього надано послуг - 41 464);

КЗ «Міський центр соціально-психологічної реабілітації дітей та молоді з функціональними обмеженнями «Гармонія» імені Раїси Панасюк» (штатна чисельність працівників – 22,5, середня заробітна плата складає – 12,9 тис. грн., за 2024 рік забезпечено соціальними послугами 114 осіб, всього надано послуг – 15846, реабілітаційними послугами забезпечено осіб – 140, надано послуг - 25370, послугою раннього втручання забезпечено 13 сімей, в них: 13 дітей, всього надано послуг - 380).

За 2024 рік комунальними закладами надано більше 398 тис. послуг мешканцям нашої громади.

Також послуги надаються 19 громадськими організаціями, які отримують фінансову підтримку з бюджету ВМТГ на статутну діяльність, 6 громадськими організаціями, які не отримують фінансування та 2 фізичним-особам-підприємцям. У 2024 році недержавними надавачами забезпечено послугами більше 41 тис. осіб, всього наданих послуг більше 104 тис.

На даний час у Вінницькій міській територіальній громаді надавачами соціальних послуг із 18 базових послуг, надається 16 базових соціальних послуг (крім таких як: підтримане проживання і догляд та виховання дітей в умовах, наближених до сімейних) та 4 не базові соціальні послуги, такі як:

- догляд вдома;
- соціальна адаптація;
- натуральна допомога;
- фізичний супровід осіб з інвалідністю;
- переклад жестовою мовою;
- інформування;
- консультування;
- екстреного (кризового) втручання;
- представництво інтересів;;
- посередництва (медіації);
- надання притулку (тимчасово, одноразово, екстрено/кризово для осіб, постраждалих від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі) на нічного притулку для безхатченків;
- соціальної профілактики;
- соціальної інтеграції та реінтеграції;
- соціального супроводу;
- супровід під час інклюзивного навчання;
- медіація;

- та 4 не базові соціальні послуги, такі як:
- консультативно кризовий телефон;
- соціально-психологічна реабілітація;
- транспортна послуга;
- послуга раннього втручання.

У 2025 році комунальний заклад «Міський центр соціально-психологічної реабілітації дітей та молоді з функціональними обмеженнями «Гармонія» імені Раїси Панасюк» планує запровадити соціальну послугу супроводу при працевлаштуванні та на робочому місці для осіб з інвалідністю.

На даний час у нашій громаді не надаються наступні соціальні послуги:

- Підтримане проживання (планується запровадити послугу у 2025 році);
- Догляд та виховання дітей в умовах, наближених до сімейних;

На 2025 рік передбачено запровадження у Вінницькій МТГ соціальної послуги підтримане проживання: транзитне підтримане проживання/учбова соціальна квартира (будинки) для осіб з інтелектуальними, психічними та поведінковими порушеннями. На базі ГО "Справа Кольпінга України" "Родина Кольпінга м. Вінниця" та ГО „Українська спілка осіб з інвалідністю-УСІ” наразі функціонує центр з надання послуг психолого-педагогічної реабілітації «KolpingCenter» та будинки підтриманого/транзитного підтриманого проживання.

З початком 2025 року послуга надається на умовах апробації у будинку транзитного підтриманого проживання, де мешкає 7 осіб віком від 18 до 40 років, 30 осіб віком від 15 до 18 років отримують корекційно-розвиткові заняття з формування навичок самостійності та підготовки до підтриманого проживання.

У 2025 році планується відкриття нового сучасного будинку для впровадження соціальної послуги підтриманого проживання: транзитне підтримане проживання / учбова соціальна квартира (будинки).

Кошти на придбання Центру виділені KOLPING INTERNATIONAL у сумі 230 тис. Євро та Renovabis в сумі 70 тис. євро на облаштування та обладнання реабілітаційного Центру.

Також, Всесвітньою організацією охорони здоров'я (ВООЗ), виділено 1,2 млн. грн. на обладнання приміщення, підтримку та розвиток послуги підтриманого проживання.

Наразі, у Вінницькій МТГ потреба у соціальній послугі транзитного підтриманого проживання складає 47 осіб з ментальними, інтелектуальними, психічними та поведінковими порушеннями.

Значна увага приділяється дітям Вінницької міської територіальної громади з особливими освітніми потребами, в тому числі дітям з інвалідністю, які мають право на отримання соціальної послуги з супроводу під час інклюзивного навчання.

Послуга у ВМТГ успішно надається з 2021 року. За результатами проведення конкурсів соціального замовлення у 2021, 2023, 2024 роках надавачем соціальної послуги визначено Вінницький обласний осередок Всеукраїнської громадської організації «Українська спілка інвалідів - УСІ».

У 2021 році послугу отримало 9 дітей, вартість складала 110 670 грн., з них: 20% - 24594 місцевий бюджет та 80% - 86076 грн. державний бюджет.

У 2023 році послугу отримало 41 дитина (з них: 6 дітей у дошкільних закладах міста та 35 дітей у закладах середньої освіти), витрачено з бюджету ВМТГ 393,551 тис. грн.

В 2024 році соціальну послугу отримало 59 дітей (з них: 10 дітей в закладах дошкільної освіти та 49 дітей в закладах середньої освіти), з бюджету ВМТГ спрямовано 1,5 млн. грн.

На 2025 рік в бюджеті ВМТГ передбачено на зазначену послугу 3,3 млн. грн.

Із врахуванням сучасних реалій, в зв'язку з появою значної кількості осіб, які опинилися у складних життєвих обставинах, у Вінницькій міській територіальній громаді з лютого 2024 року надається послуга життєстійкості відповідно до меморандуму про співпрацю між ФОП Нагорняк Н.І. та Вінницьким міським центром соціальних служб.

Фахівці Центру проводять у навчальних закладах міста зустрічі, лекції та тренінги, відвідують заклади охорони здоров'я, реабілітаційні центри, доносять інформацію через роздатковий матеріал.

Послуги включають не лише соціально-психологічну допомогу, але і можливість отримання гуманітарної допомоги для тих, хто опинився у складних життєвих обставинах. Для дітей молодшого віку пропонуються групові та індивідуальні заняття, спрямовані на формування життєстійкості та соціальних навичок.

Всього з лютого 2024 року надано більше 13 тис. послуг, з них: 5734 індивідуальних консультацій та 7827 групових заходів. В ці заходи входять весь перелік послуг згідно з постановою № 1049 КМУ, які реалізовує надавач соціальних послуг, а саме:

- інформування;
- консультування;
- виявлення потреб жителів громади у комплексній послугі з формування життєстійкості;
- організація та проведення навчання;
- здійснення оцінки потреб;
- координація волонтерської діяльності;
- надання соціально-психологічної допомоги;
- перенаправлення (дорожня карта);
- взаємодія з іншими дотичними суб'єктами взаємодії; - надання психологічної допомоги;
- діагностика та корекція психологічного стану;
- психоедукація, тощо...

Для вразливих верств населення, з листопада 2024 року у співпраці з ГО «Центр громадського здоров'я «Незалежність» у Вінницькій МТГ відкрито заклад з надання соціальної послуги нічного притулку для бездомних осіб або осіб, які перебувають у кризовій ситуації.

На функціонування притулку нічного перебування у 2024 році спрямовано 549,4 тис. грн., на 2025 рік передбачено в бюджеті - 1,1 млн. грн.

З листопада по грудень 2024 року 30 осіб отримало 290 послуг.

Усі послуги у Вінницькій МТГ надаються відповідно до державних стандартів. Всі соціальні групи, які потребують соціальної допомоги та підтримки, охоплені надавачами соціальних послуг.

Наявні ресурси дають можливість задовольнити попит громадян у соціальних послугах. Мережа надавачів соціальних послуг в Вінницькій міській територіальній громаді має достатні можливості надавати кожній конкретній особі/ сім'ї своєчасну і доступну допомогу, яка спрямована на подолання складних життєвих обставин та їх негативного впливу.

Соціальна політика України продовжує підтримувати населення, яке постраждало від війни, фокусуючись на наявних програмах соціального захисту та допомозі.

Війна змусила багатьох українців залишити свої домівки, оскільки війна повністю або частково знищила житлові будівлі, заводи, фабрики та інфраструктуру нашої країни. Мільйони українців стали внутрішньо переміщеними особами, багато хто був змушений виїхати з країни.

Під час війни уряд зробив акцент на цифровізації, щоб забезпечити кращий доступ українців до соціальної допомоги. Було докладено зусиль для підтримки внутрішньо переміщених осіб (ВПО) через спрощену реєстрацію.

Чинні програми соціального забезпечення були збережені, але охоплення зменшилося через міграцію та бюджетні обмеження.

Це ми можемо спостерігати з показників одержувачів державних допомог за 2022-2024 роки.

Після введення Указом Президента України від 24 лютого 2022 р. № 64 "Про введення воєнного стану в Україні" воєнного стану Кабінетом Міністрів України прийнято постанову №214 від 07.03.2022 року «Деякі питання надання державної соціальної допомоги на період введення воєнного стану» встановлено, що на період введення воєнного стану та одного місяця після його припинення чи скасування надання державної соціальної допомоги здійснюється автоматично на період введення воєнного стану та одного місяця після його припинення чи скасування і виплачується за повний місяць без звернення особи до структурних підрозділів з питань соціального захисту населення.

У зв'язку із збільшенням прожиткового мінімуму для соціальних і демографічних груп населення, що передбачено Законом України «Про Державний бюджет» органи соціального захисту населення проводять перерахунок раніше призначеної державної соціальної допомоги з місяця встановлення нового рівня забезпечення прожиткового мінімуму, які перераховується без звернення уповноваженого представника.

З метою забезпечення рівня життя не нижчого від прожиткового мінімуму надається грошова допомога найменш соціально захищеним верствам населення, у тому числі й малозабезпеченим сім'ям.

Державна соціальна допомога малозабезпеченим сім'ям це щомісячна допомога, яка надається малозабезпеченим сім'ям, які з поважних або незалежних від неї причин має середньомісячний сукупний дохід нижчий, ніж прожитковий мінімум для сім'ї.

Інші менші програми включають виплату соціальних допомог самотнім матерям або батькам, чиє матеріальне становище також перевіряється.

Багато програм не враховують рівень доходів реципієнтів. Зокрема, допомога при народженні дитини є рівною для всіх сімей, оскільки спрямована на стимулювання народжуваності. Крім того, передбачені виплати особам з інвалідністю, прийомним сім'ям, багатодітним сім'ям, людям похилого віку.

Таблиця №31

Показник	Одиниця виміру	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Кількість закладів соціального обслуговування комунальної власності	одиниць	3	3	3	3	3	3
Кількість одержувачів державної соціальної допомоги	осіб	24567	25407	23742	24153	22653	22074
Кількість одержувачів ДСД малозабезпеченим сім'ям	осіб	806	1295	923	1615	1042	1194
Кількість одержувачів ДСД сім'ям з дітьми	осіб	14860	13102	13050	12712	11342	10452
Кількість одержувачів ДСД особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю	осіб	4256	4376	4619	4772	4998	5354
Кількість одержувачів пенсій усіх категорій (цивільні та військові пенсіонери)	осіб	90017	102525	100290	87563	88879	89000
Середній розмір державної соціальної допомоги всіх видів	грн	1397,57	1492,78	1692,06	1882,03	1992,11	2304,83
Середній розмір ДСД малозабезпеченим сім'ям	грн	3509,91	2627,03	5155,84	3942,02	4408,21	5618,68
Середній розмір ДСД сім'ям з дітьми	грн	1210,28	1187,1	1158,95	1167,64	1205,66	1261,81
Середній розмір ДСД особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю	грн	1933,26	2082,27	2473,24	2887,78	3012,01	3333,49
Середній розмір пенсій усіх категорій (цивільні та військові пенсіонери)	грн	2925,53	3480,65	4121,2	4259,47	5239,4	5311,90
Кількість працівників соціальної сфери комунальних закладів соціального обслуговування (штатних працівників)	осіб	188	189	203	206	219	221
Середній рівень заробітної плати працівників соціальної сфери	грн	7388,22	8088,63	10041,35	11268,82	11345,34	14482,56
Видатки на соціальний захист та соціальне забезпечення (факт)	тис. грн	732888,38	109893,5	208686	231162,3	413998,49	578059,74
Видатки на соціальний захист в частині надання соціальної допомоги та пільг (факт)	тис. грн	706815,74	75849,31	165984,37	185642,19	360529,77	509207,92
Видатки на соціальний захист в частині утримання бюджетних організацій соціального захисту (факт)	тис. грн	26072,64	34044,19	42701,63	45519,84	53468,72	68851,82
Субвенції на соціальну допомогу	тис. грн	642997,13	12052,25	10521,12	0	94979,483	224066,21

- Система охорони здоров'я і реабілітації;

Таблиця №32

Показник	Одиниця виміру	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Кількість медичних закладів, які утримуються з бюджету ВМТГ	одиниць	15	15	16	15	12	12
Ліжковий фонд лікарняних закладів, які утримуються з бюджету ВМТГ	ліжок	1230	1270	1454	1487	1375	1347
Чисельність померлих всього	осіб	3704	4298	4667	4523	4425	4490
Чисельність народжених всього	осіб	3175	2999	2570	3352	2996	2744
Природний приріст		--529	-1299	-2097	-1171	-1429	-1746
Кількість уперше зареєстрованих випадків захворювань дітей віком до 18 років	одиниць	88759	43030	37643	26333	46088	41186
Кількість лікарів в комунальних медичних закладах	осіб	1545	1522	1576	1553	1403	1344
Середньомісячна заробітна плата лікарів в комунальних медичних закладах, грн	грн	11218	14718	17881	21633	23098	25067
Кількість середнього медичного персоналу в комунальних медичних закладах	осіб	1830	1784	1928	1814	1683	1599
Середньомісячна заробітна плата середнього медичного персоналу в комунальних медичних закладах	грн	6487	9039	11722	14557	15405	16676
Видатки на медицину (факт)	тис. грн	402272,77	373934,92	329621,04	253992,96	231948,55	236592,87
Медична субвенція	тис. грн	268636,9	72607,8	0	0	0	

В межах міста функціонують 12 комунальних медичних підприємств, підпорядкованих ВМР, 13 медичних закладів обласного підпорядкування та 94 приватні медичні заклади.

Комунальні медичні підприємства (12), підпорядковані ВМР:

- 10 комунальних некомерційних підприємств - 5 центрів первинної медико-санітарної допомоги та 5 міських лікарень, які надають спеціалізовану медичну допомогу;
- 2 комунальних підприємства: МКП «Медичний стоматологічний центр» та КП «Міський лікувально-діагностичний центр».

Станом на 01.01.2025 потужність стаціонарів міських лікарень склала 1347 ліжок.

В комунальних медичних закладах працюють 1344 лікарів та 1599 медичних сестер.

Демографічна ситуація на кінець 2024 року характеризується зниженням народжуваності та зростанням смертності. Так, у 2024 році народилось 2744 дитини та померло 4490 осіб. Природний приріст залишається від'ємним і становить -1746.

Кількість уперше зареєстрованих випадків захворювань дітей віком до 18 років за 2024 рік склала 41186.

Середньомісячна заробітна плата лікарів в комунальних медичних закладах складає 25 067 грн, середнього медичного персоналу – 16 676 грн.

- Підтримка здоров'я і спорт

Таблиця №33

Показник	Одиниця виміру	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Видатки на фізкультуру та спорт(факт)	тис. грн	71266,654	83044,228	96535,954	134821,76	138468,34	138468,34

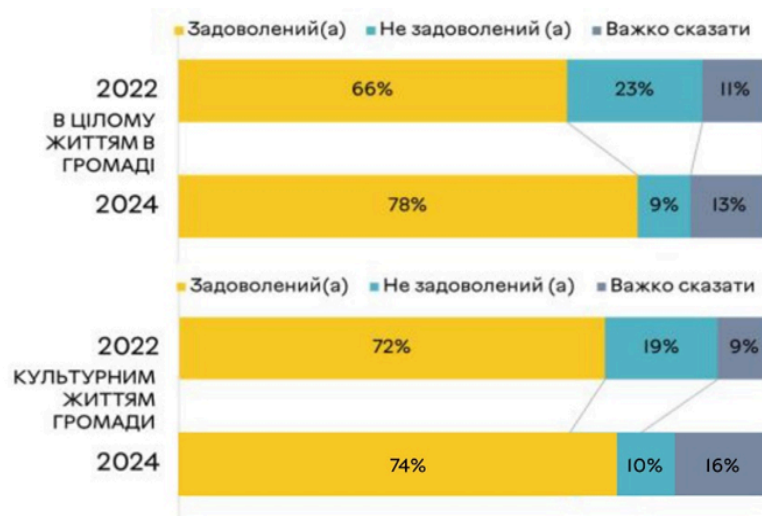
Показник	Одиниця виміру	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Частка випускників ЗЗСО, які склали ЗНО чи НМТ з української мови на 160-200 балів	%	63%	54%	56%	53%	36%	
Частка випускників ЗЗСО, які склали ЗНО чи НМТ з математики на 160-200 балів	%	46%	39%	31%	35%	19%	
Частка випускників ЗЗСО, які склали ЗНО чи НМТ з історії на 160-200 балів	%	43%	30%	33%	50,5%	19%	
Частка випускників ЗЗСО, які склали ЗНО чи НМТ з англійської мови на 160-200 балів	%	46%	48%	46%	не проходив	38%	
Кількість дитячих комунальних закладів оздоровлення та відпочинку, які працювали влітку	одиниць	29	0	34	0	28	
Кількість місць у дитячих комунальних закладах оздоровлення та відпочинку, які працювали влітку	одиниць	5200	0	5340	0	4500	
Кількість дітей, які перебували у дитячих комунальних закладах оздоровлення та відпочинку влітку	осіб	5200	0	5340	0	4500	
Вартість перебування дітей у дитячих комунальних закладах оздоровлення та відпочинку влітку	грн	3916214	0	5676010	0	5704199	
Видатки на утримання міських дитячо-юнацьких спортивних шкіл (факт)	тис. грн	42434,316	51924,707	70036,142	89437,023	89744,219	89744,22
Кількість переможців і призерів Всеукраїнських змагань	осіб	1543	1609	458	1494	1500	1500
Кількість переможців і призерів міжнародних змагань	осіб	58	102	74	180	194	194
Кількість здобутих спортивних звань (1 розряд, кандидат в майстри спорту, майстер спорту України, майстер спорту міжнародного класу, Заслужений майстер спорту)	одиниць	194	168	133	223	212	212

11. КУЛЬТУРА, КРЕАТИВНІ ІНДУСТРІЇ ТА ТУРИЗМ

- **Мережа закладів культури (різного підпорядкування), статистика споживання культурного продукту**

Галузь культури Вінницької міської територіальної громади представлена мережею з 44 закладів (14 юридичних осіб), підпорядкованих департаменту культури Вінницької міської ради, які реалізують основні завдання культурної політики, забезпечують розвиток мистецтва, освіти, дозвілля та збереження культурної спадщини. До мережі входять 6 мистецьких шкіл (дві музичні, три школи мистецтв та художня школа), Вінницька міська централізована бібліотечна система (24 бібліотеки-філії), Міський Палац мистецтв, Централізована клубна система (8 відділів), літературно-меморіальний музей М.М. Коцюбинського, Музей Вінниці, Центр концертних і фестивальних програм, а також два комунальних підприємства: “Дирекція парків та дозвілля територіальної громади” та Кінотеатр «Родина». Ці заклади формують основу для культурного розвитку громади, надаючи послуги населенню різних вікових категорій.

За даними опитування Центру стратегічного розвитку території 2/3 мешканців громади (74%) задоволені культурним життям. Оцінювання сфери культури вінничани роблять переважно з особистого досвіду – спостереження за культурними акціями, заходами, що відбуваються на території громади (29%), отримуючи інформацію із ЗМІ, інтернет ресурсів та соціальних мереж (23%), особистого досвіду участі у культурних заходах, святах, використання культурних можливостей громади (бібліотека, палац/будинки культури, тощо) (21%).

Реалізація основних цілей та завдань галузі культури територіальної громади здійснюється відповідно до Стратегії розвитку Вінницької міської територіальної громади до 2030 року – «Стратегії 3.0.» та Стратегії розвитку культури Вінницької міської територіальної громади.

Таблиця №34

Показник	Одиниця виміру	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Кількість закладів культури, що утримуються з бюджету громади	одиниць	29	28	37	45	44	44
Кількість закладів клубного типу, одиниць	одиниць	2	2	2	9	9	9
Кількість мистецьких шкіл, одиниць	одиниць	5	6	6	6	6	6
Середньорічна кількість учнів мистецьких шкіл всього, осіб	осіб	4000	3542	2577	2813	2593	3281

Показник	Одиниця виміру	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Кількість публічних бібліотек, одиниць	одиниць	18	18	24	24	24	24
Кількість професійних театрів	одиниць	2	2	2	2	2	2
Кількість кінозалів та кінотеатрів	одиниць	4	1	1	1	1	1
Кількість концертних залів	одиниць	1	1	1	1	1	1
Видатки на культуру і мистецтво (факт)	тис. грн	53271,12	43869,15	72310,41	63277,03	67711,18	80457,25
Видатки на утримання управлінь/відділів культури (факт)	тис. грн	0	0	0	1186,78		

- Кількість працівників у галузі культури (підпорядкованих ВМТГ)**

Кадровий потенціал галузі культури Вінницької міської територіальної громади є основою для забезпечення якісного виконання завдань у сфері культурного розвитку. У закладах культури працюють кваліфіковані спеціалісти, які не лише мають відповідну освіту, а й активно підвищують свій професійний рівень. 87 % працівників галузі мають вищу освіту, 77% - фахову. Завдяки їх компетентності громада отримує доступ до культурних послуг, спрямованих на розвиток мистецтва, збереження спадщини та організацію дозвілля.

Працівники культури демонструють професійну етику, адаптуючись до викликів сучасності та впроваджуючи інноваційні підходи у свою діяльність. Підвищення компетентностей, участь у тренінгах, семінарах та проектах створюють можливості ефективної міжінституційної взаємодії. Компетентна робота кадрів є запорукою ефективної реалізації культурної політики громади, забезпечуючи її стале зростання та адаптацію до європейських стандартів.

Таблиця №35

Показник	Одиниця виміру	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Загальна кількість працюючих в сфері культури, всього	осіб	714	783	828	930	790	771
Середня заробітна плата у сфері культури	грн	6066,58	7453,97	9017,45	8572,09	9727,68	9989,00

- Мистецька освіта в ВМТГ**

Одним із пріоритетних напрямків галузі культури є збереження, підтримка і розвиток мистецької освіти, формування якісної платформи для надання мистецьких освітніх послуг.

До мережі мистецьких закладів громади входять 6 мистецьких шкіл: Вінницька дитяча музична школа №1, Вінницька дитяча музична школа №2, Вінницька дитяча художня школа, Вінницька дитяча школа мистецтв, Вінницька дитяча школа мистецтв "Вишенька" та Вінницько-Хутірська дитяча школа мистецтв. Кожен із цих закладів створює умови та надає можливості педагогічним та учнівським колективам для навчання, творчого самовираження, участі в конкурсах, фестивалях і мистецьких проектах, що сприяє збагаченню мистецького середовища громади.

Таблиця №36

Показник	Одиниця виміру	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Кількість мистецьких шкіл	одиниць	5	6	6	6	6	6

- Головні культурні події та формати**

На території Вінницької міської територіальної громади активно реалізуються різноформатні культурно-мистецькі події. Традиційними та найбільш впізнаваними є : фестиваль «Великоднє диво»,

різдвяно-новорічні заходи, фестиваль польової кухні пам'яті Тараса Сича, книжковий фестиваль «VinBookFest», міжнародний конкурс духової музики «VIN VENT»I, міжнародний інструментальний конкурс ім. І. Я. Падеревського, міжнародний ВІННИЦІЯНСЬКИЙ кінофестиваль, а також культурно-мистецькі події в рамках проведення загальнодержавних та загальноміських заходів.

Реалізуючи Стратегію розвитку культури Вінницької міської територіальної громади з'явилися нові маркерні проекти, а саме : Фестиваль хорового мистецтва ім.В.Газінського, етно-вікенд «Заплетемо рогозу», фестиваль «Ticket to the Sun», Міжнародний зимовий проект лендарту «Міфогенез», всеукраїнський конкурс сучасного мистецтва для молодих митців ім. Н. Альтмана, «Vinnytsia Tram Fest», простір «Коцюбинський.АртСад», тощо.

Таблиця №37

Показник	Одиниця виміру	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Кількість проведених культурно-масових заходів, всього	одиниць	5000	3790	1500	3200	4100	4620

- **Стан розвитку креативних індустрій, об'єднання дієвців культури**

Сегмент креативних індустрій, хоч і не має суттєвого впливу на економічну структуру громади, відіграє значну роль у формуванні творчого середовища Вінниці та збільшення доданої вартості продуктів і послуг, вироблених у місті. Найбільш поширеними формами креативної економіки є реклама, дизайн, фотографія і архітектура.

У Вінницькій міській ТГ станом на 01.01.2025 р. зафіксовано 100 суб'єктів видавничої справи, з яких близько 10% мають власні видавничі проекти. З 2022 року спостерігається різке зменшення кількості найменувань та накладів книжок, виданих у Вінниці. Для поліпшення ситуації з 2025 року реалізується "Програма підтримки книговидання про Вінницю", метою якої є стимулювати видання якісної й різноманітної книжкової продукції, спрямованої на поширення знань про Вінницю, її історико-культурну спадщину, туристичний потенціал, унікальну атмосферу тощо, а також про роль вінничан у національних і світових процесах та явищах.

Основні напрямки творчої діяльності охоплені роботою Національних спілок (архітекторів, художників, письменників, майстрів народного мистецтва, журналістів). Водночас у місті діють декілька десятків громадських організацій, основною метою яких є культурно-мистецька робота. Серед об'єднань дієвців культури активну роль в розбудові креативної економіки відіграють ГО "Лабораторія актуальної творчості", ГО "Мистецьке об'єднання "Плай", ГО "МОН", ГО "Культурний всесвіт", ГО "Креативний простір", що мають значний досвід залучення грантових коштів та реалізації міжнародних проєктів.

Заклади клубного типу у Вінницькій міській територіальній громаді виконують важливу роль у забезпеченні культурного життя громади. До мережі закладів клубного типу громади входить Міський палац мистецтв та Вінницька централізована клубна система з 8 відділами культурно-дозвілєвої роботи. Це мережа творчих майданчиків взаємодії та організації дозвілля, що надає можливість розвивати таланти та брати активну участь у культурному житті громади. Завдяки діяльності клубів зберігаються та популяризуються традиції, розвиваються нові форми мистецького вираження та створюється сприятливе середовище для соціальної згуртованості.

Творчі колективи, які функціонують на базі клубних закладів представляють громаду на регіональному, національному та міжнародному рівнях, беруть участь у конкурсах і фестивалях, сприяючи формуванню позитивного іміджу громади. Крім того, ці колективи активно залучають молодь.

Таблиця №38

Показник	Одиниця виміру	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Кількість суб'єктів, що належать до креативних індустрій	одиниць				908	1022	1219

Податкові надходження від креативних індустрій	тис. грн				63989,54	73204,10	102594,6
Кількість художніх колективів, аматорських об'єднань при будинках культури	одиниць	169	168	221	154	160	160

- **Культурна спадщина (кількість пам'яток і елементів НКС)**

Таблиця №39

Тип об'єкту культурної спадщини	Загальна за ІАОП
Пам'ятки місцевого значення	159
Пам'ятки національного значення	18
Щойно виявлені ОКС	1
Рекомендовані до внесення до переліку щойно виявлених	64
Значна історична забудова	30
Рядова історична забудова	196
Всього ОКС	468
Історичний ареал	1,5
охоронюваний ландшафт	6
археологічний культурний шар	11

Таблиця №40

Показник	Одиниця виміру	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Видатки на утримання пам'яток місцевого значення (факт)	тис. грн	0		0906,0	6496,99	9955,44	21644,96

- **Темпи розвитку туризму, профіль відвідувачів, мета подорожі**

Попри кризові періоди, пов'язані з пандемією COVID-19 та повномасштабною російською агресією, темпи розвитку туризму у Вінницькій територіальній громаді демонструють сталу динаміку швидкого відновлення. Протягом останніх років місто стало привабливішим для туристів завдяки активним зусиллям з популяризації Вінниці, покращенню інфраструктури та організації нових локацій і подій.

Згідно з місцевими статистичними даними, кількість відвідувачів Вінницької територіальної громади після різкого падіння у 2020 році щороку зростає. Це відображено як в обсягах податкових надходжень, так і безпосередньо сумі туристичного збору.

Місцеві органи (включно з профільним департаментом маркетингу міста та туризму) системно розвивають туризм у рамках галузевої стратегії та цільової програми розвитку туризму, інвестуючи публічні кошти в інфраструктуру та рекламу. Це сприяє підвищенню впізнаваності Вінниці як туристичного центру. У 2021 році Вінниця була відзначена премією UKRAINE TOURISM AWARDS у номінації "Місто мого серця".

Профіль відвідувачів складають такі групи:

Молодь та студенти. Відвідують місто для участі у культурних подіях, тренінгах та семінарах, з метою активного відпочинку та знайомства з молодіжною культурою.

Сімейні пари. Обирають Вінницю як безпечне і комфортне місце для сімейного відпочинку. Вони відвідують такі локації, як музей-садиба Пирогова, міські парки, зоопарк, світломузичний фонтан "Roshen" та колекційні музеї.

Іноземні туристи. Невелика частка, але все ж іноземці приїжджають заради культурних та історичних пам'яток, цікавляться українською історією та архітектурою, єврейською і польською спадщиною, вивченням генеалогії.

Ділові туристи. Завдяки розвитку ділової інфраструктури, Вінниця приваблює ділових туристів для участі в конференціях та бізнес-зустрічах.

Медичні туристи. Місто відоме медичними закладами та потужним університетом, що відображено у різноманітті як публічних, так і приватних закладів. Ключові напрямки лікування: кардіологія, нейрохірургія, стоматологія, офтальмологія. Також у місті діє декілька реабілітаційних центрів та центрів протезування.

Паломники. Традиційно через Вінницю проходить логістичний коридор хасидів, які відвідують могили засновників течії в Меджибожі та Умані, а також інші єврейські містечка та місця пам'яті. Новим форматом паломництва з прив'язкою до християнських святинь стала поява Подільського шляху святого Якова, що сполучає Вінницю і Кам'янець-Подільський пішим та велосипедним маршрутом з необхідною інфраструктурою ночівлі кожні 20-30 км.

Таблиця №41

Показник	Одиниця виміру	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Кількість ночівель зі сплатою туристичного збору в закладах розміщення міста	одиниць	76058	35981	55725	59363	69221	79930
Кількість відвідувачів туристично привабливих музеїв за рік	осіб	522760	120852	399850	195795	246428	213974

- **Туристична інфраструктура міста, система управління дестинацією**

У Вінниці представлено близько 50 закладів тимчасового розміщення — від бюджетних до комфортних готелів середнього та високого класу (з них 4 заклади категоризовані). В останні роки з'явилися хостели та апартаменти, які відповідають потребам молодіжних туристів та індивідуальних мандрівників. У розробці та активному будівництві нині перебуває 3 нових готельних комплекси, які міститимуть також конференцмайданчики.

Розмаїття кафе та ресторанів у Вінниці дозволяє туристам скуштувати як локальні страви, так і кухні різних країн світу. Частина з цих закладів впроваджує «Вінницький стандарт гостинності» та інтегрує в меню місцевий гастросимвол – вишню. Розвивається крафтове виробництво харчових продуктів та напоїв (в т.ч. вина, пива та настоянок).

Одним із важливих етапів у розвитку туристичної екосистеми міста стала поява Туристичного хабу Visit Vinnytsia і запуск роботи комунального підприємства Вінницької міської ради «Офіс туризму Вінниці». З 2022 року підприємство консолідувало та розширило коло гравців туристичного ринку, зокрема проектом «Школа гідів та амбасадорів Вінниці». На сьогодні разом з контрагентами Офіс пропонує бл. 75 туристичних продуктів (екскурсій, турів та майстер-класів) у різних сегментах та для різних аудиторій. Взаємодіє підприємство з 10 зареєстрованими та працевлаштованими гідями і гідесами.

З жовтня 2024 року на базі Туристичного хабу Visit Vinnytsia запрацював сучасний Центр туристичної інформації, покликаний надавати якісні інформаційні послуги мешканцям і туристам (в т.ч. іноземцям), а також забезпечувати посередницькі послуги з бронювання і придбання квитків, харчування, поселення, транспорту, перекладу, продажу сувенірної продукції, організацію подій та церемоній, тощо. Також біля хабу функціонує перший інтерактивний туристичний кіоск з великою базою даних об'єктів відвідування та інформаційною довідкою (з доступом до геоінформаційних систем та розкладів транспорту).

Таблиця №42

Показник	Одиниця виміру	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Кількість колективних засобів розміщування (готелі, мотелі, інше)	одиниць	48	47	54	48	58	52
Кількість місць (ліжок) у колективних засобах розміщування	одиниць	1915	1913	2324	1948	2104	2244
Обсяг податкових надходжень від індустрії гостинності, дозвілля і туризму, тис. грн	тис. грн	34726,4	75520,31	69534,28	67890,32	92581,9	130124,99
Туристичний збір (факт)	тис. грн	2050,46	926,17	1922,52	2122,22	2550,79	3121,27

12. ПРОСТОРОВИЙ АНАЛІЗ

Територія громади складається із міста Вінниця у західній частині та сільських територій на сході. Річка Південний Буг, залізниця та кільцева автомобільна дорога є важливими просторовими елементами, що розділяють територію громади на чотири частини від найбільш урбанізованої на заході до найменш щільної на сході.

Базуючись на історично сформованих топонімах, типології забудови та просторовій структурі міста, утвореній вуличною мережею, залізницею і елементами ландшафту, можна виділити 16 районів міста Вінниці. Село Вінницькі Хутори та район вздовж Барського шосе на західній околиці міста (за межею ВМТГ) також можуть розглядатись як райони, що тісно інтегровані в структуру міста.

Структура районів м. Вінниця

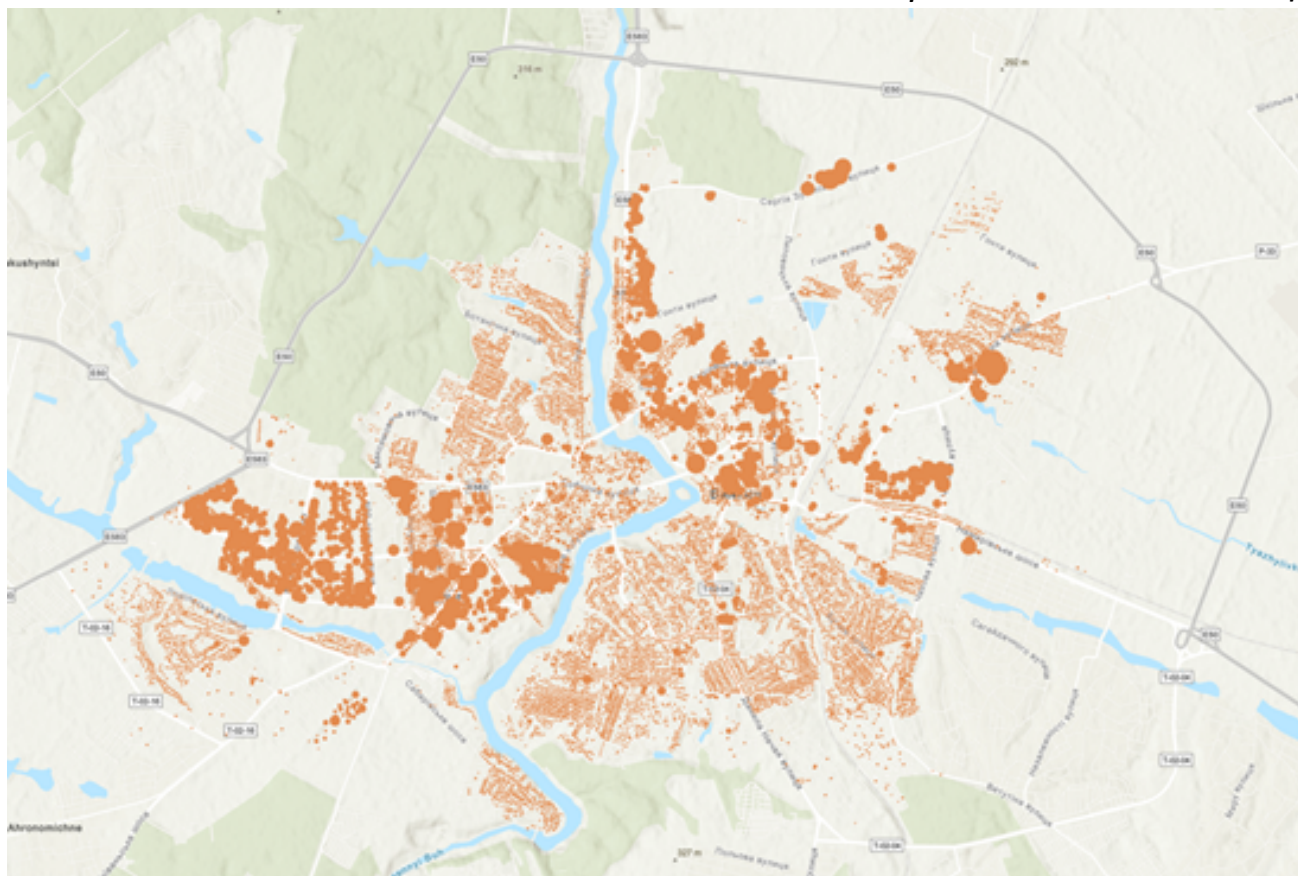
Понад три чверті постійного населення Вінниці проживає у багатоквартирних будинках, менше чверті – у приватних.

Загальна площа житла у м. Вінниця за даними Державної служби статистики України на кінець 2020 року становила 9,99 млн. кв. м.

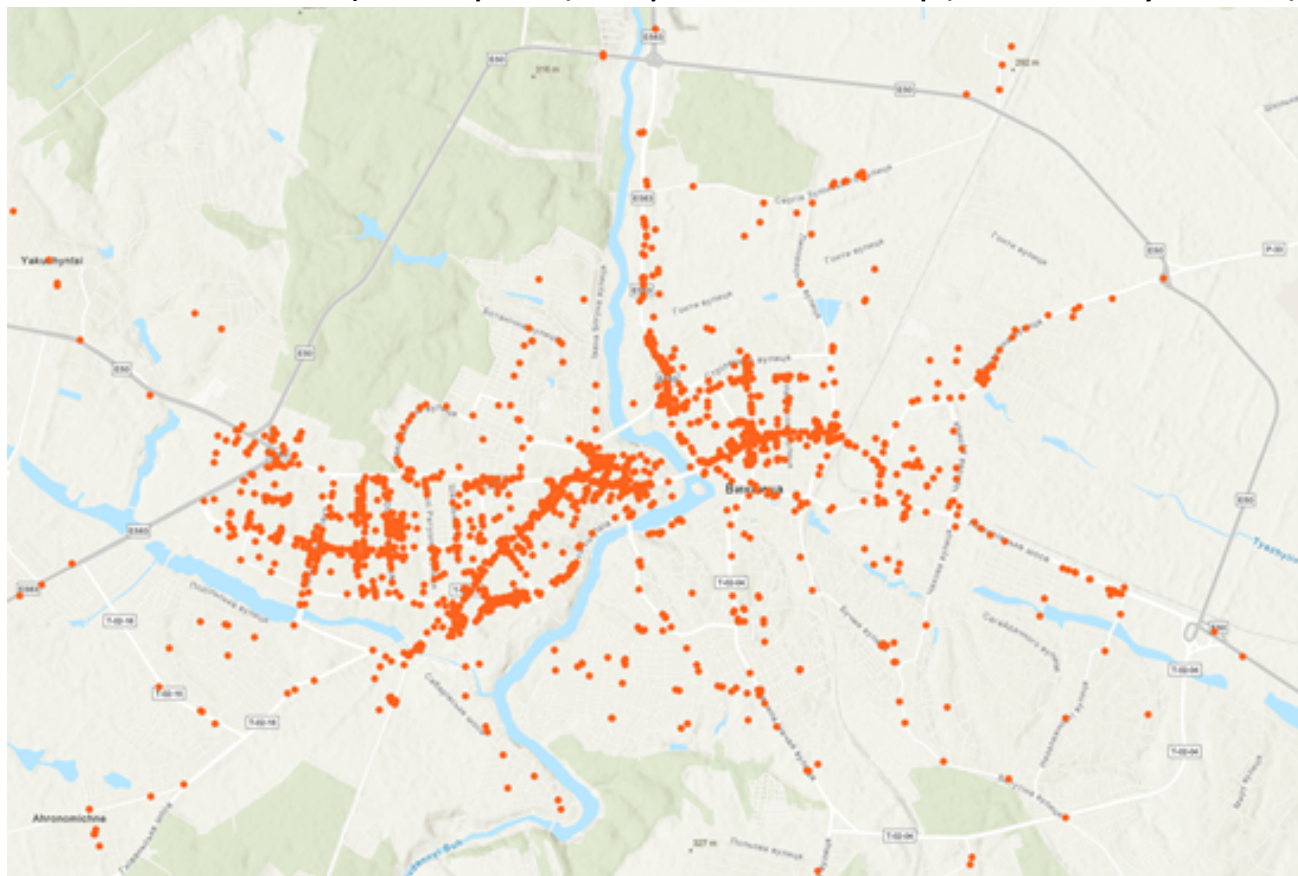
В середньому на одного мешканця Вінниці припадало близько 27 кв. м. житла.

Найбільш густонаселеними районами міста є Вишенька, Замостя, Поділля, Слов'янка та район вул. Київська, у яких сконцентрована багатопверхова житлова забудова.

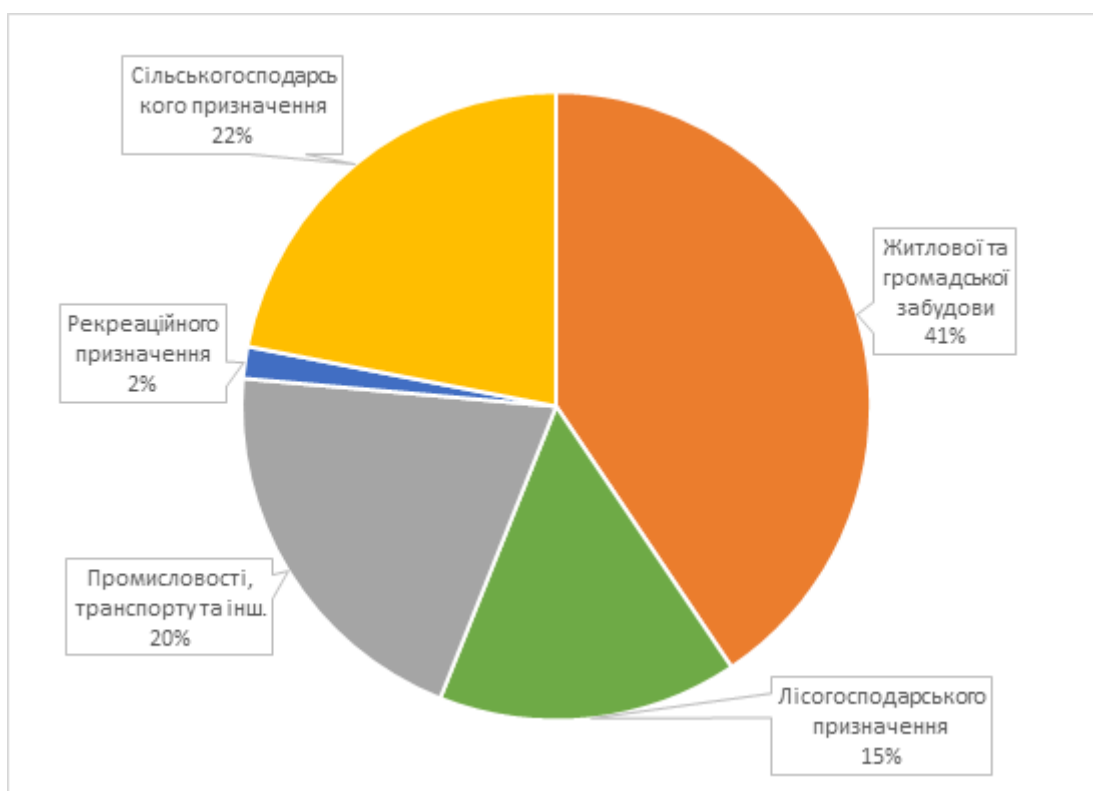
Щільність населення м. Вінниця

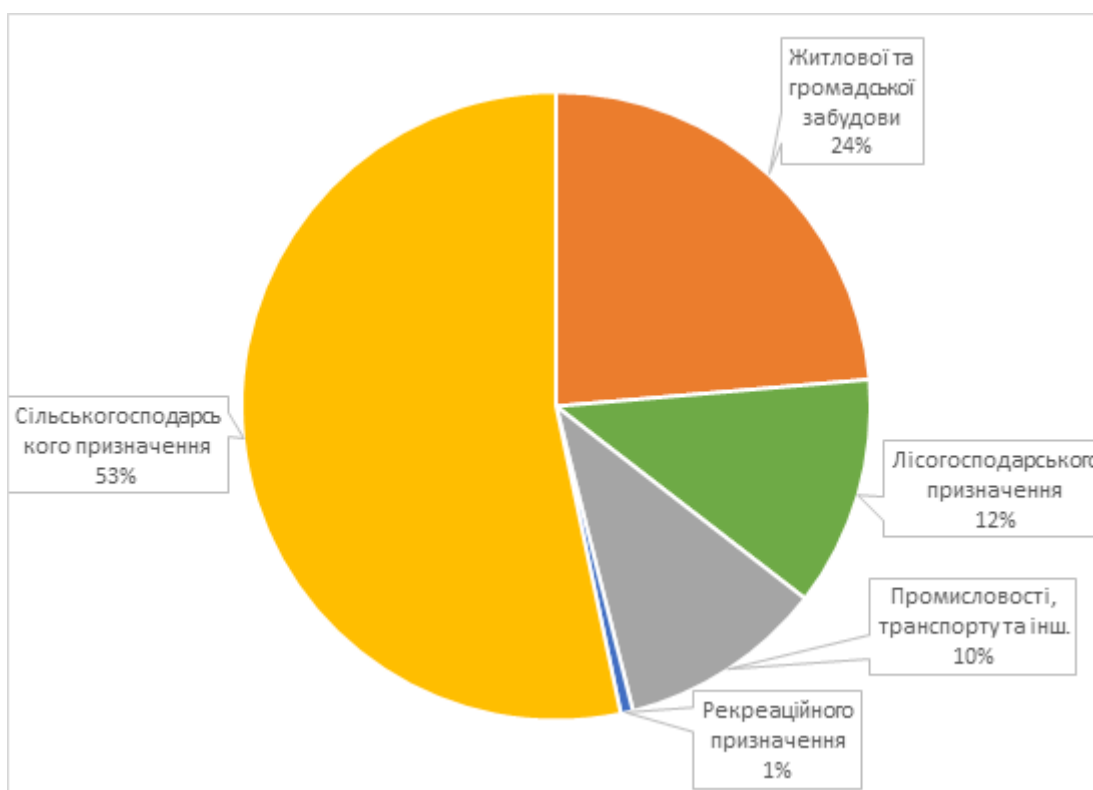
Щільність розміщення громадських та комерційних об'єктів у м. Вінниця

Розподіл земельних ділянок м. Вінниця за категоріями земель

Розподіл земельних ділянок ВМТГ за категоріями земель

13. ТРАНСПОРТ ТА МІСЬКА МОБІЛЬНІСТЬ

Міський пасажирський транспорт є ключовим елементом інфраструктури сучасного міста, який забезпечує його сталий розвиток.

Розвинена мережа громадського транспорту забезпечує життєдіяльність громади та мобільність її жителів, зменшує навантаження на вулично-дорожню мережу та покращує екологічну ситуацію, сприяє економічному розвитку.

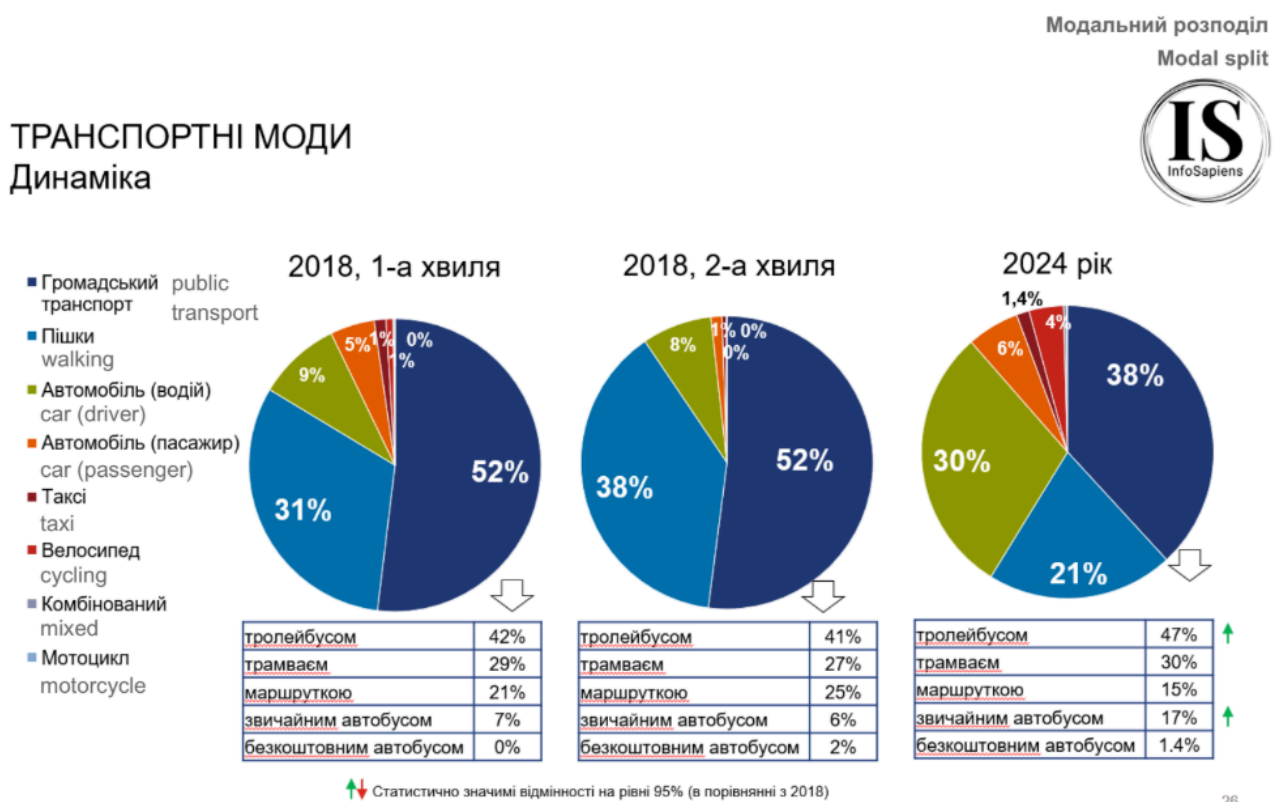
Транспортна система Вінницької міської територіальної громади вважається однією з найкращих в Україні, яка постійно вдосконалюється.

- Види мобільності та модальний розподіл**

На замовлення КП “Агенція просторового розвитку” у 2018 році було проведено дослідження щодо розподілу користування мешканців громади різними видами мобільності.

У 2024 році в рамках реалізації проекту "Підвищення якості та ефективності міського громадського транспорту в центрі м. Вінниця" було проведено аналогічне дослідження.

Результати дослідження наведені на інфографіці.

- М'яка мобільність (пішохідність, безбар'єрність, веломережа)**

М'яка мобільність – це концепція, яка передбачає пересування містом та його околицями за допомогою екологічно чистих та малозумних транспортних засобів. На відміну від автомобілів, які часто створюють затори та забруднюють довкілля, м'яка мобільність підтримує використання таких способів пересування як: велосипед, роликові ковзани, самокати, електросамокати, ходьбу, та використання екологічно чистого громадського транспорту.

Використанням засобів пересування які передбачаються концепцією м'якої мобільності зменшує забруднення повітря та шумовий рівень, але й сприяє фізичній активності та покращує загальне самопочуття. Крім того, м'яка мобільність допомагає зменшити кількість автомобілів на дорогах, що, в свою чергу, призводить до менших заторів, що в свою чергу сприяє кращій екологічній

ситуації через зменшення шкідливих викидів. Інвестуючи в розвиток велосипедної інфраструктури, пішохідних зон та якісного громадського екологічного транспорту, ми можемо зробити нашу громаду більш привабливою та комфортною для життя, та сприяємо розвитку локального бізнесу та туризму. М'яка мобільність – це не просто модний тренд, а необхідність для створення сучасного, комфортного, екологічного, та привабливого міста.

Починаючи з 2021 року у місті Вінниці свою роботу розпочали 3 оператори прокату електричних самокатів: «Bolt», «Ecos», та «E-wings». Загальна кількість електричних самокатів якими могли скористатись користувачі у сезон 2021 року становила близько 600 одиниць електросамокатів. На початку сезону 2023 року свою діяльність з надання послуг з прокату електросамокатів розпочала компанія «JET» та «VEVI» збільшивши кількість електричних самокатів в прокаті орієнтовно на 400 одиниць.

Наразі будівництво велосипедної інфраструктури у громаді відбувається переважно в рамках виконання робіт з реконструкції вулично-шляхової мережі. Розвиток велосипедної мережі Вінниці розпочався у 2011 році, саме тоді у місті почали з'являтися перші вело-пішохідні доріжки та велосмуги. За ініціативою місцевих велоактивістів, яка була підтримана керівництвом міста, велосмуги були створені на проспекті Космонавтів (1,65 км.) та вул. Пирогова (від вул. Зодчих до р-ку «Урожай»). Найдовший велосипедний маршрут, що проходив по вул. Хмельницьке шосе, склав 3,8 км. на ділянці від Західного Автовокзалу до площі Калічанської. Варто зазначити, що вело-пішохідна смуга діє і по цей день, а велосмуги на вул. Пирогова та просп. Космонавтів трансформувалися у більш безпечні виділені велосипедні доріжки у 2015 році.

У 2013 році була розроблена та затверджена Програма розвитку велосипедного руху у м. Вінниця на 2013-2020 роки. Згідно затвердженої Програми було заплановано облаштувати 85 км. велосипедних маршрутів різного типу, також влаштування велопарковок по всій територіальній громаді.

Станом на 2024 рік у громаді налічується:

- 29,6 км виділених двосторонніх велодоріжок;
- 6,46 км виділених односторонніх велодоріжок;
- 13,1 км велосмуг;
- 21,0 км велопішохідних доріжок.

Значна увага приділяється питанням покращення доступності транспортної інфраструктури.

Станом на 01.01.2025 частка громадського транспорту (трамвай, тролейбус, автобус), який відповідає вимогам доступності – 48,2% від загальної кількості транспорту. Щоденно на маршрути міста виїздить не менше 60% транспортних засобів, які відповідають нормам доступності.

З метою належної організації та забезпечення безпеки дорожнього руху, у 2024 році фахівцями КП «Вінницька спеціалізована монтажно-експлуатаційна дільниця з організації дорожнього руху» забезпечено нанесення 260,6 км поздовжньої та 25,9 тис. м² поперечної дорожньої розмітки.

Також щороку на зупинках міського пасажирського транспорту наноситься дорожня розмітка 1.17.1 з елементами спеціальних позначень для потреб людей з інвалідністю.

Існуючі світлофорні об'єкти на території громади обладнано 179 звуковими приладами для озвучення сигналів світлофору, призначених для людей з порушенням зору.

Таблиця №43

Показник	Одиниця виміру	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Протяжність тротуарів та пішохідних доріжок з твердим покриттям	км	351,623	357,76	362,527	364,226	372,331	372,331
Протяжність велосипедних доріжок з твердим покриттям	км	70	79	88,5	90,7	93,22	93,22
Кількість операторів прокату електросамокатів що здійснюють свою діяльність на території громади	од	0	3	3	5	5	5
Загальна кількість електросамокатів доступна для прокату	од	0	600	600	1000	1000	1000

● Система громадського транспорту (мережа, обсяги перевезень, рухомий склад, забезпеченість територій ГТ)

Сучасна маршрутна мережа Вінницької міської територіальної громади складається з:

- 6 трамвайних маршрутів протяжністю 56,4 км;
- 22 тролейбусних маршрути протяжністю 241,7 км;
- 20 автобусних маршрутів загального користування в звичайному режимі руху протяжністю 217 км;
- 28 автобусних маршрутів загального користування в режимі маршрутного таксі протяжністю 301,7 км.

Щороку на території Вінницької міської територіальної громади усіма видами міського пасажирського транспорту (з урахуванням фізичних осіб-підприємців) перевозиться понад 60 млн. пасажирів.

Основним перевізником пасажирів у Вінницькій міській територіальній громаді та єдиним перевізником на маршрутах міського електричного транспорту є КП «Вінницька транспортна компанія».

Щорічно КП «Вінницька транспортна компанія» перевозить усіма видами пасажирського транспорту (трамвай, тролейбус, муніципальний автобус) близько 50 млн. пасажирів.

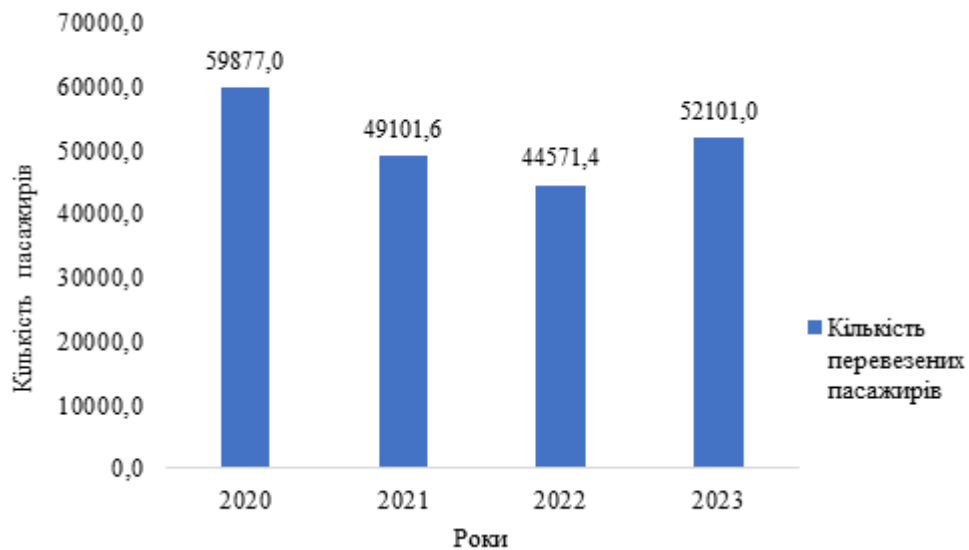

Рис. Кількість пасажирів, перевезених пасажирським транспортом КП «Вінницька транспортна компанія» за період з 2020 по 2023 рік включно, тис. пас.

Основне місце серед перевезень пасажирів належить електротранспорту.

У 2023 році послугами електротранспорту скористались 41 918,0 тис. пасажирів (80,5% від загального обсягу перевезень), що більше аналогічного показника за 2022 рік на 6 430,1 тис. пасажирів або на 18,1%.

Кількість пасажирів перевезених автотранспортом збільшилася на 1 099,5 тис. пасажирів або на 12,1% і склала 10 183,0 тис. пасажирів.

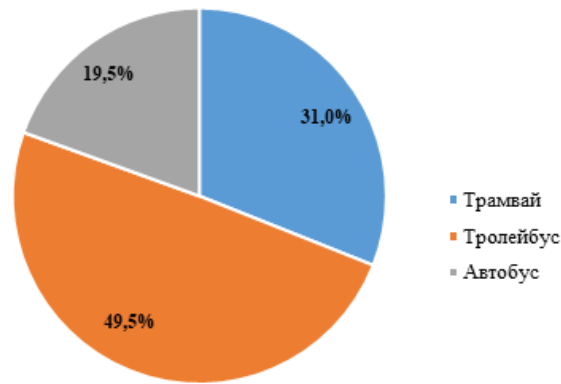

Рис. Питома вага пасажирських перевезень за різними видами транспорту КП «Вінницька транспортна компанія» в загальному обсязі перевезень у 2023 році, %

Таблиця №44

Показник	Одиниця виміру	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Пасажиरोоборот всіма видами транспорту, пасажиро-кілометри	пас. км	739 822 300	365 893 100	332 538 100	186 761 130	217 147 300	
Пасажирооборот автомобільним транспортом, пасажиро-кілометри	пас. км	240 601 000	156 379 400	168 322 100	42 692 450	47 860 200	
Загальна кількість автобусних маршрутів	одиниць	48	50	51	51	48	48
Загальна протяжність автобусних маршрутів	км	516,2	535,5	566,8	566,8	518,7	518,7
Загальна кількість автобусів на маршрутах	одиниць	307	297	296	296	267	262
Середня вартість проїзду в міському електричному транспорті	грн	4	4	8	8	8	12
Середня вартість проїзду в комунальному автомобільному транспорті	грн	5	5	8	12	12	15
Пасажирооборот тролейбусами, пасажиро-кілометри	пас. км	270 515 100	113 151 200	87 628 400	86 800 280	103 069 200	
Загальна кількість тролейбусних маршрутів	одиниць	15	15	15	19	21	22
Загальна протяжність тролейбусних маршрутів	км	148,8	170,67	204,2	204,25	226	241,7
Загальна кількість машин тролейбусів на маршрутах	одиниць	131	133	133	133	115	115
Пасажирооборот трамваями, пасажиро-кілометри	пас. км	228 706 200	96 362 500	76 587 600	27 268 400	66 217 900	
Загальна кількість трамвайних маршрутів	одиниць	6	6	6	6	6	6
Загальна протяжність трамвайних маршрутів	км	56,4	56,4	54,16	54,16	56,4	56,4
Загальна кількість трамваїв на маршрутах	одиниць	74	74	74	74	69	69

- **Вулична мережа та рух автотранспорту, паркування**

Таблиця №45

Показник	Одиниця виміру	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Видатки на дорожнє господарство (факт)	тис. грн	0,0	33506,32	76539,50	0,0	30277,34	36,19
Видатки на утримання вулично-дорожньої мережі (факт)	тис. грн	65970,6	64669,57	78947,6	92221,054	119852,3	
Загальна протяжність вулично-дорожньої мережі в межах територіальної громади всього	км	389,316	389,0	389,316	535,839	545,682	545,682
Загальна протяжність комунальних доріг	км	389,316	389,316	389,316	535,839	545,682	545,682
Протяжність мережі з асфальтно-бетонним покриттям	км	250,326	257,126	265,727	286,887	296,817	307,726
Кількість паркувальних місць в межах проїзної частини та на спеціально відведених майданчиках	одиниць	7421	-	-	12 290	12 290	12 346
Площа, відведена під паркування	м ²	111315	-	-	147480	147480	148152
Кількість світлофорів, що обслуговуються комунальними службами	одиниць	103	107	111	112	112	112
Транспортний податок (факт)	тис. грн	3241,08	1890,57	1644,07	1340,96	2510,91	3068,25

14. ЖИТЛО І ЖИТЛОВА ПОЛІТИКА

- **Існуючий житловий фонд (поверховість житла, ступінь зношеності, рівень енергоефективності, наявність та стан укриттів, кількість та просторовий розподіл ОСББ, темпи введення в експлуатацію)**

Житловий фонд міста налічує 2122 багатоквартирних будинків загальною площею 5,7 млн. кв. м, з яких 1 442 будинки (70 %) - забудови до 1980 року, в тому числі 597 будинків - забудови до 1960 року.

1215 багатоквартирних будинків обладнані централізованим опаленням, 628 будинків - централізованим гарячим водопостачанням, 1967 – централізованим холодним водопостачанням та водовідведенням, 786 будинків мають понад 6 поверхів та обладнані 1826 ліфтами. В 934 багатоквартирних будинках влаштовані укриття (приміщення для тимчасового перебування населення під час дії сигналу "Повітряна тривога"), що територіально розміщені по всіх районах багатоповерхової забудови, з яких 556 укриттів обладнані електронними замковими пристроями, які автоматично відкриваються під час дії сигналу «Повітряна тривога».

Фізичне та моральне старіння житлового фонду з кожним роком вимагає значних капітальних вкладень. Сягнув критичної межі технічний стан внутрішньобудинкових мереж багатоквартирних будинків. Так, орієнтовно 60% будинків потребують заміни внутрішньобудинкових мереж централізованого опалення, гарячого та холодного водопостачання, в 30% будинків необхідно замінити каналізаційні мережі.

Також, однією з найбільш гострих залишається проблема безпечної експлуатації ліфтів. З наявних 1826 ліфтів відпрацювали 25-ти річний гарантійний термін експлуатації 1171 ліфт. Продовжує збільшуватися рівень зносу диспетчерського зв'язку з ліфтами, тільки 826 ліфтів диспетчеризовані.

Для забезпечення належного технічного стану та, відповідно, комфортних умов проживання більшість багатоквартирних будинків Вінницької міської територіальної громади потребує значних капітальних вкладень. Так, щорічно, на умовах співфінансування за рахунок коштів співвласників багатоквартирних будинків та коштів бюджету Вінницької міської територіальної громади проводяться капітальні ремонти конструктивних елементів будинків. За рахунок усіх джерел фінансування на капітальний ремонт багатоквартирних будинків за період з 2019 року по 2024 рік було направлено 464,7 млн. грн., в тому числі кошти бюджету Вінницької міської ТГ- 441,5 млн. грн., 23,2 млн. грн. - кошти співвласників багатоквартирних будинків.

За вищезазначений період проведено капітальний ремонт покрівель на 155 будинках, відремонтовані інженерні мережі в 221 будинку, проведено капітальний ремонт 125 ліфтів в 75 житлових будинках з влаштуванням системи безпроводної диспетчеризації.

Більшість багатоквартирних будинків Вінницької міської територіальної громади збудовані без застосування енергозберігаючих технологій та матеріалів, що призвело до значного споживання енергоресурсів та втрат тепла, що підтверджується проведеними енергоаудитами житлових будинків.

Особливо актуальним є питання реалізації заходів з енергозбереження та впровадження альтернативних джерел енергії. За період 2019-2024рр. виконано наступні роботи:

- в 58 будинках проведено капітальний ремонт стиків стінових панелей;
- в 160 будинках замінено віконні блоки в місцях загального користування на енергозберігаючі;
- на 6 будинках проведено капітальний ремонт частини фасадів з утепленням;
- в 159 будинках проведено ремонт системи електропостачання.
- на 1 житловому будинку проведено ремонт системи електропостачання із (влаштуванням) сонячної електростанції.

Для забезпечення засобів доступності та в рамках виконання заходів з безбар'єрності за період з 2019-2024рр. було проведено роботи по влаштуванню допоміжних конструкцій (пандусів та підйомників) біля 77 входів у під'їзди багатоквартирних будинків.

Що стосується заходів з підтримки розвитку об'єднань співвласників багатоквартирних будинків (у подальшому - ОСББ), то варто зазначити, що за період 2019-2024рр. в 256 будинках, після створення співвласниками будинків ОСББ, проведено капітальний ремонт конструктивних елементів

будинку за рахунок коштів бюджету Вінницької міської територіальної громади на загальну суму понад 223,8 млн. грн, у 141 будинку було здійснено капітальний ремонт конструктивних елементів будинків на умовах співфінансування, де частка коштів бюджету Вінницької міської ТГ становила понад 50 млн. грн.

Інформацію про кількість будинків, в яких проведено капітальний ремонт із залучення коштів бюджету Вінницької міської ТГ наведено в діаграмі:

В умовах формування ринку послуг з управління будинками Вінницька міська рада пропонує управителям, ОСББ приєднатись до Меморандуму про співпрацю та взаєморозуміння в сфері надання послуг з управління багатоквартирними будинками на території Вінницької міської територіальної громади, метою якого є консолідація управителів будинків, ОСББ для забезпечення спільно з міською радою співпраці, направленої на створення безпечних та комфортних умов проживання в багатоквартирних будинках, соціального захисту споживачів житлово-комунальних послуг. До Меморандуму приєднались 10 підприємств - управителів та 483 об'єднання співвласників багатоквартирних будинків.

Таблиця №46

Показник	Одиниця виміру	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Загальна кількість індивідуальних житлових будинків	одиниць	23337	23437	23497	23241	24350	
Загальна кількість багатоквартирних будинків	одиниць	2062	2062	2076	2098	2122	2133
Кількість квартир в багатоквартирних будинках	одиниць	115265	187847	-	101264	104264	105144

Показник	Одиниця виміру	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Кількість квартир в багатоквартирних будинках у комунальній власності	одиниць	77580	77580	2488	2457	2457	2457
Загальна кількість будинків ОСББ	одиниць	697	767	876	902	1011	1030
Кількість створених ОСББ	одиниць	650	718	788	822	897	943
Кількість дитячих, спортивних майданчиків в житлових мікрорайонах на території громади	одиниць	216	311	311	301	301	301
Кількість комунальних підприємств, що надають послуги з утримання житла	одиниць	12	12	12	5	5	5
Середній тариф на послуги утримання житла та прибудинкової території, що надається комунальними підприємствами	грн/м ²	4,24	4,53	4,97	5,15	5,73	6,42
Видатки на житловий фонд (факт)	тис. грн	71527,51	73095,05	53713,32	63561,25	143980,69	71495,23
Видатки на утримання багатоквартирного житлового фонду (факт)	тис. грн	2485,19	3383,77	3218,14	2378,58	16241,72	5372,27
Видатки на капітальний ремонт житлового фонду (факт)	тис. грн	69042,32	69711,28	50495,18	61182,66	127738,97	65040,96

Таблиця №47

Показник	Одиниця виміру	01.01.2019	01.01.2025
Частка населення, що проживає в багатоквартирних будинках	%	84%	81%
Частка населення, що проживає в приватних будинках	%	16%	19%

- Прогноз потреб в житлі (співвідношення потреб в житлі і наявних ресурсів)**

Станом на червень 2024 р. при виконавчому комітеті Вінницької міської ради перебувало на обліку 289 громадян, які потребують надання житлового приміщення з фонду житла для тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб, але у фонді відсутні житлові приміщення.

Також, на обліку перебуває 7 громадян, які потребують надання житлового приміщення з фонду житла для тимчасового проживання. У цьому фонді Вінницької міської ради є 2 квартири, які заселені і використовуються за призначенням.

На соціальному квартирному обліку перебуває 172 особи, з них 148 з числа внутрішньо переміщених осіб. Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України №877 від 15.11.2017р. «Про затвердження Порядку та умов надання у 2018 році субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на проектні, будівельно-ремонтні роботи, придбання житла та приміщень для розвитку сімейних та інших форм виховання, наближених до сімейних, та забезпечення житлом дітей-сиріт, осіб з їх числа» було придбано 5 квартир, які були включені до соціального житлового фонду Вінницької міської ради, заселені і використовуються за призначенням.

На квартирному обліку громадян для поліпшення житлових умов (при виконавчому комітеті Вінницької міської ради) у загальній черзі перебуває - 2725 осіб, у списку на першочергове отримання житла- 1273 особи, у списку на позачергове отримання житла - 570 осіб.

З початком війни Вінницька область була однією із областей, які прийняли найбільшу кількість переселенців. Станом 01.01.2025 у Вінницькій міській територіальній громаді зареєстровано 43,2 тис. ВПО, серед яких 5,0 тис. - діти.

За оцінками Міжнародної організації з міграції, більшість внутрішньо переміщених осіб в Україні проживають в орендованому житлі (53%) або у своїх родичів чи друзів (27%).

З початку війни близько 1000 осіб проживали в гуртожитках вінницьких професійно-технічних навчальних закладів (гуртожитки ПТНЗ складають близько 20% від усіх гуртожитків міста).

Збільшення попиту на житло призвело до підвищення цін на оренду. За даними Flatfy вартість оренди у Вінницькій області в доларовому еквіваленті у серпні 2022 у порівнянні із жовтнем 2021 року зросла на 43%. За даними дослідження CEDOS проведеного у жовтні 2022 року, доля вінничан, які живуть в орендованому помешканні становить 17%.

15. ІНЖЕНЕРНА ІНФРАСТРУКТУРА

• **Водопостачання та водовідведення (протяжність мереж, % забезпечення населення, ступінь зношеності)**

Централізоване водопостачання та водовідведення у Вінницькій міській територіальній громаді забезпечує обласне комунальне підприємство «Вінницяоблводоканал». Для питного водопостачання використовується відкрита поверхнева водойма та підземні джерела.

Джерелом водопостачання м. Вінниці є річка Південний Буг. В населених пунктах, приєднані до ВМТГ, водопостачання здійснюється із 14 артезіанських свердловин. Водозабір і очищення води здійснюються трьома станціями, збудованими у різні роки.

Водопровідне господарство КП «Вінницяоблводоканал» включає:

- 26 водопровідних насосних станцій,
- дві водопровідні очисні споруди,
- 654,19 км водопровідних мереж,
- чотири свердловини питної води.

Каналізаційне господарство підприємства складається з:

- 28 каналізаційних насосних станцій,
- 564,4 км мереж каналізації,
- 1 каналізаційної очисної споруди.

Основні проблемні питання та вплив війни

– Перебої з електропостачанням

Перебої з постачанням електроенергії в умовах воєнного стану негативно впливають на стабільність та безперебійність роботи систем водопостачання та водовідведення. Для забезпечення безперебійної та надійної роботи систем водопостачання та водовідведення підприємству необхідно здійснювати заходи для досягнення енергетичної незалежності, зокрема, за рахунок впровадження альтернативних джерел електроенергії, підключення до «енергетичних островів».

– Якість питної води

Середньорічні показники якості питної води при подачі в систему питного водопостачання відповідають вимогам. Однак, застарілі мережі централізованого водопостачання, погіршення екологічного стану р. Південний Буг, перебої із постачанням реагентів для очищення води, підвищення їхньої вартості та погіршення логістики їх постачання, можуть негативно впливати на якість питної води.

– Застаріле обладнання на очисних спорудах та насосних станціях водопостачання та водовідведення

Значна частина обладнання на об'єктах водопостачання та водовідведення є застарілою та низькоефективною. Очисні споруди водопостачання та каналізації, насосні станції водопостачання і водовідведення потребують модернізації та реконструкції з впровадженням новітніх технологій для забезпечення належної якості питної та стічної води, зменшення поточних експлуатаційних витрат, скорочення споживання енергоресурсів.

– Зношеність мереж водопостачання та водовідведення

Близько 60% мереж водопостачання та водовідведення є застарілими, аварійними та потребують заміни або капітального ремонту. Це призводить до частих аварій та витоків, погіршення якості надання послуг, негативного впливу на навколишнє середовище.

– Тарифна політика

Діючий тариф для населення на водопостачання та водовідведення на сьогодні є збитковим та не покриває витрат підприємства. На сьогодні, чинним законодавством не передбачено механізм вчасного відшкодування різниці в тарифах державою протягом дії воєнного стану.

– Обмежені фінансові ресурси

Відсутність компенсації різниці в тарифах з державного бюджету призводить до недофінансування, що, в свою чергу, ускладнює проведення необхідних ремонтів та модернізацій,

знижує якість послуг та ставить під загрозу стабільність і надійність роботи системи водопостачання та водовідведення.

– **Профіцит потужностей системи централізованого водопостачання та водовідведення**

Діючі насосні станції, як водопостачання так і водовідведення розраховані на більший обсяг стоків та води, що призводить до низької ефективності використання обладнання, підвищених експлуатаційних витрат і енергоресурсів. Необхідно впроваджувати сучасні технології і системи автоматизації для регулювання навантажень, розвивати системи водопостачання та водовідведення, в тому числі, в **мікрорайонах приватної забудови**, що дозволить ефективніше використовувати наявні потужності.

Таблиця 48

Показник	Одиниця виміру	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Кількість підприємств, що надають послуги з ЦПХВ	одиниць	1	1	1	1	1	1
Кількість комунальних підприємств з ЦПХВ	одиниць	1	1	1	1	1	1
Загальна кількість абонентів послуг з ЦПХВ	особових рахунків	133639	134097	136029	136414	137162	137806
Кількість споживачів послуг з ЦПХВ, що мають прилади обліку	абонентів	120937	122815	123783	120005	120408	121481
Загальна протяжність мережі з ЦПХВ (в т. ч. водогонів, вуличної водопровідної мережі, внутрішньо-квартирної та внутрішньо-дворової)	км	630,4	631,47	634,86	639,14	641,38	654,19
Кількість аварій в мережі з ЦПХВ	одиниць	1579	1361	1607	1726	1797	1635
Тариф для населення на послуги з ЦПХВ	грн/м куб.	14,484	15,096	15,744	15,744	15,744	15,744
Кількість підприємств, що надають послуги з ЦВВ	одиниць	1	1	1	1	1	1
Кількість комунальних підприємств з ЦВВ	одиниць	1	1	1	1	1	1
Загальна кількість абонентів послуг з ЦВВ	особових рахунки	122858	123694	125559	126001	126867	127551
Загальна протяжність мережі ЦВВ (в т. ч. колекторів, вуличних каналізаційних мереж, внутрішньо-квартирних та внутрішньо-дворових мереж)	км	548,2	551,01	558,62	562,91	563,79	564,4
Кількість аварій в мережі ЦВВ	одиниць	37	34	22	54	61	57
Тариф для населення на послуги з ЦВВ	грн/м куб.	7,432	8,568	9,876	9,876	9,876	9,876

● **Теплопостачання (протяжність мереж, % забезпечення населення, ступінь зношеності)**

На території Вінницької міської територіальної громади виробництво, транспортування та постачання теплової енергії і гарячої води здійснюють два комунальних підприємства: КП ВМР

«Вінницяміськтеплоенерго» та КП «Вінницяоблтеплоенерго» (спільна власність територіальних громад, сіл, селищ, міст Вінницької області). На балансі цих підприємств знаходиться 64 котельні, в тому числі 14 твердопаливних, 66 центральних теплових пунктів та 432 ІТП.

Основні проблемні питання та вплив війни

– Перебої з електропостачанням

Перебої з постачання електроенергії в умовах воєнного стану негативно впливають на стабільність та безперебійність роботи системи тепlopостачання. Ефективним рішенням для забезпечення енергетичної незалежності та стійкості системи тепlopостачання є використання альтернативних джерел електроенергії, впровадження когенераційних установок.

– Застаріле обладнання котельнь

Значна частина котельнь використовує застаріле обладнання з низьким ККД, тому потребує модернізації з впровадженням сучасних технологій для скорочення споживання паливно-енергетичних ресурсів.

– Зношеність мереж тепlopостачання

Понад 50% тепломереж є застарілими, аварійними та потребують заміни або капітального ремонту. Втрати тепла в мережах можуть сягати 25%, тому необхідно продовжувати модернізацію та оновлення теплових мереж.

– Тарифна політика

Діючий тариф для населення на тепло та гарячу воду на сьогодні є збитковим та не покриває витрат тепlopостачальних підприємств через діючий мораторій на підвищення тарифів, що спричинило різницю в тарифах, яка на сьогодні не відшкодовується державою.

– Обмежені фінансові ресурси

Відсутність компенсації різниці в тарифах з державного бюджету призводить до недофінансування, що, в свою чергу, ускладнює проведення необхідних ремонтів та модернізацій, знижує якість послуг та ставить під загрозу стабільність і надійність роботи системи тепlopостачання. Необхідно здійснювати пошук додаткових джерел фінансування, зокрема міжнародних грантів та інвестицій.

– Профіцит потужностей системи централізованого тепlopостачання

Потужності котельнь є незавантаженими майже вдвічі, це призводить до низької ефективності використання обладнання, підвищених експлуатаційних витрат і енергоресурсів. Необхідно впроваджувати сучасні технології і системи автоматизації для регулювання теплових навантажень, **розвивати систему централізованого тепlopостачання**, що дозволить ефективніше використовувати наявні потужності, підвищить загальну ефективність системи тепlopостачання, а відповідно зменшить негативний вплив на навколишнє середовище.

Таблиця 49

Показник	Одиниця виміру	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Кількість діючих централізованих котельнь	одиниць	58	60	61	64	64	64
Кількість діючих котельнь на газоподібному паливі	одиниць	54	55	57	58	59	59
Кількість котельнь на інших видах палива (твердому, рідкому)	одиниць	9	10	11	14	14	14
Загальна кількість абонентів послуг з ЦО	особових рахунків	95361	95244	95063	94896	94728	94741
Загальна кількість абонентів послуг з ЦПГВ	особових рахунків	60323	59914	59411	58954	58777	58803
Кількість житлових будинків з ЦО, що мають прилади обліку	одиниць	1181	1186	1213	1215	1211	1212

Показник	Одиниця виміру	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Загальна кількість абонентів послуг з ЦПГВ, що мають прилади обліку	особових рахунків	55497	55708	53508	54684	55192	55764
Загальна протяжність централізованих теплових мереж	км	253,9	235,05	235,08	222,63	220,09	219,61
Кількість аварій в мережі ЦО	одиниць	417	209	316	255	227	197
Тариф для населення на послуги з ЦО	грн/Гкал	1839,09 5	1694,66 5	1830,42	1825,54	1825,54	1825,54

- **Газопостачання (протяжність мереж, % забезпечення населення, ступінь зношеності)**

Ліцензовану діяльність з розподілу природного газу на території ВМТГ здійснює Вінницька філія ТОВ «Газорозподільні мережі України». Газопостачання міста забезпечується через 3 газорозподільні станції газопроводами, протяжністю понад 692 км. Річний обсяг спожитого газу становить 235 млн м³.

Однією з основних проблем у сфері газопостачання є відсутність законодавчого врегулювання забезпечення операторами газорозподільних систем (філіями ТОВ «Газорозподільні мережі України») оснащення споживачів природного газу – фізичних осіб (населення) індивідуальними лічильниками газу у багатоквартирних будинках, які вже обладнані загальнобудинковими вузлами обліку газу.

- **Електропостачання (протяжність мереж, % забезпечення населення, ступінь зношеності)**

Ліцензовану діяльність з розподілу електричної енергії на території ВМТГ здійснює АТ «Вінницяобленерго». Розподіл електричної енергії здійснюється за допомогою понижувальних станцій 110/35/10 кВ, з яких - 11 є об'єктами АТ «Вінницяобленерго», інші 9 підстанцій - абонентські. Довжина мереж напругою 110 кВ, складає 179 км, довжина повітряних ліній напругою 0,4-10 кВ, складає 1121 км, довжина кабельних ліній напругою 0,4-10 кВ, складає 1011 км.

Вінницька міська територіальна громада споживає 881,8 млн кВт електроенергії за рік.

На території ВМТГ знаходяться об'єкти електроенергетики (електричні мережі та трансформаторні підстанції), що не перебувають на балансі та, відповідно, не обслуговуються АТ «Вінницяобленерго». Однак, на законодавчому рівні не врегульовано питання передачі об'єктів електроенергетики, зокрема, новозбудованих (кабельних та повітряних ліній електропередачі, трансформаторних підстанцій), якими здійснюється розподіл електричної енергії до населення, у користування та обслуговування оператору системи розподілу - АТ «Вінницяобленерго». Крім того, на підприємствах комунальної власності ВМТГ відсутній відокремлений структурний підрозділ для обслуговування трансформаторних підстанцій та цілодобова бригада для усунення наслідків аварій в електромережах тощо

- **Вуличне освітлення (кількість ліхтарів загальна, кількість LED-ліхтарів, % населення забезпеченого вуличним освітленням)**

На території Вінницької міської територіальної громади експлуатацію мереж зовнішнього освітлення здійснює МКУП «Міськвітло», на обслуговуванні якого знаходиться:

- 1008 км мереж зовнішнього освітлення;
- 26 952 світлоточок, в тому числі:
- 20 896 світлодіодних світильників;
- 6 056 світильників з натрієвими лампами.

Міська рада спільно з МКУП «Міськвітло» проводить роботу з модернізації, оновлення та розвитку зовнішнього освітлення на території громади. Підприємством був впроваджений проєкт з модернізації системи моніторингу та управління об'єктами вуличного освітлення м. Вінниці, що дало можливість поліпшити якість роботи мереж зовнішнього освітлення, оперативно реагувати на аварійні ситуації, скоротити витрати часу на відновлення роботи мереж та здійснювати контроль за основними параметрами і вимірювальними приладами безпосередньо з диспетчерського пункту, створити умови

для економії енергетичних, паливних та матеріальних ресурсів. МКУП «Міськвітло» продовжує виконувати планову роботу із заміни застарілих та затратних світильників з натрієвими лампами на сучасні світлодіодні (LED) світильники, які відрізняються високою якістю світлового потоку, економічністю і ефективністю.

Основні проблемні питання та вплив війни

– Застарілі системи зовнішнього освітлення

Система зовнішнього освітлення ВМТГ потребує модернізації та оновлення. Підприємство продовжує вивчати передовий досвід інших країн щодо використання “розумного” вуличного освітлення з метою впровадження новітніх технологій для підвищення ефективності функціонування зовнішнього освітлення, скорочення споживання енергоресурсів.

– Забезпечення зовнішнім освітленням усіх населених пунктів громади

В зв'язку із приєднанням територій сільських населених пунктів, є необхідність у продовженні робіт з розвитку мереж зовнішнього освітлення, для покращення рівня життя та безпеки жителів громади.

Таблиця 50

Показник	Одиниця виміру	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Загальна протяжність мереж зовнішнього освітлення	км	917	923,48	991,20	994,3	1008,13	1008,13
Кількість світлоточок в мережі зовнішнього освітлення	одиниць	24310	24464	26197	26334	26849	26952
Кількість енергозберігаючих світлоточок в мережі зовнішнього освітлення	одиниць	5001	5365	6796	7242	15103	16719
Протяжність освітлюваної вулично-дорожньої мережі	км	917,310	923,48	991,2	994,3	1008,13	1008,13
Видатки на утримання об'єктів зовнішнього освітлення (факт)	тис. грн	41927,96	43110,35	50125,9	55940,2	77700	112135

16. РИНОК ЗЕМЛІ ТА ЗЕМЕЛЬНІ ВІДНОСИНИ

Таблиця №51

Показник	Одиниця виміру	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Плата за землю (факт)	тис. грн	248754,63	221649,99	231658,33	246360,61	303075,18	335255,98

- Розподіл земель за власністю (фактичний та динаміка за останні 5 років)**

Таблиця №52

Показник	Одиниця виміру	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Комунальна власність	га		1404,78	1471,96	2537,51	2537,51	
Державна власність	га		3519,72	3688,04	3136,73	3136,73	
Приватна власність	га		12215,63	12799,79	13118,4	13118,4	
Не визначено	га		869,08	910,64	312,56	312,56	
Сформованих земельних ділянок	%		70,26	73,62	74,53	74,53	

- Розподіл земель за землекористуванням (фактичний та динаміка за останні 5 років)**

Таблиця №53

Показник	Одиниця виміру	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Всього інвентаризовано	га		18009,21	18870,43	19105,2	19105,2	
в т.ч. землі по категоріях:							
Сільськогосподарського призначення	га		9755,95	9768,47	10094,71	10094,71	
Житлової та громадської забудови	га		4103,88	4025,6	4479,01	4479,01	
Промисловості, транспорту, електронних комунікацій, енергетики, оборони та ін.	га		2067,91	2423,3	2007,45	2007,45	
Водного фонду	га		86,44	137,8	137,35	137,35	
Історико-культурного призначення	га		2,91	22,08	21,75	21,75	
Лісогосподарського призначення	га		1892,62	2318,40	2241,52	2241,52	
Рекреаційного призначення	га		93,2	152,5	120,26	120,26	
Оздоровчого призначення	га		6,3	22,28	3,15	3,15	

17. КОМУНАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ ТА ПРИВАТИЗАЦІЯ

На виконання розпорядження міського голови від 19.07.2024 №90-р (зі змінами, згідно з розпорядженням міського голови від 18.09.2024 №118-р) та з метою наповнення Профілю громади, як інструменту забезпечення місцевого економічного розвитку, інформуємо про наступне.

Комунальна власність є однією із складових ресурсного потенціалу муніципального утворення, що забезпечує виконання багатьох функцій і завдань органів місцевого самоврядування, є джерелом формування значної частини фінансових ресурсів.

Підвищення ефективності використання комунального майна, встановлення чітких, прозорих та контрольованих механізмів і процедур у даній сфері є запорукою зміцнення економічних основ місцевого самоврядування.

Здійснюючи повноваження, в межах визначених Вінницькою міською радою, у сфері управління майном, що перебуває у комунальній власності Вінницької міської територіальної громади, департамент комунального майна проводить роботу по підвищенню ефективності використання комунального майна, забезпечення надходження коштів від приватизації та оренди до місцевого бюджету, посилення керованості управління з метою забезпечення комунально - побутових та соціально - культурних потреб.

В умовах повномасштабної військової агресії російської федерації проти України важливо виконувати свою роботу, демонструючи стійкість та згуртованість, задля найшвидшої перемоги нашої держави. Кошти перераховані до бюджету розвитку нашої громади від оренди та відчуження майна, що перебуває в комунальній власності спрямовуються, в тому числі, на забезпечення стабільного функціонування всіх галузей економіки та безпеки громади в умовах воєнного стану, на підтримку Збройних сил України та безпеку мешканців громади.

Станом на 01.10.2024 в переліку об'єктів нерухомого майна комунальної власності Вінницької міської територіальної громади перебуває 7607 об'єктів.

Крім того, в комунальній власності перебуває 12130 ділянок зовнішніх інженерних мереж, (електро-, газо-, тепломережі, мережі водопостачання та водовідведення), які прийняті з державної власності та від приватних структур, і передані в господарське відання експлуатуючим організаціям.

Проведено заходи щодо прийняття в комунальну власність Вінницької міської територіальної громади 47 об'єктів інженерної інфраструктури.

Здійснено державну реєстрацію 50 об'єктів нерухомого майна комунальної власності Вінницької міської територіальної громади.

Під час дії воєнного стану – одним із ключових завдань є наповнення дохідної частини бюджету. На його виконання департамент комунального майна активно працює в напрямку передачі в оренду та відчуження об'єктів комунальної форми власності шляхом проведення електронних аукціонів в системі Прозоро.Продажі.

В електронній торговій системі станом на 01.10.2024 оголошено 45 електронних аукціонів, з яких:

- 23 аукціони з передачі в оренду об'єктів комунальної власності, які відбулись (19 договорів оренди укладено з переможцями, по 4 об'єктах проводиться робота по укладанню договорів оренди);
- 18 аукціонів не відбулись, у зв'язку з відсутністю зареєстрованих в електронній системі учасників;
- 4 аукціони з продовження оренди об'єктів комунального майна (з переважним правом діючого орендаря), по яких укладено договори.
- Проведено роботу з оформлення 60 договорів оренди нерухомого майна ВМТГ, з них:
- 19 договорів оренди укладено за результатами проведених аукціонів з передачі в оренду майна;
- 4 договори оренди укладено за результатами проведених електронних аукціонів з продовження оренди;
- 10 договорів оренди укладено без проведення електронних аукціонів;
- 27 договорів оренди укладено без проведення електронних аукціонів з продовження оренди (відповідно до переліку соціально важливих та договорів, які продовжуються вперше).

На підставі та у спосіб, визначений Законом та Порядком, департаментом комунального майна за звітний період розроблено умови для передачі в оренду без проведення аукціону 7 об'єктів нерухомого майна комунальної власності, що затверджені рішеннями Вінницької міської ради від 23.02.2024 №2175, від 29.03.2024 №2238, від 28.06.2024 №2386 та виконавчого комітету Вінницької міської ради від 22.02.2024 №445, від 25.07.2024 №1769 для:

- розміщення Другої вінницької державної нотаріальної контори;
- організації та проведення теоретичних занять з американського футболу, флаг-футболу, черліденгу, лакросу та бейсболу;
- розміщення поліцейської станції;
- проведення навчально-тренувальних занять з велоспорту;
- розміщення підрозділів апарата Управління Державної міграційної служби України у Вінницькій області;
- проведення навчально-тренувальних занять з велоспорту;
- розміщення депутатської громадської приймальні.

Загальна кількість договорів оренди об'єктів нерухомого майна комунальної власності Станом 01.10.2024 склала 457, загальна площа об'єктів в оренді - 88142,04 м².

Департаментом комунального майна постійно проводиться робота по виявленню потенційних об'єктів приватизації, які не придатні до подальшого використання за призначенням та не мають перспективи для подальшої експлуатації.

Приватизація таких об'єктів допомагає розвантажити бюджет, покращити економічну ситуацію та запобігти неефективному використанню комунального майна.

Протягом 9 місяців 2024 року здійснені заходи по виявленню потенційних об'єктів приватизації, шляхом огляду нерухомого майна, що перебуває в повному господарському віданні або оперативному управлінні комунальних підприємств, установ та організацій, засновником яких є міська рада, внаслідок чого сформовано та затверджено рішенням Вінницької міської ради від 29.03.2024 року №2237 перелік об'єктів комунальної власності, що підлягають приватизації та 23.08.2024 року рішенням Вінницької міської ради №2447 перелік доповнено ще одним об'єктом.

Станом на 01.10.2024 року в електронній торговій системі Прозорро.Продажі оголошено 34 аукціони з продажу 10 об'єктів приватизації. По 5 об'єктах аукціони не відбулись у зв'язку з відсутністю зареєстрованих в електронній системі учасників.

За результатами проведення аукціонів укладено 4 договори купівлі - продажу на суму 2 853,731 тис. грн, крім того ПДВ – 570,746 тис. грн, всього з урахуванням ПДВ – 3 424,477 тис. грн.

Площа вищевказаних 4 об'єктів приватизації складає 174 м².

Також, за результатами проведеного аукціону, вжито заходи щодо укладення договору купівлі – продажу на суму 2 556,083 тис. грн, крім того ПДВ – 511,216 тис. грн, всього з урахуванням ПДВ – 3 067,230 тис. грн, площа об'єкту приватизації складає 116,3 м².

Загалом в аукціонах взяли участь 5 учасників, по одній особі в кожному з п'яти аукціонів.

Окрім цього, шляхом викупу відчужено один об'єкт та укладено договір купівлі - продажу на суму 1 132,794 тис. грн (комунальна частка), крім того ПДВ – 226,559 тис. грн, всього з урахуванням ПДВ – 1 359, 353 тис. грн. Під час приватизації враховані власні витрати орендаря на здійснення невід'ємних поліпшень нежитлового орендованого приміщення на суму 297,093 тис. грн. Загальна площа об'єкту приватизації складає 41,2 м².

Істотними тенденціями та факторами, що значною мірою вплинули на ефективність функціонування та сферу діяльності галузі є:

- введення на території України воєнного стану вплинуло на кількість позитивно прийнятих рішень стосовно передачі нерухомості з державної власності в комунальну та зменшення попиту на участь в електронних аукціонах на оренду та приватизацію комунального майна.
- продовження договорів оренди комунального майна, строк дії яких завершується у період воєнного стану на період дії воєнного стану та протягом чотирьох місяців з дати припинення чи скасування воєнного стану, відповідно до абзацу 1 та 8 пункту 5 постанови Кабінету Міністрів України №634 від 27.05.2022р., зі змінами «Про особливості оренди державного та комунального майна у період воєнного стану»;
- економічна привабливість об'єктів комунальної форми власності.

Таблиця №54

Показник	Одиниця виміру	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Оренда комунального майна (факт)	тис. грн	14449,64	10823,37	13410,42	11885,12	14236,48	12057,23
Податок на прибуток підприємств комунальної власності (план)	тис. грн	950	1200	810	1100	1010	760
Податок на прибуток підприємств комунальної власності (факт)	тис. грн	1173,13	834	1086,82	979,48	718,93	3286,04
Приватизація комунального майна (факт)	тис. грн	46541,91	14579,01	18079,09	17780,41	11954,89	7522,32

18. ДОВКІЛЛЯ І АДАПТАЦІЯ ДО ЗМІН КЛІМАТУ

Вінницька МТГ розташована в помірному кліматичному поясі, для якої властиве тривале неспекотне, досить вологе літо та порівняно коротка м'яка зима.

Атмосферний тиск у Вінницькій МТГ на рівні станції у середньому становить 982.5 гПа. Особливості річного ходу тиску зумовлені сезонними змінами циркуляційних процесів. У холодний період року, коли посилена циркуляція атмосфери і надходять холодні повітря маси, тиск зростає і в середньому становить 982–986 гПа. У теплий період, коли циркуляція послаблюється і зростає роль термічного чинника, атмосфера прогрівається, густина повітря знижується і відповідно знижується й тиск (980–982 гПа).

Середня швидкість вітру на території Вінницької МТГ за період кліматичної норми (1961–1990 рр.) становила 3.3 м/с. Вищі значення (3.6–3.9 м/с) зафіксовані у холодний період року, а з травня по вересень швидкість вітру була дещо нижчою і знаходилася в межах 2.8–3.0 м/с. На території Вінницької МТГ найчастіше спостерігаються вітри північно-західного та західного напрямку, в середньому за рік їх повторюваність становить 16.4 та 16.0 %.

На території Вінницької МТГ середня річна температура повітря за період кліматичної норми становила 7.1°C. Найнижча середня місячна температура повітря, і за період кліматичної норми (1961–1990 рр.), і в сучасний період (1991–2020 рр.) спостерігалася в січні.

Середня річна температура повітря в сучасний кліматичний період (1991–2020 рр.) становить 8.3°C. Незважаючи на її зростання (яке було нерівномірним у різні місяці) загалом закономірності її річного ходу на території Вінницької МТГ залишилися без змін. Найхолоднішим місяцем (з температурою -3.8°C) є січень, найтеплішим – липень (20.0°C).

Середньорічне значення відносної вологості повітря на території Вінницької МТГ за період 1991–2020 рр. становило 77 %, що на 1 % нижче від значення цього показника за кліматичну норму. Середньомісячні значення відносної вологості в сучасний період змінилися несуттєво – максимальні різниці сягають 2 %.

Територія Вінницької МТГ належить до зони достатнього зволоження. Впродовж року опади на цій території переважно визначаються циклонічною діяльністю.

• Екологічна ситуація та охорона навколишнього середовища

Екологічна ситуація в Україні являє собою взаємозв'язок між екологічними, військовими та економічними викликами. Вінницька МТГ не є винятком і відображає загальні тенденції країни. Забруднення повітря, накопичення відходів та нераціональне використання природних ресурсів стають все більш серйозними проблемами, які негативно впливають на здоров'я мешканців та стан навколишнього середовища.

Серед актуальних проблем сьогодні можна виділити такі:

- забруднення водних ресурсів. Існує критична ситуація із забрудненням поверхневих і підземних вод, що потребує термінового покращення якості питної води. Необхідно розвивати систему централізованої каналізації в приватному секторі, дотримуватися норм водоохоронних зон і запобігати змиву та дренажу токсичних речовин з сільськогосподарських земель;

- забруднення повітря. Викликане діяльністю підприємств, які не завжди виконують вимоги природоохоронного законодавства, а також викидами шкідливих речовин від транспорту. Важливим аспектом є низькі темпи впровадження сучасних технологій очистки повітря, таких як пило- і газоочисні системи;

- управління відходами. Проблема утилізації та переробки відходів залишається актуальною. Полігон твердих побутових відходів перевантажений, що ускладнює ситуацію і вимагає ефективних рішень для їх обробки та зменшення обсягів;

- скорочення біорізноманіття. Спостерігається зменшення різноманітності видів та зміни в їх генетичному фонді, що має негативний вплив на екосистеми та природний баланс.

Загалом, ці проблеми потребують комплексного підходу та зусиль з боку держави, місцевих органів влади та громади для їх вирішення та забезпечення сталого розвитку регіону.

Загальний рівень забруднення атмосферного повітря у громаді за комплексним індексом забруднення атмосфери становить 7,89 і характеризується, як високий.

В цілому, підвищення загального рівня забруднення повітря порівняно з можна пояснити тим, що у зв'язку із війною у громаді з'явилися релоковані підприємства та внутрішньо переміщені особи з їх транспортними засобами. У повітрі визначається 15 забруднювальних домішок, з них основні: завислі речовини, діоксид сірки, оксид вуглецю та діоксид азоту і специфічні - фтористий водень, аміак, формальдегід та вісім важких металів (залізо, кадмій, манган, мідь, нікель, свинець, хром, цинк).

У атмосферному повітрі міста майже завжди спостерігався підвищений вміст:

- діоксид азоту (речовина 3 класу небезпеки);
- фтористого водню (речовина 2 класу небезпеки);
- формальдегіду (речовина 2 класу небезпеки).

У громаді спостерігається постійна тенденція до зростання кількості автомобілів з двигунами внутрішнього згоряння, що негативно впливає на якість повітря.

Моніторингові дослідження показують, що гранично допустимі концентрації забруднюючих речовин перевищуються, особливо на перехрестях з високим скупченням транспорту. Проте, позитивним є зростання реєстрації електричних транспортних засобів, що може покращити екологічну ситуацію в майбутньому.

Забруднення водних об'єктів громади викликане скиданням недостатньо очищених стічних вод підприємствами, що розташовані вище за течією р. Південний Буг перед водозабором у Вінниці. Це також пов'язано з недотриманням норм водоохоронних зон, а також змивом і дренаванням токсичних речовин з сільськогосподарських земель. За даними КП «Вінницяоблводоканал» середньорічні показники якості питної води при подачі в систему питного водопостачання відповідають вимогам ДСанПіНу 2.2.4-171-10.

На території громади спостерігається повільне зростання заповідних територій. Крім того, існуючі об'єкти природо-заповідного фонду потребують обстеження з метою подальшого покращення їх санітарного стану.

У громаді активно реалізуються програми з екологічної освіти та виховання, а також підтримується громадська діяльність у сфері охорони довкілля. Це досягається через проведення різноманітних інформаційно-просвітницьких заходів, навчальних семінарів, екологічних акцій, конкурсів учнівських екологічних ініціатив та інших активностей, що сприяють підвищенню екологічної свідомості населення. Такі заходи не лише інформують, але й залучають громаду до активних дій на захист природи.

● Екологічний аналіз (поводження з відходами, доступ до води жителів та підприємців)

Одним із основних факторів, що впливають на здоров'я людей є стан атмосферного повітря.

Систематичні спостереження за вмістом шкідливих речовин в атмосферному повітрі на території агломерації «Вінниця» проводяться лабораторією спостережень за забрудненням атмосфери Вінницького обласного центру з гідрометеорології на двох стаціонарних постах (ПСЗ): ПСЗ№1 розташований по вул. Київська, 25; ПСЗ№2 – по вул. Немирівське шосе, 29.

У повітрі визначається 15 забруднювальних домішок, з них основні – завислі речовини, діоксид сірки, оксид вуглецю та діоксид азоту і специфічні – фтористий водень, аміак, формальдегід та вісім важких металів (залізо, кадмій, манган, мідь, нікель, свинець, хром, цинк). Оцінка стану забруднення атмосферного повітря проводиться шляхом порівняння з відповідними гранично допустимими концентраціями (ГДК) речовин у повітрі населених міст.

За даними Вінницького обласного центру з гідрометеорології по двох стаціонарних постах спостереження у I-ому півріччі 2024 року в атмосферному повітрі міста практично завжди спостерігався підвищений вміст діоксиду азоту, фтористого водню (переважно на пості №2) і формальдегіду, а протягом травня-червня місяця – дещо підвищений вміст завислих речовин. У порівнянні з аналогічним періодом 2023 року перевищення по фтористому водню, діоксиду азоту та формальдегіду дещо більші, по завислим речовинам – значно менші. Загальна кількість випадків перевищення ГДКм.р. по діоксиду азоту за звітний період становить 73 (зафіксовані на обох постах, 65 з них – на посту №1, де перевищення значно більші, порівняно із постом №2). По завислим речовинам – 26 випадків перевищень ГДКм.р. по обох постах. По фтористому водню – 41 випадок перевищень ГДКм.р., більшість

зафіксовано на посту №2. Максимальну кількість випадків перевищення ГДКм.р. по фтористому водню зафіксовано у червні (20 випадків), по діоксиду азоту – у січні (30 випадків), по завислим речовинам – у травні (10 випадків). Загалом по місту середні показники середньомісячних концентрацій по діоксиду азоту досягали 2,25 ГДКс.д. (для порівняння за аналогічний період у 2023 році – 1,73 ГДКс.д.), по фтористому водню – 1,18 ГДКс.д. (за аналогічний період у 2023 році – 1,07 ГДКс.д.), по формальдегіду – 2,32 ГДКс.д. (за аналогічний період у 2023 році – 2,22 ГДКс.д.) та завислим речовинам – 0,82 ГДКс.д. (за аналогічний період у 2023 році – 1,7 ГДКс.д.). Водночас на пості №1 спостерігались вищі концентрації по формальдегіду (спостереження за вмістом формальдегіду здійснюється лише на пості №1) та діоксиду азоту, а на пості №2 – по фтористому водню.

Середньодобові та максимальні з разових концентрацій інших забруднювальних домішок не перевищували відповідні санітарно-гігієнічні нормативи. Вміст важких металів у повітрі був значно нижче рівня відповідних ГДКс.д.

Загальний рівень забруднення атмосферного повітря за комплексним індексом забруднення атмосфери (далі КІЗА) у I-ому півріччі 2024 році становив 7,75 і характеризувався, як високий. Порівняно з минулим роком відмічалось зовсім незначне підвищення рівня забруднення атмосферного повітря (для порівняння за аналогічний період у 2023 році середнє значення для КІЗА – 7,65). Найвищий індекс забруднення повітря – 8,7 – спостерігався у травні, зокрема через значно підвищену концентрацію формальдегіду (2,6 ГДКс.д.) та діоксиду азоту (2,25 ГДКс.д.).

Задля забезпечення доступу громадськості до інформації щомісячні бюлетені Вінницького обласного центру з гідрометеорології про якість атмосферного повітря на території громади доступні для ознайомлення на офіційному сайті Вінницької міської ради у сервісі «Екологія».

На території Вінницької міської територіальної громади функціонують 8 станцій громадського моніторингу якості повітря (4 станції EcoCity та 4 ЛУН станцій). Станції такого зразка в реальному часі відображають індекс якості повітря, що ґрунтується на вимірюванні концентрацій твердих частинок (пилу) PM_{2.5}, PM_{10.0}, та інформують стосовно безпечності, зокрема: повітря чисте, прийнятне, нездорове для чутливих груп, нездорове, дуже нездорове, небезпечне. Ознайомитись із поточною ситуацією стану атмосферного повітря бажаючі можуть на онлайн-карті ЛУН Місто AIR або EcoCity.

З метою запобігання забрудненню атмосферного повітря постійно замінюються фізично і морально застарілі тролейбуси радянського виробництва, збільшується кількість одиниць трамвайних вагонів, виконуються роботи по зборці енергоощадних тролейбусів «VinLine», активно впроваджуються заходи з енергоефективності. Крім того, для підвищення обізнаності громадян щодо зменшення їх негативного впливу на стан повітря КП «Муніципальна варта» ВМР проводяться рейди та перевірки стосовно недопущення та заборони спалювання сухої трави, сміття, очеретів, гілля дерев та інших відходів в приватному секторі забудови.

Основними причинами, що зумовлюють незадовільний стан якості атмосферного повітря та спричиняють концентрацію парникових газів в атмосфері, є недотримання суб'єктами господарювання норм природоохоронного законодавства, низькі темпи впровадження новітніх технологій, збільшення кількості автотранспорту тощо.

Водні ресурси є не лише основним джерелом питної води та важливими елементами навколишнього середовища, але й місцями для рекреації. Враховуючи вплив глобальних процесів зміни клімату, інтенсивність господарської діяльності та збільшення потреб у використанні води в промислових і побутових цілях, має бути сформовано комплексний підхід до водокористування та охорони водойм.

Основними джерелами забруднення вод є скиди промислових підприємств, неналежний стан інфраструктури водовідведення та очисних споруд, недотримання норм водоохоронних зон, змив та дренавання токсичних речовин із земель сільськогосподарського призначення.

Основні забруднюючі речовини – сполуки важких металів, сполуки азоту та фосфору, нафтопродукти, феноли, сульфати, поверхнево-активні речовини. Останнім часом зростає забруднення медичними відходами та мікропластиком, яке на сьогодні не контролюється.

За значенням гідрохімічних показників інтегральної оцінки якості вода Південного Бугу на Вінниччині відповідає II-му класу «добрі», IV-ої категорії та характеризується за станом як задовільні та за ступенем чистоти – слабо забруднені.

Протягом I-ого півріччя 2024 року фахівцями ДУ «Вінницький обласний центр контролю та профілактики хвороб МОЗ України» відібрано та лабораторно досліджено на хімічні та бактеріологічні показники 164 проби питної води із насосних станцій КП «Вінницяоблводоканал» та водопровідної мережі міста. Із 85 проб досліджених на санітарно-хімічні показники – 54 (63,5%) не відповідали вимогам ДСанПіНу 2.2.4-171-10 «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною» по забарвленості, каламутності, перманганатній окиснюваності (інтегральний показник органічного забруднення). На бактеріологічні показники досліджено 119 проб, з яких нестандартні – 14 (11,8%). Для порівняння за аналогічний період у 2023 році кількість нестандартних проб по хімічних та бактеріологічних показниках – 11,8%. Разом з тим, за інформацією КП «Вінницяоблводоканал» середньорічні показники якості питної води при подачі в систему питного водопостачання у I-ому півріччі 2024 року відповідали вимогам ДСанПіНу 2.2.4-171-10. Відповідно причиною розбіжностей у показниках можуть бути застарілі мережі централізованого водопостачання.

Крім того, фахівцями ДУ «Вінницький обласний центр контролю та профілактики хвороб МОЗ України» лабораторно обстежено 43 криниці громадського використання у м. Вінниці. Із 43 досліджених проб не відповідали нормативним вимогам 36 (83,7%) по санітарно-хімічних показниках та 35 (81,4%) – по мікробіологічних показниках. Для порівняння за аналогічний період у 2023 році кількість нестандартних проб по хімічних показниках – 80,6%, по мікробіологічних показниках – 58,1%.

Поліпшення екологічного стану річки Південний Буг, малих річок та інших водойм – одна із цілей Стратегії розвитку Вінницької міської територіальної громади до 2030 року – Стратегії 3.0. Проєкт має на меті покращити санітарний стан річки та її гідрологічний баланс, що позитивно вплине на якість питної води.

Малі річки є невід’ємною частиною вінницької міської екосистеми. Вони створюють неповторні ландшафти, що мають потенціал позитивно впливати на ментальне та фізичне здоров’я вінничан. Це безцінний природний ресурс, який після втрати не підлягає повноцінному відновленню.

З метою сталої інтеграції водних об’єктів у міський простір та вдосконалення підходів до догляду, благоустрою, поліпшення стану водойм, а також недопущення їх засмічення, забруднення та покращення санітарного стану прибережних захисних смуг на території Вінницької міської територіальної громади проводиться обстеження водних об’єктів та їх прибережних захисних смуг. У звітному періоді обстежено 27 водних об’єктів та їх прибережних захисних смуг; здійснено 13 комісійних виїздів, представниками КП «Муніципальна варта» ВМР надано 10 приписів та складено 22 протоколи про адміністративне правопорушення.

Разом з тим, за інформацією департаменту комунального господарства та благоустрою Вінницької міської ради проводились роботи по очищенню прибережних смуг малих річок (за 2024 рік очищено 2 971 556 м²).

За останні десять років в Україні, зокрема у Вінницькій міській територіальній громаді, питання поводження з відходами набуло особливої актуальності. Прогресуюче накопичення відходів, як побутових, так і промислових, вимагає комплексного підходу до їх утилізації та мінімізації впливу на довкілля.

Середньорічний показник утворення побутових відходів становить близько 300 кг на особу. Зважаючи на зростання населення міста та темпи урбанізації, з кожним роком обсяг відходів, зокрема небезпечних, зростає. Небезпечні відходи в складі побутових відходів, такі як батарейки, акумулятори, ртутні лампи та мастила, потребують особливої уваги через значний вплив на довкілля і здоров’я населення та вимагають спеціальних умов утилізації.

Небезпечні відходи, що залишилися на території підприємств-банкротів, становлять серйозну загрозу екологічній безпеці громади.

Однак, беззахайні відходи гальванічного виробництва, що знаходилися на території колишнього підприємства ВАТ «Завод «Термінал», відповідно до рішення виконавчого комітету Вінницької міської ради від 26.12.2023 року №3340, було вивезено.

~~За інформацією департаменту комунального господарства та благоустрою Вінницької міської ради за перше півріччя 2024 року у Вінницькій міській громаді було утворено 56 645,6 тонн побутових відходів, з яких лише 71,6 тонн було утилізовано, а решта – 56 574 тони захоронено на полігоні, що підкреслює необхідність посилення заходів з утилізації та мінімізації відходів. Для порівняння, у 2023~~

році за аналогічний період накопичення відходів становило 53 861 тону, що свідчить про зростання на 5%, тенденція до збільшення зберігається.

Проведено санітарну очистку контейнерних майданчиків та ліквідовано за 2024 рік 3 676 м³ відходів. Продовжується еколого-просвітницька робота серед населення у напрямку роздільного збирання побутових відходів.

Розпочато роботу над Планом управління відходами Вінницької міської територіальної громади, проведено 6 фокус-груп за різними типами відходів (медицинні відходи, небезпечні відходи, відходи будівництва та знесення, відходи сільськогосподарського виробництва, побутові відходи, промислові відходи), напрацьовуються попередні механізми щодо управління різними типами відходів, надаються консультації громадськості та бізнесу з питань поводження з відходами.

Екологічна освіта та виховання займають важливе місце у житті громади, активно сприяючи громадським ініціативам у сфері захисту довкілля. Екоосвіта починається з дошкільного віку і є невід'ємною частиною освітнього простору громади. Це включає молодіжні акції, екобатли, толоки, кінопокази, форуми, навчальні сесії та дискусії на екологічну тематику.

Також проводиться масштабна інформаційна кампанія з популяризації екологічної свідомості, зокрема реалізації Зеленого курсу Вінниці: публікації на сайті міської ради, теле- та радіоефіри на місцевих каналах, навчання серед працівників структурних підрозділів Вінницької міської ради.

Впровадження Зеленого курсу охоплює не тільки управлінську сферу, а й громадськість. З метою популяризації та широкого впровадження організовано ряд заходів: День зеленого кіно (двічі), одноденну акцію по збору російськомовної макулатури та подальшої її передачі на переробку, серію лекцій для працівників Вінницької міської ради по декарбонізації та енергоефективних технологіях, в рамках проведення літньої екологічної школи для її учасників навчально-інтерактивну лекцію по сортуванню відходів, спецподію «Промоція підходів Зеленого курсу на території Вінницької міської територіальної громади», а також анімаційні шоу для дітей молодшого шкільного віку “Я рятую планету” тощо.

Популяризація органічних продуктів та здорового способу життя проводиться через екоорієнтовані майстер-класи, акції, марафони, бесіди для дітей та молоді, сприяючи формуванню екологічної свідомості в громаді.

Нижче наведені показники забруднення довкілля та фінансові витрати на охорону навколишнього природного середовища.

Таблиця №55

Показник	Одиниця виміру	2019	2020	2021	2022	2023 ³	2024
Обсяг викидів основних забруднюючих речовин у атмосферне повітря від стаціонарних джерел	тис. т	2,887	2,663	2,786322	2,819663		
Утворено відходів I-IV класів небезпеки, з урахуванням відходів, утворених у домогосподарствах	тис. т	531,221	423,65	... ³	... ³	... ³	
Утилізовано відходів I-IV класів небезпеки, з урахуванням відходів, утворених у домогосподарствах	тис. т	34,636	2,32	... ³	... ³	... ³	
Видалено відходів I-IV класів небезпеки у спеціально відведені місця чи об'єкти	тис. т	111,658	101,26	... ³	... ³	... ³	
Спалено відходів I-IV класів небезпеки	тис. т	54,251	43,7976	... ³	... ³	... ³	

³ Відповідно до Закону України «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів під час дії воєнного стану або стану війни» статистична та фінансова звітність подається до органів державної статистики протягом 3-ох місяців після припинення чи скасування воєнного стану або стану війни

Показник	Одиниця виміру	2019	2020	2021	2022	2023 ³	2024
Загальний обсяг відходів, накопичених протягом експлуатації, у спеціально відведених місцях чи об'єктах (місцях видалення відходів)	тис. т	1269,9	1371,1344	... ³	... ³	... ³	
Капітальні інвестиції на охорону навколишнього природного середовища - всього	тис. грн	14631,3	67443,4	... ³	... ³	5956	
в тому числі з Фонду охорони навколишнього природного середовища міської ради	тис. грн	0	0	3702,193	733,447	363596	
Поточні витрати на охорону навколишнього природного середовища - всього	тис. грн	626019,3	116033,8	... ³	... ³	327049,7	
в тому числі з Фонду охорони навколишнього природного середовища міської ради	тис. грн	366403,78	439,247	687,27442	7	129000	
Видатки на утримання зелених насаджень (факт)	тис. грн	18951,76	19000	18863,5	17236,849	24869,9	

- **Екологічний аналіз (поводження з відходами, доступ до води жителів та підприємців)**

Таблиця №56

Показник	Одиниця виміру	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Кількість підприємств, що надають послуги з ТПВ	одиниць	3	5	4	4	2	2
Кількість комунальних підприємств з ТПВ	одиниць	1	1	1	2	2	2
Загальна кількість споживачів послуг з ТПВ	осіб	378169	378196	378196	387000	385000	386000
Загальна кількість контейнерів для збору ТПВ	одиниць	1970	1970	1970	1970	2040	2090
Кількість контейнерів для роздільного збору ТПВ	одиниць	1970	1970	1970	1970	2040	2090
Обсяг зібраних ТПВ від населення всього (фактичні обсяги вивезення, сортування, переробки та захоронення)	тис. т	112,45	101,639	109,581	107,477	98,65	96,42
Середній тариф на послуги зі збору та вивезення від населення ТПВ	грн за 1 м3	85,28	99,12	99,12	149,9425	154,15	154,15
Середній тариф на послуги зі збору та вивезення від населення ТПВ одноквартирні житлові будинки (за одного мешканця)	грн	17,43	28,67	28,67	38,5	38,54	38,54

Енергоменеджмент

Запровадження сталої енергетичної політики у Вінницькій міській територіальній громаді розпочалося ще у 2011 році. Це стало можливим завдяки створенню системи енергетичного менеджменту, яка є рушієм у прийнятті рішень з питань енергоефективності та енергозбереження.

Основними етапами для впровадження та функціонування такої системи стала підтримка зовнішніх експертів та консультантів, в тому числі і підтримка у європейських ініціативах:

2010 рік: Вінниця приєдналася до Асоціації «Енергоефективні міста України». Вона створена для підтримки громад щодо забезпечення їх сталого енергетичного розвитку та захисту довкілля шляхом зміни громадської свідомості, впровадження ефективних систем управління енергоресурсами, розбудови місцевого потенціалу, пошуку інноваційних енергетичних рішень та впровадження найкращих світових практик у сфері енергоефективності.

2011 рік: Вінниця приєдналася до проєкту Європейського Союзу та взяла зобов'язання, що спрямованні на зниження викидів CO₂ не менше ніж на 20% до 2020 року. Сьогодні ведеться розробка оновленого Плану дій щодо клімату та енергії до 2050 року з проміжною ціллю зменшення викидів на 30% до 2030 року.

2011 рік: Вінниця стала учасником Європейської Енергетичної Відзнаки (далі - ЕЕВ), що стало важливим кроком у розвитку енергоефективності та екологічної стійкості.

2015 рік: Перше місто у Східній Європі, яке отримало сертифікат ЕЕВ та ще раз підтвердило наміри та зобов'язання міста в напрямку енергозбереження та боротьби зі змінами клімату.

2019 рік: Проведення міжнародного аудиту, результатом якого стало отримання «Срібної Відзнаки» за досягнення у сфері енергоефективності.

2022 рік: Перше місто в Україні, що приєдналося до принципів і засад Європейського Зеленого Курсу, шляхом підписання Декларації про Зелений курс Вінниці;

2023 рік: Затвердження чотирирічного перспективного плану дій за напрямом ЕЕВ, який включає 86 заходів для підвищення енергетичної стійкості.

2024 рік: Вінницька громада доєдналася до коаліції «Енергетичний перехід», тим самим активно сприяючи до переходу України, зокрема і Вінницької міської територіальної громади до ощадливого енергоспоживання та використання альтернативних видів палива.

Раціональне використання енергії є основою енергоменеджменту Вінницької міської громади. Завдяки модернізації інфраструктури, будівель і впровадженню сучасних технологій, громада постійно зменшує втрати й витрати енергоносіїв. Ключову роль відіграє енергетичний моніторинг, який здійснюється через онлайн-платформу ТОВ «Умуні». Ця платформа охоплює 244 об'єкти комунальної власності, забезпечуючи аналіз даних про споживання енергоресурсів, виявлення неефективних втрат і прийняття оптимізаційних рішень.

У 2024 році затверджено Програму комплексного відновлення території та План відновлення та розвитку громади до 2027 року, які включає 122 проєкти, зокрема 27 — з комплексної термомодернізації соціальних будівель, таких як заклади освіти, охорони здоров'я, культури та спорту.

Ці проєкти є частиною стратегії громади з підвищення енергоефективності громадських будівель, що сприяє зменшенню викидів CO₂ і покращенню якості надання житлово-комунальних послуг у громаді.

Вінниця активно впроваджує проєкти з відновлювальних джерел енергії в рамках Програми будівництва сонячних електростанцій для комунальних об'єктів на 2023-2025 роки. Згідно з програмою, змонтовано та введено в експлуатацію 7 сонячних електростанцій на 4 медичних закладах на суму 15,99 млн грн, загальною потужністю 421,6 кВт.

Вінниця підтримує політику Державного агентства з енергоефективності та енергозбереження України «Енергоефективність передусім», активно залучаючи мешканців до питань енергоефективності. Для цього створено Вінницький регіональний офіс декарбонізації, який надав понад 350 консультацій щодо встановлення СЕС, утеплення фасадів і облаштування теплових пунктів у межах державних і міських програм.

Минулого року за зверненнями мешканців проведено тепловізійне обстеження огорожувальних конструкцій та інженерних мереж трьох багатопверхівок. За результатами підготовлено звіт із рекомендаціями щодо енергоефективних заходів, які допоможуть зменшити витрати й підвищити комфортні умови в оселях.

В умовах постійних атак на енергетичну інфраструктуру ключовим завданням стало забезпечення енергетичної незалежності та стійкості. Успішним прикладом є інтеграція відновлюваних джерел енергії, що зменшує залежність від централізованих мереж і посилює енергобезпеку у громаді.

З квітня 2023 року у Вінницькій громаді діє Порядок часткової компенсації витрат на придбання обладнання для виробництва електроенергії з відновлюваних джерел. За цей час 80 суб'єктів

господарювання встановили СЕС загальною потужністю 16,55 МВт, з яких 16,11 МВт генерує бізнес, решта – комунальні підприємства.

З початку дії програми компенсацію на суму 12,7 млн грн отримали 26 суб'єктів господарювання - 22 юридичні особи та 4 ФОП.

У 2024 році на даху ОСББ «ПИРОГОВА 39» встановлено СЕС потужністю 30 кВт по панелям та 33 кВт по акумуляторам вартістю 1,39 млн грн у межах державної програми «ГрінДім». 70% витрат компенсовано Фондом енергоефективності України, а 40% – з бюджету громади за Програмою розвитку житлово-комунального господарства Вінницької міської територіальної громади.

Громада модернізує систему централізованого тепlopостачання, замінюючи застаріле обладнання на енергоефективне. Ключовим інструментом є енергоменеджмент, який мінімізує втрати енергоресурсів і забезпечує сталий розвиток критичної інфраструктури.

Пріоритетним напрямом є влаштування когенераційних установок, що дозволяють одночасно виробляти тепло й електроенергію, підвищуючи ефективність та екологічність використання палива.

Вінниця також створює «зелені» робочі місця у сфері відновлюваної енергетики та реалізує інноваційні проекти для зміцнення місцевої економіки й енергетичної незалежності громади.

Цього рік, одним із успішних проектів енергетичної безпеки Вінницької громади стало забезпечення котельень резервними джерелами живлення. У межах співпраці КП ВМР «Вінницяміськтеплоенерго» з Tetra Tech ES, Inc та проектом USAID «Енергетична Безпека» громада отримала 5 когенераційних установок далі - КГУ) сумарною потужністю 5,3 МВт, 4 від USAID та одну від МОМ ООН.

Усі КГУ змонтовано й введено в експлуатацію, що значно покращило енергетичну інфраструктуру. У 2024 році вони виробили 4 353 МВт електроенергії, забезпечивши стабільне енергопостачання. Також створено енергетичний острів - кабельною лінією 10 кВ з'єднали три найбільші котельні громади, забезпечивши резервне живлення для 85 тис. мешканців і соціальних об'єктів інфраструктури.

КГУ на відновлюваних джерелах енергії знижують викиди CO₂, зменшують залежність від централізованих джерел енергії та сприяють сталому енергетичному розвитку громади, а також зменшуючи навантаження на енергетичну мережу.

Маємо великі амбіції щодо забезпечення енергетичного стійкості та незалежності. Ці виклики базуються на постійних обстрілах критичної інфраструктури, що в свою чергу порушує енергетичний баланс України, зокрема і Вінницької громади.

19. ЦИФРОВІЗАЦІЯ

Цифровізація є ключовим елементом сучасного розвитку громади. Завдяки впровадженню новітніх технологій створюються зручні сервіси для громадян, забезпечується ефективна взаємодія між мешканцями та адміністрацією, підвищується прозорість процесів та покращується якість надання послуг. Цифрові рішення сприяють економічному зростанню громади та підвищенню суспільного благополуччя, роблячи життя в громаді комфортнішим та доступнішим для всіх.

- **Індекс цифрової трансформації в динаміці:**

- Цифрова економіка
- Розвиток цифрових навичок населення
- Цифрова інфраструктура
- Цифровізація публічних послуг
- Цифрова трансформація ОМС

Індекс цифрової трансформації територіальної громади є інструментом вимірювання та моніторингу поточного рівня цифровізації у органах місцевого самоврядування та громаді. Результати вимірювання Індексу дозволяють оцінити стан цифровізації, визначити перелік чинників, що впливають на досягнення цілей цифрової трансформації. Дані можуть допомогти в ухваленні управлінських рішень щодо реалізації заходів та проєктів.

Цифрова економіка - спроможність громади забезпечувати розвиток галузі інформаційних технологій, сприяти формуванню розвинутої ІТ-екосистеми на території ТГ. Показник характеризує досліджувану сукупність в цілому.

Розвиток цифрових навичок населення - розвиток та підтримка населення громади у галузі цифровізації. Підвищення рівня цифрової грамотності, підтримка громадян, які мають бажання розвиватися в галузі ІТ. Показник характеризує досліджувану сукупність в цілому.

Цифрова інфраструктура - наявність та функціонування інфраструктури для населення задля поширення цифровізації та безпечного функціонування. Показник характеризує досліджувану сукупність в цілому.

Цифровізація публічних послуг - забезпечення отримання послуг громади через цифрові канали з дотриманням високого рівня зручності, омніканальності, простоти, безпечності тощо. Показник характеризує досліджувану сукупність в цілому.

Цифрова трансформація ОМС - підтримка функцій прямої демократії, створення інструментів забезпечення внутрішнього функціонування ОМС, цифровізація всередині ОМС. Показник характеризує досліджувану сукупність в цілому.

Таблиця №57

Показник	Одиниця виміру	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Цифрова економіка	Показник	не вимірювався	не вимірювався	не вимірювався	не вимірювався	3.569	
Розвиток цифрових навичок населення	Показник	не вимірювався	не вимірювався	не вимірювався	не вимірювався	6.400	
Цифрова інфраструктура	Показник	не вимірювався	не вимірювався	не вимірювався	не вимірювався	28.402	
Цифровізація публічних послуг	Показник	не вимірювався	не вимірювався	не вимірювався	не вимірювався	16.458	
Цифрова трансформація ОМС	Показник	не вимірювався	не вимірювався	не вимірювався	не вимірювався	8.532	
Місце громади у рейтингу	Показник	не вимірювався	не вимірювався	не вимірювався	не вимірювався	5	

- **Порівняння з іншими МТГ**
 - **Місце громади у рейтингу**

Місце громади у рейтингу. Порівняння з іншими МТГ відбувається в рамках рейтингу Індексу цифрової трансформації територіальних громад України. Показник визначає місце у рейтингу, який укладається за загальною сумою балів, набраних ТГ за досліджуваними індикаторами Індексу цифрової трансформації. Позиція кожної ТГ у рейтингу Індексу визначається відносно інших ТГ. Показник характеризує досліджувану сукупність в цілому

20. БЕЗПЕКА І ОБОРОНА

- **Цивільний захист населення**

Таблиця №58

Показник	Одиниця виміру	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Кількість гучномовних пристроїв МАС ЦО	одиниць	15	15	15	15	15	
Кількість об'єктів фонду ЗС ЦЗ	одиниць	76	76	98	248	264	
Підтримка ЗСУ та інших військових формувань	тис. грн	1358,58		12336,24	31119,89	237151,13	667967,24

- **Заходи підтримки порядку в місті**

Стратегічна частина однієї із ключових візій Концепції інтегрованого розвитку м. Вінниці 2030 передбачає, що пильна увага приділяється створенню у місті безпечного середовища, посиленню безпеки громадян, забезпеченню нормальної життєдіяльності міста та захисту міського майна.

Конституцією України визначено, що людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканість і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю. Утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави.

Ефективність реалізації заходів щодо забезпечення національної безпеки та правопорядку, законності, протидії злочинності, покращення криміногенної ситуації, профілактики правопорушень на території Вінницької міської територіальної громади обумовлена системністю їх проведення на основі детального аналізу криміногенної ситуації та застосування нових комплексних підходів до вирішення проблемних питань, об'єднання зусиль органів місцевого самоврядування, правоохоронних органів та органів державної влади, надання допомоги на зміцнення матеріально-технічної бази правоохоронних органів задля забезпечення їхньої діяльності, підвищення рівня правової обізнаності громадян.

З метою організації скоординованих дій для посилення національної безпеки, законності, та правопорядку; забезпечення своєчасного виявлення та реагування на правопорушення, поліпшення криміногенної обстановки; підвищення рівня правової обізнаності населення Вінницькою міською радою затверджено Комплексну правоохоронну програму на 2022-2026 роки.

Заходи програми направлені, зокрема на забезпечення комфортних умов праці, підвищення рівня професійності працівників, удосконалення реагування на кримінальні правопорушення, профілактика публічної безпеки та порядку, забезпечення ефективної роботи та надання якісних послуг населенню.

У листопаді 2022 року завдяки тісній співпраці поліції та Вінницької міської ради у Вінницькому РУП впроваджено систему «Custody Records» головним принципом якої є гарантування безпеки затриманих та гідні умови перебування осіб під вартою, не допущення випадків катування, жорсткого поводження тощо, під час поміщення і утримання осіб в кімнатах затриманих чергової служби та ізоляторах тимчасового тримання. Дана система передбачає електронну фіксацію яка в подальшому захистить затриманих осіб від неправомірних дій поліцейських, а також убезпечить самих правоохоронців від безпідставних звинувачень.

Також, в рамках співпраці реалізується проект «Поліцейський офіцер громади», який побудовано на принципі взаємодії з громадою, суть якого полягає у наданні змоги забезпечити кожному громадянину офіцером поліції, який житиме та працюватиме в ній та стане її невід'ємною частиною.

Основними цілями проекту є побудова сталої співпраці з громадою для створення спільного безпечного середовища, інтеграція поліції у суспільство, задоволення безпекових потреб громадян, залучення до партнерства усіх зацікавлених сторін, ефективно та консолідоване вирішення локальних проблем громади, оцінка роботи поліції на основі дослідження рівня довіри громадян.

З метою розміщення поліцейських станції міською радою виділено 12 приміщень, за рахунок коштів ВМТГ проводиться капітальний ремонт 9 з цих приміщень, станції забезпечуються меблями, господарським приладдям, автомобілями, пальним. ДППтаЯ

Облаштовано 11 поліцейських станцій та здійснюються заходи по облаштуванню ще одного офісу Поліцейського офіцера громади. ДКМ

В умовах воєнного стану, з метою відсічі збройної агресії російської федерації проти України та забезпечення національної безпеки, заходи програми направлені на усунення загрози небезпеки державній незалежності України, її територіальній цілісності, сприяння якнайшвидшому розкриттю резонансних злочинів на території Вінницької міської територіальної громади, в тому числі значна кількість яких стали наслідками військової агресії.

З метою створення належного рівня безпеки в громаді, заохочення громадян до участі у зміцненні громадського порядку та дотримання законності, поступового нарощування зусиль органів Національної поліції України спільно з громадськими формуваннями щодо попередження та профілактики правопорушень, Вінницькою міською радою затверджено Комплексну програму заходів із забезпечення діяльності громадських формувань з охорони громадського порядку у населених пунктах, що входять до Вінницької міської територіальної громади.

Завданнями Програми є реалізація вимог Закону України «Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону», комплексне розв'язання проблеми забезпечення охорони громадського порядку та громадської безпеки, сприяння захисту інтересів держави та громадян від злочинних посягань, надання допомоги органам Національної поліції України у забезпеченні громадського порядку, формування правосвідомості, запобігання дитячій бездоглядності та вчиненню правопорушень з боку неповнолітніх, участь у рятуванні людей і майна при виникненні надзвичайних ситуацій.

Враховуючи те, що головною метою діяльності громадських формувань (ГФ) є досягнення безпеки в суспільстві за участю самого населення, основні зусилля діяльності ГФ сконцентровані на наступних напрямках: допомога правоохоронним органам в забезпеченні громадського порядку на території міста Вінниці шляхом здійснення спільних з Вінницьким районним управлінням поліції ГУНП у Вінницькій області відпрацювань, заходів щодо припинення правопорушень, сприяння органам поліції у виявленні і розкритті злочинів, проведенні оперативно-слідчих дій, розшуку осіб, які вчинили.

Програма «Безпечне місто» розроблена з метою підвищення рівня громадської безпеки та громадського порядку, забезпечення належного моніторингу ситуації на важливих об'єктах міста, об'єктах благоустрою та комунальної сфери, посилення безпеки дорожнього руху, запобігання злочинності, підвищення оперативності, якості та достовірності інформації, отриманої службами, які забезпечують безпеку міста, для відповідного швидкого реагування.

На основі мультисервісної мережі відбувається розвиток системи «Безпечне місто», метою якого є посилення безпеки громадян та захисту важливих об'єктів міста. «Безпечне місто» - це комплекс, що складається з розвинутої надійної мережі зв'язку, якісних засобів відеоспостереження, пристроїв безпеки, інтелектуальних технологій, значних серверних потужностей для обробки та зберігання великих масивів даних, та передбачає забезпечення постійного моніторингу та аналітики отриманої інформації.

Муніципальний ситуаційний центр, який створений у рамках програми «Безпечне місто», являє собою диспетчерську, в якій ведеться онлайн-спостереження ситуації у місті завдяки наявній системі відеоспостереження. Працівники центру моніторять місця найбільшого скупчення людей, об'єктів, які потребують посиленої уваги з погляду громадської безпеки. Зокрема, камери встановлені на виїздах та в'їздах у місто, магістральних вулицях, перехрестях, площах, вокзалах, зупинках, навчальних закладах тощо. Сюди надходить відеоінформація з під'єднаних до системи «Безпечне місто» камер відеонагляду; моніторинг та оперативне реагування здійснюють співробітники Муніципальної поліції, Патрульної поліції, Служби порятунку.

Важливою функцією системи «Безпечне місто» є забезпечення можливості відтворення реального ходу подій на основі записаних відеоматеріалів. Так, Ситуаційним центром міської ради постійно надається допомога кримінальним та слідчим підрозділам Національної поліції.

Важливим напрямком формування безпечного міського середовища є організація безпеки дорожнього руху. Застосування технологій та засобів «Безпечного міста» у цій сфері забезпечує своєчасну фіксацію порушень правил дорожнього руху, дозволяє мінімізувати випадки викрадення автомобілів, реалізовує можливості стеження за об'єктом та контролю його дій, забезпечує розпізнання номерних знаків для перевірки у відповідних базах даних.

Отже, використання сучасних цифрових технологій у реалізації системи «Безпечне місто» дозволяє збільшити ефективність виявлення позаштатних ситуацій, підвищує рівень розкриття злочинів, дозволяє контролювати безпеку важливих об'єктів міста, сприяє профілактиці порушень та дотриманню громадського порядку. Впровадження системи відеоспостереження у місті здійснюється відповідно до Програми цифрового розвитку на 2018-2024 роки (рішення Вінницької міської ради від 28.09.2018 року №1353 зі змінами). Наразі на території Вінницької міської територіальної громади встановлено 980 камер відеоспостереження.

Програма «На варті міського порядку» на території Вінницької міської територіальної громади на 2023-2027 роки, що затверджена рішенням Вінницької міської ради від 30.09.2022 №1219, впроваджена з метою забезпечення дієвого контролю за дотриманням правил благоустрою та інших нормативно-правових актів, що регулюють відносини в сфері благоустрою, протидії несанкціонованій торгівлі, дотримання публічної безпеки і порядку на території Вінницької міської територіальної громади.

На виконання програми, протягом 2024 року Комунальним підприємством «Муніципальна Варта» Вінницької міської ради:

- здійснено заходи щодо підтримки публічного порядку в 35 ліцеях Вінницької міської територіальної громади та Вінницькому міському палаці дітей та юнацтва ім. Л. Ратушної території;
- у Ситуаційному центрі здійснено моніторинг загальноосвітніх шкіл та території навколо них, пішохідних переходів які перебувають під відео наглядом території Вінницької міської територіальної громади (під відео моніторингом перебуває 44 заклади освіти в яких встановлено 166 камер. На пішохідних переходах встановлено 33 камери);

Комунальне підприємство «Муніципальна варта» Вінницької міської ради, відповідно до Статуту підприємства, здійснює функції зберігання, утримання, використання та обслуговування захисних споруд цивільного захисту та, а також територіальної автоматизованої системи централізованого оповіщення населення розташованої на території Вінницької міської територіальної громади, які перебувають на балансі Підприємства. Проводить роботи з реконструкції (модернізації) системи оповіщення населення Вінницької міської територіальної громади.

Таблиця №59

Показник	Одиниця виміру	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Виходи громадських формувань з охорони громадського порядку на території громади	рейдів		2454	2439	720	954	
Участь громадських формувань з охорони громадського порядку у виявленні та розкритті злочинів, попередження та припинення правопорушень	разів		415	326	169	175	

21. СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ МІСЦЕВИМ РОЗВИТКОМ. ПОЛІТИЧНА СИТУАЦІЯ

Таблиця 60

Показник	Одиниця виміру	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Штатна чисельність працівників місцевого самоврядування всього (факт)	осіб	796	810	840	793	824	
Штатна чисельність посадовців місцевого самоврядування жінок	осіб	526	587	523	501	564	

22. СТУПІНЬ ВІДКРИТОСТІ ВЛАДИ, РІВЕНЬ ДОВІРИ НАСЕЛЕННЯ

Щорічно, з 2017 року ГО «Трансперенсі Інтернешнл Україна» в рамках Програми «Transparent cities/Прозорі міста» проводить дослідження стану прозорості міст України, результати якого, безумовно, впливають на діяльність органів місцевого самоврядування, їх імідж у нашій державі та в світі. Рейтинг міст вимірюється за індикаторами методології за підсумками діяльності муніципалітетів за рік. Прозорість міст за підсумками воєнних років здійснюється відповідно до Методології дослідження стану прозорості міст в умовах війни по 3-м категоріям (прозоре, частково прозоре та непрозоре місто) без зазначення кількості балів.

(Джерело: <https://transparentcities.in.ua/transparency-rating>)

З 1994 року Міжнародний Республіканський Інститут (IRI) розпочав співпрацю з Україною для просування належного врядування, зміцнення державних і громадських інститутів та об'єднання зусиль у країні на етапі перехідної демократії. Одним з масштабних досліджень, яке проводиться IRI – Всеукраїнське муніципальне опитування. Дослідження проводяться щорічно, за виключенням 2022 року, охоплюють від 16 до 20 тисяч респондентів з обласних центрів України. (Джерело: <https://iri.org.ua/survey>)

Таблиця №61

Показник	Одиниця виміру	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Якість послуг, отриманих від місцевої влади	Рейтингова шкала оцінювання	3,6 (кращий рейтинг серед опитуваних)	3,55 (кращий рейтинг серед опитуваних)	85% (кращий рейтинг серед опитуваних)	опитування відсутнє	опитування відсутнє	

23. РОЗВИНУТІСТЬ МЕРЕЖІ ТА ДІЄВІСТЬ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ, ОРГАНІВ САМООРГАНІЗАЦІЇ НАСЕЛЕННЯ

До розробки ключових рішень та їх впровадження в життя максимально залучається громадськість, зокрема з широким використанням різних форм партисипативної демократії. Розширення діалогу в громаді є передумовою збільшення її соціального капіталу.

В 2018 р. м. Вінниця увійшла в п'ятірку міст з найвищим рівнем прозорості за щорічним рейтингом Програми «Transparent cities/Прозорі міста» від ГО «Трансперенсі Інтернешнл Україна».

В рамках "Програми сприяння розвитку інституцій громадянського суспільства на 2015-2017 роки" створений Хаб «Місто змістів» – соціальна інновація, яка застосована вперше в Україні і створена для міжсекторального діалогу між громадськими активістами, місцевою владою та бізнесом.

З 2012 р. діє «Програма надання фінансової підтримки інститутам громадянського суспільства на реалізацію проектів на території Вінницької міської територіальної громади», яка розроблена з метою надання ІГС практичної, методичної та матеріально-фінансової підтримки на виконання суспільних завдань Стратегії розвитку міста «Вінниця-2020» та Стратегії 3.0.

Запроваджені Бюджет громадських ініціатив (з 2015 р.), Бюджет шкільних ініціатив (з 2019 р.), Міський конкурс учнівських екологічних ініціатив (з 2019 р.). Ці механізми стимулюють громадську і творчу активність мешканців, спонукає їх відповідальніше ставитись до оточуючого їх середовища. Обсяги фінансування щорічно збільшуються.

Створена Громадська спілка Мережа ОГС «Місто змістів» (2020 р.). Підписано Меморандум про Партнерство між Громадською спілкою «Мережа організацій громадянського суспільства «Місто змістів» та Вінницькою міською радою (2020 р.). Також на основі підписаного Меморандуму створено Раду Партнерства, до складу якої входять представники ІГС і ВМР.

Приєднавшись до Партнерства «Відкритий Уряд» (OGP) у 2020 р. Вінницька міська територіальна громада працює з інститутами громадянського суспільства та іншими членами OGP з метою просування порядку денного відкритого врядування на місцевому рівні та покращення обслуговування органами влади своїх мешканців.

За даними Єдиного державного реєстру підприємств та організацій України станом на 1 січня 2024 року на території Вінницької міської територіальної громади зареєстровано 1540 громадських організацій, з них 1510 зареєстровані у м.Вінниця. Реально діючих організацій та ініціатив, звичайно, значно менше, але точна їх кількість невідома. Єдина актуальна база даних з контактами діючих у Вінницькій МТГ організацій відсутня.

За період 2018-2024 роки з Вінницькою міською радою та її виконавчими органами щорічно співпрацювало понад 70 громадських та благодійних організацій, громадських формувань. На заходи ІГС обсяг фінансування з місцевого бюджету щорічно зростав від 10,16 млн грн у 2018 до 37,81 млн грн у 2024 році.

З 2018 року в місті функціонує перший в Україні муніципальний простір для взаємодії влади та громади – хаб «Місто змістів», який був створений за ініціативи громадських організацій та реалізований коштами місцевого бюджету для забезпечення якісного діалогу обох сторін. Стратегічне управління цього простору забезпечує місцева спілка «Мережа організацій громадянського суспільства «Місто змістів»», яка утворена того ж року, та з кожним роком збільшує кількість організацій учасниць. Операційним управлінням хабу займається КП «Інститут розвитку міст», у співпраці з координаційною радою мережі реалізовує якісне його функціонування. Важливим етапом у співпраці влади та громади стало підписання в 2020 році Меморандуму про партнерство між цією спілкою та містом, в якому задекларовано готовність обох сторін працювати над розвитком якісної комунікації та взаємодії. Для забезпечення якісного розвитку цього партнерства була розроблена «Стратегія розвитку партнерства між інституціями громадянського суспільства та Вінницькою міською радою» з планом її реалізації.

Станом на 01.10.2024 у ВМТГ налічується 20 органів саморганізації населення (13 квартальних комітетів та 7 комітетів мікрорайонів) в межах територій мікрорайонів приватної забудов налічується 24350 будинковолодінь, в яких проживають понад 90 000 громадян.

Таблиця №62

Показник	Одиниця виміру	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Кількість громадських та благодійних організацій, громадських формувань, які отримали фінансування з бюджету ВМТГ	одиниць	35	44	44	34	38	
Середній обсяг фінансування громадських та благодійних організацій, громадських формувань, які отримали фінансування з бюджету ВМТГ	тис. грн	12 444,09	16 038,40	16 847,37	16 847,37	30 371,64	

24. БЕЗБАР'ЄРНІСТЬ

Затверджено Програму розвитку безбар'єрного простору Вінницької міської територіальної громади на 2024-2027 роки, в яку увійшли заходи по шести напрямках безбар'єрності, які визначені Національною стратегією із створення безбар'єрного простору в Україні до 2030 року – це фізична, інформаційна, цифрова, освітня, суспільна та громадянська, економічна безбар'єрності.

В свою чергу показниками успішності по кожному із напрямків є.

1. **Фізична:**
 - a. Тимчасові робочі групи при Комісії із обстеження та оцінки ступеня безбар'єрності об'єктів фізичного оточення Вінницької міської територіальної громади здійснюють обстеження об'єктів комунальної власності ВМТГ;
 - b. Затверджений «Альбом стандартних рішень для міського простору»;
 - c. Розроблено проект «Безбар'єрного маршруту від житлового будинку за адресою: м. Вінниця, вул. Сергія Зулінського, 49 до центру міста » в рамках пілотного проекту Міністерства розвитку громад та територій України;
 - d. 60 % низькопідлогового громадського транспорту
2. **Інформаційна:**
 - a. Соціальна реклама
 - b. Інформування в транспорті та на зупинках щодо руху транспорту;
 - c. Створено стислу версію Довідника безбар'єрності, розробленого за ініціативи Олени Зеленської «Без бар'єрів»;
 - d. Версія вебпорталу Вінницької міської ради **адаптована для користувачів з порушеннями зору.**
3. **Цифрова:**
 - a. Прозорих офісах ЦНАП для обслуговування осіб з порушенням слуху використовується мобільний додаток ConnectPRO;
 - b. Мапа безбар'єрності (ГО «Лун Місто»);
 - c. На Геопорталі міста у розділі «Звернення громадян» створений сервіс «Доступність вуличної мережі міста»;
 - d. Цифрові сервіси: онлайн-запис на прийом до лікаря за допомогою **Персонального кабінету пацієнта**, додатки: Транспорт Вінниці, Е-квиток Вінниці, «Єдиний Рахунок».
4. **Суспільна та громадянська:**
 - a. Рада безбар'єрності при Вінницькому міському голові (42 % членів від громадськості);
 - b. Функціонування служби супроводу та служби перевезення людей на кріслах колісних, **служби супроводу людей з порушенням зору та слуху**;
 - c. На території ВМТГ 24 громадських та інших організацій, у яких 4 863 членів організацій, з них 4 309 особи з інвалідністю, жінок - 2 310 та чоловіків – 1 999 осіб.
5. **Освітня:**
 - a. Кількість дітей з особливими освітніми потребами у закладах дошкільної освіти
 - b. Кількість дітей з особливими освітніми потребами у закладах загальної середньої освіти:
 - c. Програма «Громада відкритих можливостей для людей старшого віку ВМТГ на 2021-2026 роки»
6. **Економічна:**
 - a. Компенсація за облаштування робочих місць працевлаштованих людей з інвалідністю;
 - b. «Програма підтримки Захисників і Захисниць України, членів їх родин та родин загиблих (померлих), безвісти зниклих за особливих обставин Захисників та Захисниць України на 2023-2026 роки»;
 - c. Програму розвитку малого та середнього підприємництва ВМТГ на 2024–2026 роки.

ВИСНОВКИ

Рекомендації щодо структури і процесу розробки Профілю

При формуванні Профілю громади в подальшому слід розглядати, як розвиваються п'ять ключових сфер: **економіка** (виробництво, агро, торгівля, ІТ, інфраструктура для бізнесу), **соціальна сфера** (освіта, охорона здоров'я, культура, спорт, соцзахист, інклюзія), **інфраструктура і просторовий розвиток** (транспорт, ЖКГ, цифрові мережі, планування територій), **екологія** (якість довкілля, зелена інфраструктура, кліматична стійкість) та **інституційний розвиток** (спроможність місцевого самоврядування, фінансове управління, електронне урядування, безпека, участь громадян).

Для аналізу галузевої структури розвитку громади Помічним буде додаток до Профілю, який міститиме **перелік ключових індикаторів** згідно з ISO 37120.

Для наближення до відповідності ISO 37120 в наступних ітераціях Профілю ВМТГ необхідно буде вказувати джерела даних, періодичність оновлення, органи збору і точне визначення кожного індикатора.

Крім того, потрібно розширити тематики Профілю, включивши водовідведення, відходи, електропостачання, пожежну безпеку.

Також потрібно провести аудит даних: які дані збираються, де є прогалини, хто відповідальний і закласти підхід до Data Governance, щоб створити довгострокову систему моніторингу.

При плануванні нового циклу формування Профілю слід пропрацювати ризики та виклики процесу збору та обробки результатів.